

FUNDACJA
IM. STEFANA BATOREGO

2022

Sprawozdanie 2022

Sprawozdanie 2022

Fundacja im. Stefana Batorego
Warszawa 2023

IM.STEFANA
**FUNDACJA
BATOREGO**

Fundacja im. Stefana Batorego

Sapieżyńska 10a

00-215 Warszawa

tel. (48-22) 536 02 00

fax (48-22) 536 02 20

batory@batory.org.pl

www.batory.org.pl

KRS 0000101194

Konto bankowe:

Bank Handlowy I Oddział Warszawa

81 1030 1016 0000 0000 6145 0000 (PLN)

75 1030 1016 0000 0000 6145 0011 (USD)

48 1030 1016 0000 0000 6145 0012 (EUR)

Opracowanie graficzne: Hople Studio

DTP: TYRSA Sp. z o.o.

Nakład: 50 egz.

ISSN 1234-7272

Dziękujemy wszystkim naszym darczyńcom z Polski i zagranicy
oraz współpracownikom i wolontariuszom – dzięki Waszej
pomocy możemy prowadzić naszą działalność.

Spis treści

O Fundacji	9
Rada	10
Zarząd	10
Zespół	11
Nasi darczyńcy	12
Fundacja 2022	13
Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy	17
Dotacje Fundacji Batorego	44
Dla Białorusi	52
Masz Głos, Masz Wybór	53
Forum Idei	58
Fundusze Powierzone	78
Warszawskie Biuro ECFR	84
Streszczone sprawozdanie finansowe	87

O Fundacji

Fundacja im. Stefana Batorego, założona w 1988 roku przez George'a Sorosa, amerykańskiego finansistę i filantropa, oraz grupę przywódców polskiej opozycji demokratycznej lat 80., jest niezależną organizacją pozarządową o statusie organizacji pożytku publicznego. Fundacja działa na rzecz budowy otwartego, demokratycznego społeczeństwa, społeczeństwa ludzi świadomych swych praw i obowiązków, angażujących się w sprawy swojej wspólnoty lokalnej, swojego kraju i społeczności międzynarodowej.

Do priorytetowych zadań Fundacji należą: poprawa jakości polskiej demokracji, wzmacnianie roli obywateli i instytucji obywatelskich w życiu publicznym, rozwijanie współpracy i solidarności międzynarodowej w Unii Europejskiej i w Europie środkowo-wschodniej.

Podstawową metodą działania Fundacji jest udzielanie dotacji organizacjom działającym na rzecz dobra publicznego. Fundacja realizuje też własne projekty: organizuje akcje i kampanie społeczne, prowadzi działania eksperckie i rzecznicze, monitoruje funkcjonowanie instytucji publicznych, organizuje debaty i konferencje.

Fundacja współpracuje z instytucjami z kraju i zagranicy. Jest członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Organizacji Filantropijnych Philea w Brukseli oraz Europejskiego Forum Obywatelskiego w Paryżu. Współpracuje z Europejską Siecią Społeczeństwa Otwartego i Transparency International. Uczestniczy w pracach Forum Społeczeństwa Obywatelskiego działającego w ramach unijnej inicjatywy Partnerstwa Wschodniego.

W swojej działalności Fundacja kieruje się zasadami przejrzystości, otwartości i równego dostępu w procesie przyznawania dotacji. O swoich działaniach, w tym o możliwości ubiegania się o dotacje oraz decyzjach o rozdziale środków, informuje na bieżąco na stronie internetowej www.batory.org.pl. Coroczne sprawozdania z działalności Fundacji, wraz z pełną listą przyznanych dotacji, poddawane są audytowi zewnętrznemu i udostępniane publicznie.

Rada

Przewodniczący

prof. Andrzej Rychard

socjolog, dyrektor Instytutu Filozofii i Socjologii PAN

Członkowie

Jan Krzysztof Bielecki

ekonomista, przewodniczący Rady Doradczej Partnerów EY Polska

Agnieszka Holland

reżyserka, prezydentka Polskiej Akademii Filmowej

Helena Łuczywo

redaktorka, współzałożycielka Gazety Wyborczej i Agora S.A.

prof. dr hab. Marcin Matczak

prawnik, Katedra Filozofii Prawa i Nauki o Państwie, Wydział Prawa i Administracji UW, partner w Kancelarii Domański Zakrzewski Palinka

dr Andrzej Olechowski

ekonomista, były minister spraw zagranicznych i finansów

Olga Tokarczuk

pisarka, laureatka literackiej nagrody Nobla

Henryk Woźniakowski

wydawca, prezes zarządu Fundacji Kultury Chrześcijańskiej Znak

Zarząd

Prezes

Edwin Bendyk

publicysta, pisarz, dziennikarz tygodnika Polityka, twórca Ośrodka Badań nad Przyszłością Collegium Civitas

Członkowie

dr hab. Mikołaj Cześnik

socjolog, politolog, dyrektor Instytutu Nauk Społecznych Uniwersytetu SWPS

Szymon Gutkowski

strateg marketingowy, współzałożyciel i dyrektor Generalny DDB Warszawa, założyciel Fundacji Projekt:Polska

dr Anna Materska-Sosnowska

politolożka, adiunkt, Katedra Systemów Politycznych, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW

Zespół

Dyrektorka

Ewa Kulik-Bielińska

Wicedyrektorka

Dorota Głazewska-Ziemilska
(od października)

Sekretariat

Anna Jakubik

Informacja i promocja

Katarzyna Groblewska
Paulina Krajewska (od lutego)
Magdalena Wiejak (do stycznia)

Programy:

Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy

Joanna Bruszevska
Magdalena Brzozowska
Anna Fedas
Ingeborga Janikowska-Lipszyc
Barbara Jędrzejczyk (od grudnia)
Aleksandra Muzińska
Zofia Pełczyńska
Joanna Pietruszka
Agnieszka Pietrzak-Kirkiewicz
Sylwia Sobiepan, dyrektorka
Olga Sokołowska
Karolina Walkiewicz
Marta Wardaszko-Bareja (od grudnia)
Zuzanna Widawska (od maja)

Dotacje Fundacji Batorego Fundusze Powierzone

Agnieszka Zowczak, koordynatorka
Aleksandra Żegota (od czerwca)
Alina Wasilewska (współpraca)

Dla Białorusi

Dominika Kupniewska

Forum Idei

Krzysztof Izdebski
Agnieszka Komorowska (do sierpnia)
Piotr Kosiewski, dyrektor
Grzegorz Makowski
Paweł Marczewski
Bohdan Pękacki (od września)
Jan Swianiewicz
Katarzyna Tuzinek (do marca)
Antoni Wierzejski
Joanna Załuska

Masz Głos, Masz Wybór

Olga Gładkowska
Anna Wawrzyniak
Alicja Zaczek-Żmijewska
Joanna Załuska, dyrektorka

Warszawskie Biuro ECFR

Piotr Buras, dyrektor
Zofia Kostrzewa (od sierpnia)
Maciej Machcewicz (do sierpnia)

Księgowość i finanse

Ilona Dmowska-Wołoszyn
Elżbieta Muras
Alina Muzińska, dyrektorka

Administracja

Grażyna Fiszer-Rutkowska, dyrektorka
Karolina Płatek
Andrzej Wydrych

Nasi darczyńcy

Działania w roku 2022 prowadziliśmy dzięki darowiznom instytucji, firm i osób prywatnych z Polski i z zagranicy oraz wpłatom 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Dotacje i darowizny na prowadzenie działalności statutowej otrzymaliśmy z **Biura Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego** w Brukseli (Fundusze EOG) – na program Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, z **Fundacji Społeczeństwa Otwartego, Komisji Europejskiej** (za pośrednictwem **Transparency International**), **Federacji Banków Europejskich, Perfumerii Quality Missala, Fundacji Evensa**. Działalność Warszawskiego Biura Europejskiej Rady Spraw Zagranicznych (ECFR) współfinansowała centrala **ECFR** w Londynie.

Od **osób indywidualnych** otrzymaliśmy **293,5 tys. złotych** w postaci darowizn i wpłat online, w tym 100 000 zł na Fundusz im. Olgi i Jerzego Krzyżanowskich, oraz **1,84 mln złotych** z wpłat 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego. Środki z 1% podatku przeznaczyliśmy na działania grantodawcze, w tym dotacje dla organizacji społecznych, które zajmują się ochroną praw człowieka i równego traktowania, a także – zgodnie ze wskazaniem darczyńców – na prowadzone przez nas fundusze powierzone: im. Iwony Winiarskiej-Feleszko, „Rozwiń Skrzydła” im. J. i J. Putka, im. Staszka Jonczyka „Śpiewaj”, im. Janiny i Tomasza Maczugów.

Wsparcie rzeczowe i niematerialne przekazały nam: firma **Google** (roczny pakiet reklamowy AdWords) oraz **Grupa Radiowa AGORY Sp. z o.o.**

W pozyskaniu środków na działalność Fundacji pomogli nam **Maciej Stuhr, Katarzyna Kwiatkowska, Agata Kulesza i Magdalena Boczarska**, występując *pro bono* w spotach kampanii zachęcającej do przekazania 1% podatku na nasze działania.

Swoją wiedzę dzielili się z nami przygotowując stanowiska, oświadczenia i opinie członkowie i członkinie działających przy Fundacji zespołów eksperckich: **Obywatelskiego Forum Legislacji, Zespołu Ekspertów Prawnych, Zespołu Ekspertów Samorządowych, Zespołu Ekspertów ds. Technologii i Demokracji, Zespołu Ekspertów ds. Usług Społecznych i Zespołu Ekspertów Wyborczych**.

Pomoc prawną *pro bono* związaną z realizacją programów finansowanych z Funduszy EOG świadczyła dla nas **Kancelaria Dentons** udzielając nam konsultacji i reprezentując nas w sporze prawnym przed NSA.

Wszystkim naszym darczyńcom i osobom wspierającym nasze działania swoją wiedzą, talentem, ekspertyzą i środkami pozafinansowymi gorąco dziękujemy! Dzięki Wam możemy pomagać innym!

Fundacja 2022

Znaczący wpływ na działania Fundacji w 2022 roku miała agresja Rosji na Ukrainę 24 lutego i napływ do Polski milionów osób szukających schronienia przed wojną. Wraz z organizacjami pozarządowymi, społecznymi i tysiącami obywateli i obywaterek włączyliśmy się w niesienie pomocy dla uchodźców i uchodźczyń, wspierając ich przyjęcie i adaptację w lokalnych społecznościach. Z uruchomionego w lutym **Funduszu Solidarności z Ukrainą** udzielaliśmy dotacji dla organizacji wspierających osoby uciekające przed wojną w Ukrainie. We współpracy z Fundacją Odrodzenie z Kijowa i Fundacją Społeczeństwa Obywatelskiego z Berlina przygotowaliśmy tymczasowe zakwaterowanie dla zmuszonych do wyjazdu z kraju ukraińskich działaczy pozarządowych i ich rodzin. W pomoc uchodźcom włączyły się lokalne organizacje pozarządowe uczestniczące w prowadzonej przez nas **akcji Masz Głos** oraz organizacje realizujące projekty wspierane w programie **Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy**.

We współpracy z Europejską Radą Stosunków Międzynarodowych (ECFR) zorganizowaliśmy cykl seminariów eksperckich **Ukraina. Nowa Rzeczywistość** oraz serię publicznych debat **Ukraina mówi** z udziałem przedstawicieli środowisk eksperckich, akademickich, kultury i społeczeństwa obywatelskiego z Ukrainy, Polski i innych krajów Unii Europejskiej poświęconych sytuacji w Ukrainie, potrzebom związanym z trwającą wojną, roli ukraińskiego społeczeństwa obywatelskiego w wysiłku wojennym i planowaniu powojennej odbudowy, sytuacji w Ukrainie, wyzwaniom dotyczącym ładu powojennego i perspektywom integracji Ukrainy z UE. Seminaria oraz powstałe w ich wyniku materiały stały się podstawą działalności rzeczniczej polskich i ukraińskich organizacji pozarządowych na forum międzynarodowym.

Wsparliśmy przygotowanie przez środowiska akademickie i pozarządowe **raportu Polska gościnność 2022+** formułującego propozycje rozwiązań doraźnych i kierunki długofalowych polityk publicznych dla władz samorządowych, centralnych oraz darczyńców zagranicznych w związku z napływem uchodźców z Ukrainy. Uczestniczyliśmy w pracach programowych Samorządowego Okrągłego Stołu we Wrocławiu poświęconych przygotowaniu propozycji zmian prawnych i rozwiązań systemowych koniecznych do otoczenia opieką uchodźców z Ukrainy, ich przyjęcia i integracji w środowiskach lokalnych.

Kolejny rok nasza działalność koncentrowała się na przeciwdziałaniu niszczeniu instytucji demokratycznego państwa i wzmacnianiu aktywności obywatelskiej w obronie praworządności, demokracji i równych praw; zwiększaniu zaangażowania obywateli i obywaterek w życie publiczne i aktywność społeczną; wzmacnianiu roli i kompetencji władz samorządowych; zwiększaniu wpływu obywateli i obywaterek, organizacji społecznych i ruchów obywatelskich na kształtowanie polityk publicznych na poziomie lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim lub europejskim oraz promocji proeuropejskiej polityki polskiej.

Główną formą naszego działania było udzielanie dotacji na inicjatywy podejmowane przez organizacje społeczne. **Działalność dotacyjną** prowadziliśmy w ramach trzech z sześciu prowadzonych przez nas programów: **Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy**, **Dotacje Fundacji Batorego**, **Dla Białorusi**. Prowadziliśmy też **akcje i kampanie**, w tym ogólnopolską **akcję Masz Głos**, służącą integrowaniu społeczności lokalnych wokół rozwiązywania wspólnie z władzami samorządowymi problemów gminy i spraw ważnych dla mieszkanki i mieszkańców. Kontynuowaliśmy rozpoczętą w 2021 roku społeczną kampanię **Wolna Szkoła**, przeciwstawiającą się szkodliwym zmianom w polskiej oświacie wprowadzającym centralne zarządzanie i ograniczającym szkolną samorządność. W jej efekcie prezydent dwukrotnie zawetował forsowane przez rząd zmiany w prawie oświatowym ograniczające prawa uczniów, rodziców i nauczycieli. Wspólnie z organizacjami społecznymi działającymi w obszarze oświaty i edukacji przygotowaliśmy **Obywatelski Pakt dla Edukacji**, przedstawiający propozycje koniecznych zmian w systemie edukacji.

Działalność dotacyjna

W ramach zaplanowanego na lata 2019–2024 programu **Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy**, finansowanego z Funduszu EOG, którego celem jest wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, aktywności obywatelskiej oraz upodmiotowienie grup zagrożonych wykluczeniem, przekazywaliśmy kolejne raty dotacji przyznanych w czterech konkursach dotacyjnych organizowanych w latach 2020–2021. Uruchomiliśmy też dwa dodatkowe konkursy: na **dotacje instytucjonalne** i na wsparcie **mediów obywatelskich**. Dotacje instytucjonalne otrzymały 23 organizacje, 8 organizacji otrzymało dotacje na rozwój niezależnych mediów. W sumie w sześciu konkursach dotacyjnych przeprowadzonych od początku programu 468 organizacjom przyznanych zostało **506 dotacji** na łączną kwotę **28 950 971 euro**.

W programie **Dotacje Fundacji Batorego** finansowanym z darowizn, wpłat 1% i dochodów z funduszu wieczystego, wspieraliśmy inicjatywy podejmowane przez organizacje społeczne w odpowiedzi na pojawiające się zagrożenia dla praw i wolności obywatelskich, potrzeby i wyzwania, takie jak kryzys uchodźczy na granicy z Białorusią, wojna w Ukrainie, kryzys klimatyczny, a także na działania istotne dla realizacji misji Fundacji – umacniania instytucji i procesów demokratycznych, ochrony rządów prawa i rozwoju silnego, niezależnego społeczeństwa obywatelskiego. W lutym uruchomiliśmy **Fundusz Solidarności z Ukrainą** oferujący wsparcie organizacjom społecznym udzielającym pomocy osobom uciekającym przed wojną w Ukrainie. Wspierając uchodźców z Ukrainy nie zapominaliśmy o kryzysie humanitarnym związanym ze zwożonymi przez reżim Łukaszenki na polsko-białoruską granicę migrantami i uchodźcami z innych krajów. W ramach **Funduszu Pomocy Pomagającym** kontynuowaliśmy wsparcie dla organizacji społecznych i grup nieformalnych niosących pomoc osobom wypychanym z Polski przez straż graniczną z pogwałceniem praw i godności człowieka i zagrożeniem utraty zdrowia i życia. W ramach **Młodzieżowego Funduszu Klimatycznego** wspieraliśmy inicjatywy lokalnych, młodzieżowych grup nieformalnych działających na rzecz ochrony klimatu. W sumie przekazaliśmy **66 dotacji** na łączną kwotę **2 499 722,83 zł**.

W programie **Dla Białorusi** w dalszym ciągu wspieraliśmy inicjatywy służące budowie społeczeństwa otwartego oraz włączaniu obywateli w życie społeczne w Białorusi. Organizacjom pozarządowym działającym w Białorusi przyznawaliśmy dotacje na projekty służące: pobudzaniu aktywności obywatelskiej, szczególnie ludzi młodych, przeciwdziałaniu dyskryminacji i nierównościami, poszerzaniu dostępu do niezależnej informacji. Na działania te przekazaliśmy w sumie **2 027 073,83 zł**.

Działalność akcyjna

W programie **Masz Głos, Masz Wybór**, w którym zachęcamy obywateli do uczestnictwa w życiu publicznym i angażowania się w sprawy ich lokalnych społeczności kontynuowaliśmy prowadzoną od 2006 roku akcję Masz Głos.

W lutym, podczas uroczystości podsumowującej działania prowadzone przez uczestników akcji w 2021 roku, 7 organizacjom wyróżniającym się współpracą z władzami samorządowymi przyznaliśmy **nagrody Super Samorząd**, a 10 organizacjom i grupom nieformalnym, które z dużą determinacją, mimo przeciwności i przeszkód, dążyły do wprowadzenia zmian w swoim otoczeniu, wręczyliśmy **nagrody Super Głos**. 9 organizacjom uczestniczącym w akcji wypłaciliśmy dotacje, ufundowane z darowizny przekazanej w poleceniu testamentowym Tamary Kołakowskiej, na **działania wyrównujące szanse edukacyjne dzieci i młodzieży**.

Do kolejnej edycji akcji zaplanowanej na rok 2022/2023 przystąpiło **187 grup** i organizacji ze **153 miejscowości**. Przez cały rok uczestnicy akcji prowadzili działania służące poprawie jakości życia mieszkańców i zwiększeniu ich udziału w decydowaniu o sprawach lokalnej społeczności, takich jak: poprawa kontaktu radnych z mieszkańcami, wprowadzenie mechanizmu inicjatywy lokalnej, wspólne zagospodarowywanie przestrzeni publicznej i ulepszanie programu instytucji publicznych, wprowadzenie i rozwijanie budżetu obywatelskiego, wpływanie na zmianę prawa lokalnego. Po wybuchu wojny w Ukrainie, wielu uczestników zaangażowało się w pomoc dla uchodźczyń i uchodźców. Na organizację zaplanowanych działań uczestnicy otrzymali **67 mikrograntów** na łączną kwotę **33 467 zł**.

Działalność ekspercka

W programie **Forum Idei** kontynuowaliśmy działania na rzecz powstrzymania kryzysu praworządności i dalszego ograniczania niezależności wymiaru sprawiedliwości. Działający przy Fundacji Zespół Ekspertów Prawnych przygotował społeczne projekty dwóch ustaw: ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, który wzmacnia gwarancje niezależności tego organu i zabezpiecza go przed podporządkowaniem władzy wykonawczej i większości parlamentarnej, oraz ustawy wprowadzającej.

Kontynuowaliśmy monitoring pogarszającej się sytuacji finansowej samorządów i ograniczania przez rząd ich autonomii. Przeanalizowaliśmy sposób podziału środków z dotacji rządowych na inwestycje samorządowe w ramach Programu Inwestycji Strategicznych i Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Przyglądaliśmy się relacjom między centrum a samorządem w kontekście ograniczania autonomii władz lokalnych i naruszania konstytucyjnej zasady pomocniczości. Przeprowadziliśmy badania dotyczące postrzegania samorządu lokalnego przez społeczeństwo oraz innowacyjnych rozwiązań lokalnych problemów wprowadzanych przez samorządy podczas pandemii.

W związku ze zbliżającym się cyklem wyborów 2023–2024 zorganizowaliśmy cykl seminariów eksperckich i dyskusji publicznych o różnych aspektach procesu wyborczego i kampanii wyborczej. Analizowaliśmy skutki wydłużenia kadencji samorządu, proponując zgodne z prawem i porządkiem konstytucyjnym rozwiązania sytuacji nałożenia się terminów wyborów parlamentarnych i lokalnych. Wskazywaliśmy na konieczność dokonania pilnej korekty demograficznej w okręgach wyborczych do Sejmu i Senatu, wynikającej ze zmiany liczby mieszkańców.

Kontynuowaliśmy refleksję nad wpływem procesów demograficznych na spójność społeczną i reprezentatywność systemu demokratycznego oraz rolę usług społecznych w wyrównywaniu szans, budowaniu spójności społecznej i zaufania do państwa. Szczególną uwagę poświęciliśmy opiece senioralnej, przyjęciu i integracji uchodźców z Ukrainy, w tym dzieci w wieku szkolnym oraz zaangażowaniu i reprezentacji młodych w życiu publicznym, wyzwaniom związanym z zieloną transformacją w Polsce, jej wpływem na funkcjonowanie demokracji, państwa i wspólnoty obywatelskiej.

W działaniach międzynarodowych zajmowaliśmy się przede wszystkim analizą znaczenia i konsekwencji agresji Rosji na Ukrainę dla Europy oraz polskiej polityki zagranicznej. We współpracy z ECFR kontynuowaliśmy rozpoczętą rok wcześniej dyskusję o transformacji Unii Europejskiej: zmianach mechanizmów politycznych i instytucjonalnych, funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, ewolucji strategii na arenie globalnej oraz następstwach tych procesów dla członkostwa Polski w UE. Zajęliśmy się też Partnerstwem dla Rozszerzenia, nową polityką Unii Europejskiej zakładającą zwiększenie zaangażowania gospodarczego i politycznego oraz podjęcie nowych zobowiązań wobec sąsiadów zainteresowanych przystąpieniem do Wspólnoty. Prowadziliśmy działania na rzecz egzekwowania przestrzegania praworządności w krajach UE, zwiększania roli i przestrzeni działania społeczeństwa obywatelskiego, w tym przyjęcia przez instytucje unijne strategii dla społeczeństwa obywatelskiego.

W 2022 roku zorganizowaliśmy pierwszą edycję ustanowionej przez Fundację Nagrody im. Marcina Króla, zmarłego w 2020 roku filozofa polityki i historyka idei, wieloletniego członka Rady Fundacji. Nagroda w wysokości 50 tys. złotych przyznawana jest co roku za najlepszą książkę z dziedziny historii idei i badań nad przyszłością, filozofii i myśli społecznej i politycznej, refleksji nad cywilizacją i kulturą, wprowadzającą nowe idee, koncepcje czy sposoby myślenia. Pierwszym laureatem Nagrody został Rafał Matyja za książkę *Miejski grunt. 250 lat polskiej gry z nowoczesnością* (Wydawnictwo Karakter, Kraków 2021).

Fundusze powierzone

W ramach promocji zachowań filantropijnych i wspierania rozwoju filantropii w Polsce kontynuowaliśmy prowadzenie funduszy ustanowionych przy Fundacji przez darczyńców korporacyjnych i indywidualnych. W roku 2022 do grupy zarządzanych przez nas funduszy powierzonych dołączył Fundusz im. Olgi i Jerzego Krzyżanowskich oferujący stypendia dla kobiet angażujących się w działania na rzecz lokalnych wspólnot samorządowych. W efekcie w 2022 roku prowadziliśmy jedenaście funduszy powierzonych, z których siedem fundowało stypendia wyrównujące szanse edukacyjne młodzieży i stypendia rozwojowe dla lokalnych liderów, dwa finansowały nagrody dla osób działających na rzecz pomocy osobom z doświadczeniem migracji i uchodźstwa oraz promocji postaw otwartości na innych, dwa finansowały dotacje dla organizacji pozarządowych. W sumie w 2022 roku ze środków Funduszy powierzonych przyznaliśmy **62 stypendia, 3 nagrody i 4 dotacje** na kwotę **412 460,50 zł**.

W 2022 roku na programy dotacyjne przeznaczyliśmy **59,3 miliona złotych**. Na prowadzenie działań własnych: akcji i kampanii, działań eksperckich, warsztatów, seminariów, szkoleń i debat wydałiśmy **3,7 miliona złotych**. W sumie przekazaliśmy **500 dotacji, 67 mikrograntów, 62 stypendia i 21 nagród**.

Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy

Celem programu zaplanowanego na lata 2019–2024 jest wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, aktywności obywatelskiej oraz upodmiotowienie grup zagrożonych wykluczeniem. Program, finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, tzw. Funduszy EOG, przekazanych przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię (30 milionów euro) oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, tzw. Funduszy Norweskich (3,2 miliona euro), prowadzony jest przez Fundację we współpracy z **Fundacją Stocznia** i **Fundacją Akademia Organizacji Obywatelskich**.

W swoim działaniu Program kieruje się uniwersalnymi wartościami zapisanymi w Traktacie Europejskim: poszanowaniem godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, rządów prawa, a także poszanowaniem praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Podobne programy prowadzone są z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w 15 krajach unijnych.

Główną formą działania programu jest **udzielanie dotacji** na działania prowadzone przez organizacje społeczne **w czterech obszarach**:

- **Obszar 1. Angażowanie obywateli i obywaterek w sprawy publiczne i działania społeczne, w tym działania dotyczące ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym** – działania służące angażowaniu obywateli w życie publiczne i aktywność społeczną, zwiększaniu ich udziału w podejmowaniu decyzji i kształtowaniu polityk publicznych na poziomie lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim lub europejskim, a także podnoszeniu jakości debaty publicznej.
- **Obszar 2. Ochrona praw człowieka i równe traktowanie, w tym przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć** – działania mające na celu ochronę praw człowieka, w tym szczególnie praw kobiet, przeciwdziałanie ksenofobii, homofobii, rasizmowi, antysemityzmowi i wszelkim formom dyskryminacji ze względu na rasę, wyznanie, pochodzenie etniczne/narodowe, płeć lub orientację seksualną, niepełnosprawność, wiek, status ekonomiczny, sytuację rodzinną i inne przesłanki; przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć.
- **Obszar 3. Wzmocnienie grup narażonych na wykluczenie** – działania mające na celu upodmiotowienie i usamodzielnienie grup narażonych na ryzyko wykluczenia społecznego, tworzenie sieci wsparcia społecznego i włączanie w nie osób z grup narażonych na wykluczenie, zwiększenie zakresu i form wsparcia dla grup narażonych na ryzyko wykluczenia społecznego.
- **Obszar 4. Wsparcie rozwoju sektora obywatelskiego** – działania mające na celu wzmocnienie organizacji i ruchów obywatelskich, tworzenie przyjaznych warunków dla ich funkcjonowania oraz podniesienie jakości oferowanych przez nie usług.

Dotacje przyznawane są na działania prowadzone przez polskie organizacje społeczne – samodzielnie lub w partnerstwie z innym podmiotami z Polski, z Państw-Darczyńców, z Państw-Beneficjentów korzystających z Funduszy EOG (Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Estonia, Grecja, Łotwa, Litwa, Malta, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Węgry) oraz z krajów sąsiadujących z Polską, a nienależących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Białoruś, Ukraina, Rosja).

Program szczególną wagę przykładają do wspierania działań podejmowanych przez organizacje mniej doświadczone, spoza dużych aglomeracji i z terenów o ograniczonym dostępie do programów pomocowych i wsparcia infrastrukturalnego oraz organizacje adresujące swoje działania do grup narażonych na dyskryminację i wykluczenie oraz do młodzieży.

W ramach programu przyznawane są: małe dotacje (od 5000 do 25 000 euro) i duże dotacje (od 25 000 euro do 62 500 euro) na działania na okres 8–24 miesięcy realizowane **w obszarach 1–3 (projekty tematyczne)** oraz dotacje od 25 000 euro do 125 000 euro na działania na okres 12–36 miesięcy realizowane **w obszarze 4 (projekty sektorowe)**. Ponadto, wszystkie organizacje ubiegające się o dotacje mogą otrzymać: do 5000 euro (w przypadku małych dotacji) oraz do 12 500 euro (w przypadku dużych dotacji i dotacji sektorowych) na swój rozwój instytucjonalny, a także, taką samą kwotę na współpracę z partnerami z Państw-Darczyńców.

Oprócz prowadzenia konkursów dotacyjnych w ramach programu organizowane są: szkolenia, konsultacje i warsztaty pomagające wnioskodawcom i grantobiorcom w przygotowaniu i realizacji działań, podnoszeniu kompetencji i uczeniu się od siebie; spotkania, seminaria i wyjazdy studyjne pomagające wnioskodawcom i grantobiorcom w nawiązaniu i rozwijaniu współpracy z instytucjami z Islandii, Liechtensteinu, Norwegii; działania umożliwiające wymianę doświadczeń między organizacjami z Polski i innych krajów UE, w których prowadzone są programy dla organizacji społecznych z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

Dwaj członkowie konsorcjum programu: **Fundacja Stocznia** i **Fundacja Akademia Organizacji Obywatelskich** prowadzą także tzw. projekty predefiniowane, których celem jest wzmocnienie oddziaływania i trwałości rezultatów programu w dwóch priorytetowych obszarach wsparcia: rozwoju aktywności obywatelskiej i rozwoju organizacji społecznych i sektora obywatelskiego.

Procedura przyznawania dotacji

Dotacje w programie przyznawane są w ramach publicznie ogłaszanych otwartych konkursów, w których o dofinansowanie ubiegać się mogą wszystkie organizacje spełniające kryteria formalne zapisane w dokumentach programowych, m.in.: 12-miesięczny okres funkcjonowania, niezależność od władz lokalnych, regionalnych i centralnych, podmiotów publicznych, partii politycznych i podmiotów komercyjnych, działanie na rzecz dobra publicznego. Spełnienie kryteriów formalnych ocenia zespół programu.

Wnioski spełniające kryteria formalne podlegają **ocenie merytorycznej** prowadzonej przez **ekspertów zewnętrznych** (dwóch w przypadku wniosków na małe dotacje, trzech w przypadku wniosków na duże dotacje i dotacje na projekty sektorowe). Na podstawie ocen ekspertów i ekspertek tworzona jest lista rankingowa wniosków rekomendowanych do wsparcia.

Pięcioletnia **Komisja Konkursowa** składająca się z przedstawicieli konsorcjum prowadzącego program oraz dwojga zewnętrznych ekspertów i ekspertek dokonuje przeglądu listy rankingowej i podejmuje decyzję o wnioskach rekomendowanych do przyznania dotacji. W posiedzeniach Komisji Konkursowej uczestniczą w roli obserwatorów/ek przedstawiciele/ki: Biura Mechanizmów Finansowych z Brukseli, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (Krajowego Punktu Kontaktowego), Ambasady Królestwa Norwegii oraz operatora programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

Następnie **Komisja Programu**, składająca się z trzech przedstawicieli kierownictwa konsorcjum prowadzącego program, weryfikuje proces oceny i wyboru wniosków pod kątem zgodności z obowiązującymi zasadami, celami i procedurami programu i podejmuje ostateczną decyzję o zatwierdzeniu listy wniosków do przyznania dotacji. Komisja Programu może podjąć decyzję o zmniejszeniu dotacji w przypadku wniosków, które zawierają działania wykluczone, koszty niekwalifikowalne lub których budżety

są znacząco zawyżone, a także zwiększyć alokacje na małe i duże dotacje, czy alokacje przeznaczone na poszczególne obszary lub na następny konkurs. Decyzje Komisji Konkursowej i Komisji Programu odnotowane są w protokołach z ich posiedzeń publikowanych wraz z wynikami każdego konkursu na stronie programu. Szczegóły dotyczące procedury oceny wniosków znajdują się w Podręcznikach dla Wnioskodawców i Grantobiorców przygotowanych oddzielnie dla każdego konkursu.

Konkursy dotacyjne

W 2022 roku przekazywaliśmy kolejne raty dotacji przyznanych w czterech konkursach dotacyjnych organizowanych w latach 2020–2021.

Dzięki otrzymaniu dodatkowych środków w wysokości 3,2 mln euro z Funduszu Rezerwowego Norweskiego Mechanizmu Finansowego, uruchomiliśmy w marcu i lipcu **dwa dodatkowe konkursy** w obszarze wsparcia rozwoju sektora obywatelskiego.

W pierwszym z nich, **konkursie na dotacje instytucjonalne**, skierowanym do organizacji, których działalność jest istotna dla rozwoju całego trzeciego sektora lub jego branż, oferowaliśmy wsparcie wysokości od 50 do 100 tys. euro na wzmocnienie instytucjonalnych podstaw funkcjonowania organizacji i budowie ich stabilności. Do konkursu zgłoszono **48** wniosków, **22** z nich otrzymały dotacje na łączną kwotę **2 168 853 euro**. 2 wnioski znalazły się na liście rezerwowej.

W drugim **konkursie Media dla demokracji** oferowaliśmy dotacje w wysokości od 70 do 150 tys. euro służące wzmocnieniu funkcji mediów, szczególnie lokalnych i obywatelskich, w ich misji ochrony wolności obywatelskich i porządku demokratycznego. Do konkursu zgłoszono **37** wniosków, **6** z nich otrzymało dotacje na kwotę **807 165 euro**. 2 wnioski znalazły się na liście rezerwowej.

W grudniu Komisja Programu podjęła decyzję o przyznaniu **3 dodatkowych dotacji** na łączną kwotę **388 439 euro** ze środków niewykorzystanych w konkursach dotacyjnych i ze zwrotów dotacji już przyznanych. Dotacje otrzymały **2** wnioski z listy rezerwowej w konkursie **Media dla demokracji** oraz **1** organizacja, której wniosek znalazł się na liście rezerwowej w **konkursie na dotacje instytucjonalne**. W sumie w obu konkursach organizowanych w 2022 roku przyznanych zostało **31 dotacji** na kwotę **3 363 945 euro**, w tym **23 dotacje instytucjonalne** (w tym jedna z listy rezerwowej) na kwotę **2 257 835 euro** oraz **8 dotacji** (w tym dwie z listy rezerwowej) na kwotę **1 106 110 euro** na wsparcie mediów.

W sumie **w sześciu konkursach dotacyjnych** przeprowadzonych od początku programu złożonych zostało **4193 wniosków** (3300 wniosków wstępnych oraz 893 wniosków pełnych). W proces oceny zaangażowanych było **158 ekspertów i ekspertek**. W programie przyznano w sumie **506 dotacji** na kwotę **28 950 971 euro** 468 organizacjom. Osiem organizacji zrezygnowało z przyjęcia dotacji, sześć zrezygnowało z realizacji działań i zwróciło dotacje. W ich miejsce weszło dziewięć organizacji z list rezerwowych. W efekcie, ze środków programu sfinansowano **501 projektów**.

Pełna lista dotacji przyznanych w sześciu konkursach rozstrzygniętych w 2021 i 2022 roku znajduje się na stronie internetowej programu: www.aktwniobywatele.org.pl. W obecnym sprawozdaniu przedstawiamy listę **422 dotacji**, których raty na łączną kwotę **10 861 824,73 euro**, zostały wypłacone w 2022 roku.

Działania wspierające wnioskodawców

W obu konkursach organizowanych w 2022 roku przeprowadziliśmy **4 spotkania informacyjne** online dla organizacji zainteresowanych ubieganiem się o dotację (1 spotkanie w konkursie medialnym i 3 w konkursie instytucjonalnym). Wzięło w nich udział **140 osób**. Dodatkowo, 8 organizacji biorących

udział w konkursie instytucjonalnym skorzystało ze sfinansowanej przez nas oferty facylitacji w przeprowadzeniu procesu opracowania strategii rozwoju organizacji.

Działania wspierające grantobiorców

Dla organizacji, które otrzymały dotacje w konkursach zorganizowanych w latach 2020–2021 zorganizowaliśmy **12 szkoleń** online, w których wzięło udział **606 osób**. Szkolenia dotyczyły: kampanii reklamowych w mediach społecznościowych, storytellingu, języka włączającego, zasad realizacji projektów (szkolenie dla grantobiorców konkursu Media dla Demokracji), przepisów RODO (2 szkolenia), wymogów sprawozdawczości w programie (2 szkolenia). W ramach wsparcia związanego z rozwojem instytucjonalnym przeprowadziliśmy cykl **4 webinarów**: Co przeszkadza w efektywnym zarządzaniu zespołem?, Fundraising na tematy nieoczywiste, Zwinność w praktyce zarządzania organizacją społeczną, Planowanie i realizacja kampanii 1%. Zorganizowaliśmy też indywidualne konsultacje online dla grantobiorców dotyczące poprawnego i efektywnego prowadzenia komunikacji o realizowanych projektach w mediach społecznościowych. Skorzystało z nich **75 organizacji**. Nagrania większości webinarów zostały przetłumaczone na Polski Język Migowy i udostępnione na stronie internetowej Programu oraz w mediach społecznościowych.

W ramach wsparcia grantobiorców w realizacji projektów sfinansowanych w programie zorganizowaliśmy **5 spotkań sieciujących**, w których wzięły udział **132 osoby**: dwudniowe seminarium poświęcone wymianie doświadczeń między organizacjami działającymi na wsiach i w małych miejscowościach dla grantobiorców realizujących projekty dotyczące aktywności obywatelskiej; dwudniowe stacjonarne spotkanie sieciujące poświęcone rzecznictwu oraz ewaluacji dla grantobiorców realizujących projekty w obszarze ochrony praw człowieka i równego traktowania; dwa dwudniowe spotkania sieciujące dla grantobiorców zajmujących się wsparciem grup narażonych na wykluczenie (jedno na temat samorzecznictwa, drugie na temat ewaluacji i wspierania osób z grup narażonych na wykluczenie, które angażują się w wolontariat i samopomoc); jednodniowe spotkanie stacjonarne dla organizacji prowadzących projekty sektorowe poświęcone wymianie doświadczeń z realizacji projektów.

Projekty predefiniowane

Fundacja Akademia Organizacji Obywatelskich (FAOO), kontynuowała **Mobilną Akademię dla NGO**, projekt obejmujący działania edukacyjne i wspierające dla organizacji zainteresowanych zwiększeniem lub usprawnieniem swojego funkcjonowania. Przygotowana przez Fundację oferta dotyczy m.in. podnoszenia kompetencji menedżerów, pracowników i wolontariuszy organizacji z zakresu zarządzania organizacją, komunikacji, pozyskiwania środków, przejrzystości.

W 2022 roku przeprowadzono **22 całodniowe, stacjonarne warsztaty** w miejscowościach, gdzie dostęp do szkoleń dla organizacji społecznych jest często utrudniony. W warsztatach uczestniczyło **280 osób**. Warsztaty na temat takich zagadnień jak fundraising, zarządzanie zespołem, zarządzanie projektami i finansami oraz obowiązki prawne organizacji odbyły się w Pleszewie (woj. wielkopolskie), Wałbrzychu (woj. dolnośląskie), Jędrzejowie (woj. świętokrzyskie), Tyrawie Wołoskiej (woj. podkarpackie). Przeprowadzony został również czwarty cykl **3 webinarów** szkoleniowych dla organizacji (o prawie praktycznie), w którym uczestniczyły **72 osoby**. Przez cały rok organizacje korzystały z uruchomionych w 2021 roku trzech nowych ścieżek edukacyjnych na platformie e-learningowej Kursodrom dotyczących fundraisingu, regulacji prawnych oraz zarządzania ludźmi w organizacji. Skorzystały z nich 333 osoby.

W ramach projektu **Przestrzeń Praktyków Partycypacji**, którego celem jest podniesienie poziomu i jakości udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji na szczeblu lokalnym w Polsce, Fundacja Stocznia kontynuowała spotkania i warsztaty z zakresu partycypacji obywatelskiej adresowane do

osób, które zajmują się lub chcą się zajmować organizacją i prowadzeniem konsultacji społecznych. Projekt zakłada przeszkolenie około 400 praktyków partycypacji społecznej, szczególnie młodych osób oraz ludzi z regionów i gmin, w których zaangażowanie publiczne jest zwykle mniejsze, a procesy partycypacyjne są rzadkie lub nieobecne, aby stali się promotorami i organizatorami procesów partycypacyjnych w swoich społecznościach.

W 2022 roku zorganizowane zostały **4 Regionalne Fora Praktyków Partycypacji**: w Toruniu, Nowej Soli, Białymstoku i Łodzi (łącznie 227 uczestników), **IX Forum Praktyków Partycypacji** w Dąbrowie Górniczej oraz **Młodzieżowe Forum** w Warszawie (257 osób). Spotkania regionalne poświęcone były wymianie doświadczeń i dobrych praktyk w obszarze partycypacji i przedyskutowania wyzwań związanych z angażowaniem mieszkanki i mieszkańców w kształtowanie ich otoczenia i polityk lokalnych w danym regionie. Podczas IX Forum Praktyków Partycypacji zorganizowano 39 sesji dotyczących m.in. różnorodności w procesach partycypacyjnych, narady obywatelskiej, konsultacji społecznych, przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu praktyków partycypacji, budżetu obywatelskiego, e-narzędzi partycypacji. W programie zorganizowanego w październiku Młodzieżowego Forum Partycypacji w Warszawie, w którym uczestniczyły 72 osoby, znalazły się panele dotyczące Młodzieżowych Rad Miast i innych samorządowych struktur młodzieżowych, kolektywów młodzieżowych i działalności aktywistycznej, narzędzi partycypacji obywatelskiej, odbyły się też warsztaty o regeneracji i wypaleniu w działalności społecznej. Strona internetowa www.partycypacjaobywatelska.pl została rozbudowana o treści związane z nowymi doświadczeniami i praktykami dotyczącymi partycypacji obywatelskiej.

Współpraca dwustronna i regionalna

W ramach współpracy dwustronnej i regionalnej współorganizowaliśmy w 2022 roku w sumie **27 wydarzeń**: 6 bilateralnych i 21 regionalnych, w których wzięło udział **555 osób**.

W ramach współpracy dwustronnej zorganizowaliśmy **2 wizyty studyjne** dla grantobiorców programu: w maju w Islandii – na temat przeciwdziałania przemocy ze względu na płeć z udziałem 10 osób reprezentujących 9 grantobiorców i 20 reprezentujących organizacje z Islandii oraz w czerwcu/lipcu w Norwegii – na temat pracy w społecznościach wiejskich z udziałem 21 osób reprezentujących grantobiorców oraz 12 reprezentujących norweskie organizacje. W marcu, w ramach dorocznych **Dni Aktywnych Obywateli** organizowanych przez Norweski Punkt Kontaktowy, odbyły się warsztaty online i spotkanie w Oslo na temat rzecznictwa i spójności społecznej dotyczące szczególnie wsparcia dla osób z doświadczeniem uchodźczym. W wydarzeniu udział wzięły **62 osoby** z organizacji z niemal wszystkich państw objętych wsparciem z Funduszy EOG, w tym 3 grantobiorców z Polski. Zorganizowaliśmy również spotkania grupy młodzieży szkolnej z Norwegii i z Polski w Warszawie (kwiecień) oraz w Krakowie i Oświęcimiu (grudzień) poświęcone formom aktywności obywatelskiej młodych ludzi w Polsce i w Norwegii w kontekście praw człowieka. Spotkanie w Warszawie zaowocowało wspólną inicjatywą młodych – uczestnicy z Polski zostali zaproszeni na letni obóz edukacyjny w Norwegii.

W ramach współpracy regionalnej grantobiorcy mogli wziąć udział w dwóch wydarzeniach organizowanych wspólnie z operatorami programu z innych krajów UE: obozie przeciwwypaleniowym dla działaczek i działaczy organizacji społecznych w Chorwacji, współorganizowanym z operatorami z Chorwacji, Łotwy, Rumunii, Słowenii oraz warsztatach z rzecznictwa w obszarze ekologii i praworządności w Czechach, współorganizowanych z operatorami programu z Czech, Słowacji i organizacjami węgierskimi. Dla grantobiorców programu z Litwy, Łotwy i Polski zorganizowaliśmy dwa spotkania online z udziałem organizacji z Malty, Węgier, Chorwacji i Słowenii o przeciwdziałaniu stosowaniu przez władze pushbacków wobec osób przekraczających granicę. Dwie organizacje z Polski i jedna z Litwy, które uczestniczyły w seminarium *Usłyszeć inną/innego*, organizowanym w 2021 roku z litewskim

operatorem programu, otrzymały wsparcie na opracowanie i zrealizowanie projektów współpracy w obszarze edukacji międzykulturowej.

W 2022 roku dzięki wsparciu ze środków na rozwijanie współpracy regionalnej grantobiorcy programu uczestniczyć mogli w międzynarodowych wydarzeniach organizowanych przez innych operatorów: w Tallinnie (Festiwal Opinii), Strasburgu (Konferencja o Prawach Romów i Kobiet Wędrownych), Wilnie (Dni Ekonomii Społecznej), Lizbonie (nowe technologie a społeczeństwo obywatelskie), Atenach (zwiększanie potencjału i rozwój organizacji społecznych). W sumie z możliwości tej skorzystało 8 osób z Polski reprezentujących 6 grantobiorców.

Kontynuowaliśmy też comiesięczne spotkania online operatorów programu we wszystkich 15 krajach korzystających z Funduszy EOG. Spotkania te, pod nazwą Community for Action, organizowane są wspólnie z operatorami programu z Chorwacji, Rumunii i Słowenii i służą wzmocnieniu współpracy, wymiany doświadczeń i uwspólnieniu wiedzy o problemach, wyzwaniach, trendach i nowych zjawiskach w obszarze działań społecznych i obywatelskich. W maju w Bukareszcie odbyło się spotkanie sieciująco-planujące poświęcone takim zagadnieniom jak: kompetencje cyfrowe organizacji społecznych, rzecznictwo na poziomie unijnym, organizacje społeczne a think-tanki (różnice i podobieństwa w pełnionych rolach i w posiadanych zasobach), inicjatywy obywatelskie i monitoringowe wokół wyborów, tworzenie wkładu do Raportu o praworządności Komisji Europejskiej. W spotkaniu wzięło udział ponad 20 osób reprezentujących wszystkich 15 operatorów programu z 14 krajów UE, a także reprezentacja organizacji z Węgier.

Działania promocyjne i informacyjne

W roku 2022 prowadziliśmy intensywną promocję projektów realizowanych z dotacji przyznanych w programie, a także – po ogłoszeniu dwóch nowych konkursów: na dotacje instytucjonalne oraz na dotacje dla mediów obywatelskich – działania informacyjno-promocyjne skierowane do potencjalnych wnioskodawców.

Działania komunikacyjne prowadzone były w mediach społecznościowych (Facebook, Twitter, Instagram, YouTube) oraz na stronie internetowej programu. Na kanale YouTube zamieściliśmy 28 nowych nagrań – filmów i webinarów. Na Facebooku i Instragramie regularnie zamieszczaliśmy posty z informacjami o projektach realizowanych przez grantobiorców programu i o organizowanych przez nas konkursach dotacyjnych i wydarzeniach (wspierających, sieciujących, współpracy dwustronnej i regionalnej). Profil programu na Facebooku obserwowała **12,7 tys. osób**, profil na Instagramie zanotował 900 obserwujących. Na stronie internetowej opublikowaliśmy m.in. podsumowanie wyników wszystkich konkursów dotacyjnych a pod koniec roku uruchomiliśmy **wyszukiwarkę projektów** umożliwiającą przegląd wszystkich działań finansowanych w programie. Każdy projekt prezentowany w wyszukiwarce zawiera opis i zasięg realizowanych działań, okres realizacji, budżet oraz kwotę przyznanej dotacji. Projekty można przeglądać według różnych kryteriów, np. obszarów wsparcia, grup docelowych, rodzaju prowadzonych działań, zasięgu geograficznego. Strona internetowa programu została odwiedzona ponad **111 tys. razy**.

Dużo uwagi poświęciliśmy relacjom z organizowanych przez nas działań wspierających grantobiorców i współpracy dwustronnej. Na początku roku prezentowaliśmy w internecie minicykl wywiadów filmowych z uczestniczkami seminarium sieciującego dla organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy ze względu na płeć. Przygotowaliśmy relację filmową ze spotkania norweskiej i polskiej młodzieży w Warszawie, a jesienią dwa filmy ze spotkań sieciujących: dla organizacji realizujących projekty na terenach wiejskich i w małych miejscowościach oraz szkolenia dla organizacji prowadzących działania rzecznicze z udziałem samorządników.

Koszty programowe	53 228 626,84 zł
Dotacje, w tym projekty predefiniowane	50 266 619,41 zł
Pozostałe działania (działania wspierające wnioskodawców i grantobiorców, współpraca dwustronna i regionalna)	774 447,69 zł
Koszty realizacji (w tym koszty oceny wniosków, informacji i promocji, raportowania i wynagrodzenia zespołu)	2 187 559,74 zł
Koszty administracyjne	271 315,60 zł
Razem koszty programu	53 499 942,44 zł

Dotacje (raty dotacji przekazanych w 2022 roku)

Projekty tematyczne

Obszar 1: Angażowanie obywateli i obywaterek w sprawy publiczne i działania społeczne:

„made in brochów”, Wrocław Kobiece ręce	913,41 EUR
Aktywni Seniorzy, Zdieszowice Senior partycypuje w sprawach lokalnych	665,99 EUR
Bydgoskie Stowarzyszenie Przyjaciół Chorych na Fenylketonurię, Bydgoszcz Głosujesz–Decydujesz	859,69 EUR
Fundacja „W rozwoju”, Opole Lider w rozwoju	1 133,50 EUR
Fundacja 2035, Łódź Pracownia Empatycznych Relacji i Inicjatyw	699,83 EUR
Fundacja Dom, Białystok Fasty, moja miłość	17 207,96 EUR
Fundacja Edukacyjna im. Władysława Śmiałka, Warszawa Młodzieżowa akcja na rzecz środowiska	7 975,00 EUR
Fundacja Festiwal Biegów, Niskowa PLogging Team: biegaMy dla czystej Polski!	12 069,00 EUR
Fundacja Futurama, Legnica Legnicki inkubator społeczeństwa obywatelskiego	1 325,00 EUR
Fundacja ICAD, Katowice Dobre sąsiedztwo. Projekt ekologiczno-obywatelski w gminie Wieniawa	892,26 EUR
Fundacja Lubelski Fundusz Lokalny, Nałęczów Obywatele dla Nałęczowa – Nałęczów Miastem Ogrodów	105,26 EUR
Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich, Wrocław Konsultacje społeczne szyte na miarę	14 843,00 EUR

Fundacja Partnerstwo Dorzecza Kocierzanki i Koszarawy, Świnna Akademia EkoAsów	1 211,46 EUR
Fundacja Świętego Mikołaja, Piaseczno „Lider – lubię to! Akademia Liderów”	1 500,00 EUR
Fundacja Warsztat Zmiany, Olsztyn Olsztyńskie Zatorze też może. Pilotaż oddolnego zarządzania dzielnicą	1 040,91 EUR
Koalicja młodych aktywistów, Staw Siła wolontariatu	594,83 EUR
Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu, Częstochowa Prawa człowieka i biznes – Dialog społeczny post-COVID19	1 603,00 EUR
Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego PLGBC, Gliwice Budynek są jak ludzie. Zdrowe, zielone mieszkania i domy	549,89 EUR
Seniorski Klub Sportowy „Aktywna Rodzina”, Pyskowice Wolontariat i samopomoc przeciw wykluczeniu	620,88 EUR
Stowarzyszenie EZG, Zgierz Aktywna Młodzież – małe kroki, wielkie zmiany	1 299,32 EUR
Stowarzyszenie „Lepszy Świat”, Poznań Przyszłość jest teraz. Klimat i migracje a sprawczość młodych	13 500,00 EUR
Stowarzyszenie „Moc Radości” w Jodłówce, Jodłówka Szkolny budżet partycypacyjny	547,15 EUR
Stowarzyszenie „Siła Woli”, Wola Murowana Lokalne Centra Wolontariatu w Gminie Nowiny i Chęciny	17 477,00 EUR
Stowarzyszenie 180 Stopni, Gdańsk Systemowy model partycypacji w gdańskiej dzielnicy	12 150,00 EUR
Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Ziemia Nowomiejska”, Nowe Miasto Lubawskie Prawo do Mediacji	1 500,00 EUR
Stowarzyszenie Civitas, Dąbrowa Górnicza Szkoła Obywatelska Civitas 2.0	1 305,00 EUR
Stowarzyszenie dO!Pamina Lab, Dąbrowa Górnicza Misja-Miasto. Dzieciaki mają głos!	581,60 EUR
Stowarzyszenie IKE, Miłakowo Kluby Sportowych Wolontariuszy	1 191,09 EUR
Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych INGA, Śmigiel CIS (Centrum Inicjatyw Społecznych)	643,10 EUR
Stowarzyszenie Jeden Świat, Poznań Razem dla klimatu i pokoju	13 500,00 EUR
Stowarzyszenie na Rzecz Postępu Demokracji „ERWIN” w Ostrowcu Św., Ostrowiec Świętokrzyski Vademecum Aktywności Obywatelskiej	15 434,00 EUR
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Wierzbica, Wierzbica-Osiedle Senior – aktywny obywatel mający swój głos	8 100,00 EUR
Stowarzyszenie Nasz Czysty i Zdrowy Rzeszów, Rzeszów Strażnicy drzew w Rzeszowie	1 323,00 EUR

Stowarzyszenie Psychoedukacyjno-Przyrodnicze M.O.S.T., Kielce Korzenie. Projekt ochrony dziedzictwa przyrody i kultury Gór Świętokrzyskich	1 166,00 EUR
Stowarzyszenie Razem dla Głęd, Głedy W Głędach mieszkamy ekologię wspieramy	1 400,00 EUR
Stowarzyszenie Senfineco, Łódź Eksperymentarium klimatyczne	3 257,00 EUR
Stowarzyszenie Wdzydzko-Charzykowska Lokalna Grupa Rybacka „Mòrénka”, Charzykowy Inicjatywa Obywatelska – model lokalny	8 550,00 EUR
Stowarzyszenie Zielona Grupa, Poznań Sąsiedzki Dom z Ogrodem	13 500,00 EUR
Bank Żywności w Olsztynie, Olsztyn O krok dalej	26 784,00 EUR
Centrum Ochrony Mokradeł, Warszawa Pamiętajmy o Mokradłach	29 557,00 EUR
Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Elbląg Aktywne Zawodzie	25 600,00 EUR
Fundacja – Instytut na rzecz Ekorozwoju, Warszawa #KLIMASENIOR – aktywizacja seniorów na rzecz klimatu	29 999,00 EUR
Fundacja Aeris Futuro, Kraków Hydrozagadka – jak wygrać z suszą?	26 384,00 EUR
Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych, Kraków Tworzymy Miejsce Aktywności Mieszkańców	33 041,00 EUR
Fundacja Bliżej Pasji, Biłgoraj Jesteśmy młodzi – o obywatelskość nam chodzi!	5 039,00 EUR
Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa Laboratorium Szkolnej Demokracji	23 400,00 EUR
Fundacja Czarna Owca Pana Kota, Kraków Mają prawa? Sprawdzamy!	27 860,00 EUR
Fundacja Działań Edukacyjnych KReAdukcja, Lublin Dobrosąsiedzki dialog międzypokoleniowy	28 051,00 EUR
Fundacja EkoRozwoju, Wrocław Chronimy drzewa, z ludźmi i dla ludzi	27 542,00 EUR
Fundacja Fundusz Pomocy Studentom, Warszawa ekoKOALICJA na rzecz ekoUCZELNI	36 892,31 EUR
Fundacja Kultury Chrześcijańskiej ARTOS, Lublin Wspólnie działamy dla dobra małej ojczyzny	4 148,60 EUR
Fundacja Machina Zmian, Gdańsk Plaża dostępna dla wszystkich	23 531,08 EUR
Fundacja Miejsc i Ludzi Aktywnych, Kraków Rady seniorów – narzędziem dialogu i aktywności obywatelskiej	7 497,00 EUR
Fundacja Pracownia Kompetencji, Legionowo Legionowianie dla klimatu	6 194,88 EUR

Fundacja Szczęśliwe Dzieciństwo, Lublin Program Aktywności Edukacyjnej zmienia życie młodzieży i społeczności	7 433,57 EUR
Fundacja Szkoła z Klasą, Warszawa Jesteśmy młodzi. O co nam chodzi?	7 500,00 EUR
Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych, Białystok Moja ulica, moje osiedle, moje miasto	34 890,00 EUR
Pracownia Zrównoważonego Rozwoju, Toruń Bez lipy!	31 062,00 EUR
Retina AMD Polska, Warszawa Wszystko dla ratowania wzroku	5 221,05 EUR
Spółdzielnia Socjalna Zmysły, Jarocin Uniwersytet Kultury	22 500,00 EUR
Stowarzyszenie „Europa Iuvenis”, Opole Strategia: młodzieżowa Opolszczyzna!	42 250,00 EUR
Stowarzyszenie 61, Warszawa Dieta obywatelska. Podstawowa wiedza, współpraca, ćwiczenie sprawczości	29 580,00 EUR
Stowarzyszenie Centrum Rozwoju Edukacji Obywatelskiej CREO, Poznań Działamy – program rozwoju edukacji obywatelskiej w Wielkopolsce	29 908,00 EUR
Stowarzyszenie Demagog, Warszawa Fakty w debacie publicznej	31 675,66 EUR
Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne Klub Gaja, Wilkowice Święto Drzewa – ogrody dla klimatu	7 466,00 EUR
Stowarzyszenie FestivALT, Kraków Miejsca pamięci i zapominania (MPIZ)	30 395,00 EUR
Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Bystra Społeczny projekt ustawy o lasach czyli lasy dla przyrody i ludzi	27 000,00 EUR
Stowarzyszenie Wolimierz, Wolimierz Centrum Społeczne – gmina Leśna dla klimatu	19 740,00 EUR
Towarzystwo na rzecz Ziemi, Oświęcim Wsparcie społeczności lokalnych w ochronie środowiska	24 620,00 EUR
Wrocławska Inicjatywa Rowerowa, Wrocław Rowerowa Szkoła Aktywności Obywatelskiej	28 162,00 EUR
Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, Warszawa Fundusze Europejskie dla Klimatu	37 494,80 EUR
Aktywni Społecznie asy, Czerwionka-Leszczyny Powiatowa szkoła lokalnych liderów	10 800,00 EUR
Centrum Inicjatyw Lokalnych, Zawiercie Aktywni Inicjatorzy Zmian	9 858,00 EUR
Consensus Fundacja Europejskie Centrum Mediacji, Warszawa Podróż wrocławskich dzieci do demokracji i praw obywatelskich	15 005,37 EUR
Forum Organizacji Pozarządowych Subregionu Zachodniego, Rybnik Kaj ta zmiana? Kampania na rzecz sprawiedliwej transformacji	13 500,00 EUR

Fundacja „Atelier of Skills”, Modlica Razem posprzątamy świat	28 496,00 EUR
Fundacja Akademia Antykorupcyjna, Warszawa Antykorupcyjny monitoring działalności państwa	13 410,00 EUR
Fundacja Europejski Fundusz Outsourcingu, Orzesze Miasta Przyjazne Młodzieży	14 500,00 EUR
Fundacja Inkubator Teatralny, Bytom Jak działa miasto?	6 736,00 EUR
Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości, Warszawa Otwarta firma – aktywnie po przyszłość	13 500,00 EUR
Fundacja Nam Zależy, Wrocław Razem dla Natury	7 800,00 EUR
Fundacja Parasol Roztocza, Tomaszów Lubelski Bioróżnorodność – nasze bogactwo	13 500,00 EUR
Fundacja Rozwoju i Aktywności Społecznej „Przyjaźń”, Lublin Międzypokoleniowa Akademia Społecznej Aktywności	28 493,00 EUR
Fundacja Share the Care, Warszawa Konsultacje z rodzicami na temat dzielenia się urlopami rodzicielskimi	19 194,00 EUR
Fundacja Sztuka, Świąciechowa Sztuka Aktywności	10 350,00 EUR
Fundacja Ważne Rzeczy, Warszawa Sprawdzam to! – <i>fact checking</i> na Podkarpaciu	19 110,00 EUR
Fundacja Wspierania Dialogu „Rozmawiajmy”, Warszawa #UważniWRozmowie	13 294,00 EUR
Fundacja Wspierania Organizacji Pozarządowych „Umbrella”, Wrocław Teraz troska	13 266,00 EUR
Fundacja z Marzeniami, Koszanowo Zróbmy coś razem w gminie Śmigiel!	7 650,00 EUR
Galicyjska Fundacja Rozwój i Edukacja, Krzywa AktywniejWsi – wsparcie aktywności obywatelskiej młodzieży w Beskidzie Niskim	31 337,00 EUR
Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych, Gdańsk Kompas Pomorskiej Animacji Społecznej	28 500,00 EUR
Stowarzyszenie Radość Życia, Wałbrzych Świadomie tworzymy lokalną rzeczywistość.	16 500,00 EUR
Stowarzyszenie „AKTYWNI”, Karakule Pomoc za Pomoc	13 500,00 EUR
Stowarzyszenie „Licealista”, Poddębice Młodzi debatują	9 000,00 EUR
Stowarzyszenie „Niżańskie Centrum Rozwoju”, Raclawice Tu mieszkam, tu zmieniam	10 885,00 EUR
Stowarzyszenie „Razem Zdziałamy Więcej”, Straszęcín Skuteczny Lider – Wolontariusz w społecznościach lokalnych	13 500,00 EUR

Stowarzyszenie „ZMW”, Przybyszewo Eksplozja Młodzieżowych Inicjatyw	13 147,00 EUR
Stowarzyszenie 100-Lecie Kobiet, Białystok Inkubator Kobiecego Aktywnego Rozwoju	13 455,00 EUR
Stowarzyszenie Aktywny Wojkowicki Senior, Wojkowiec Piękne podwórka – nowy wymiar aktywowania lokalnych społeczności	27 930,00 EUR
Stowarzyszenie Dobra Fala, Legionowo Przewodnik aktywności społecznej „W krainie Jeziora Zegrzyńskiego”	11 249,00 EUR
Stowarzyszenie Dzieci są Ważne, SKAWINA Aktywna Skawina	15 000,00 EUR
Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Głogoczowie, Głogoczków Ocalić od zapomnienia tożsamość Głogoczowa	15 749,00 EUR
Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalnych Jurajski Sieraków, Sieraków Kierunek: Rady	15 340,00 EUR
Stowarzyszenie Isąg, Pełnik Przeszłość... Teraźniejszość... Przyszłość	13 500,00 EUR
Stowarzyszenie KAS kombinat aktywności społecznej, Radom Obywatelski program z zakresu promocji zdrowia psychicznego	11 100,00 EUR
Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe wsi Dominikowice – SKOWD, Dominikowice Młodzi, Aktywni w powiecie Gorlickim!	13 500,00 EUR
Stowarzyszenie Latawiec, Warszawa Aktywatornia	8 370,00 EUR
Stowarzyszenie Lepsza Gmina Czerwonak, Czerwonak Świadomi obywatele gminy Czerwonak	13 414,00 EUR
Stowarzyszenie Na Rzecz Aktywizacji Społeczności Lokalnej „Siedlisko” w Lubochni, Lubochnia EKO SPADEK = wiedza seniorów + działanie młodych	19 475,00 EUR
Stowarzyszenie Rowerowy Toruń, Toruń Kocham Toruń – wybieram rower!	16 475,00 EUR
Stowarzyszenie Rozwoju i Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Regionu Przyjaźni Podmokłom, Podmokle Małe Taka Gmina – jak świadomi i aktywni obywatele	19 500,00 EUR
Stowarzyszenie Wrażliwi Społecznie, Starachowice Zaangażowanie mieszkańców Starachowic w inicjatywę bezpłatnej komunikacji	22 082,00 EUR
Towarzystwo Krajoznawcze „Krajobraz”, Warszawa Nowa turystyka: otwarte tworzenie zrównoważonych wizji rozwoju turystyki	7 410,00 EUR
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Okręgowego w Elblągu, Elbląg Demokracja w życiu – życie w demokracji	28 500,00 EUR
Trampolina, Wola Batorska To co powiesz może zmienić świat	18 138,00 EUR
9dwunastych, Białystok Program aktywizacji obywatelskiej „Akademia Mistrzostwa Społecznego”	35 000,00 EUR
Akcja Demokracja, Warszawa Wzmocnienie potencjału aktywistek/aktywistów poprzez naukę kampaniowania online	30 000,00 EUR

Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS, Łódź Strefa Aktywności Sąsiedzkiej	31 235,00 EUR
EduKABE Fundacja Kreatywnych Rozwiązań, Łódź Młodzież dla Łodzi – Szkolny Budżet Deliberacyjny	38 354,00 EUR
Fundacja „W krajobrazie”, Sząbruk Jadalny krajobraz	77 400,00 EUR
Fundacja Dom Pokoju, Wrocław Spotkajmy się. Wszystko zaczyna się od rozmowy	31 250,00 EUR
Fundacja Dzieci w Naturę, Kraków Dziki jest dobre	30 000,00 EUR
Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze, Kraków Oddajmy parki narodowi	30 000,00 EUR
Fundacja Dzieła Kolpinga w Polsce, Żułowska Zielona inicjatywa – samoorganizacja seniorów na rzecz ochrony środowiska	37 495,00 EUR
Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości, Łódź Świat i MY(ślimy krytycznie)	30 000,00 EUR
Fundacja GCCM Polska – Światowy Ruch Katolików na Rzecz Środowiska, Warszawa Powietrze i klimat = dobro wspólne	67 225,00 EUR
Fundacja Horyzont360, Wielogłowy Eko-świadomi młodzi obywatele Małopolski	37 500,00 EUR
Fundacja Leśna Baza, Niemodlin Naturalnie zaangażowani	22 497,00 EUR
Fundacja Napraw Sobie Miasto, Katowice OpenAir – zdrowe powietrze w klasie	29 745,00 EUR
Fundacja Sendzimira, Zielonki Zielone Zawiercie – partycypacja dla przyrody w mieście	43 750,00 EUR
Fundacja Vis Maior, Warszawa Niewidomi liderzy – widocznie aktywni	22 500,00 EUR
Fundacja Wolna Wisła, Toruń Wisła wciąga	52 500,00 EUR
Fundacja Żółty Szalik, Frombork Aktywne Braniewo	28 758,00 EUR
Komitet Obrony Demokracji, Warszawa Manifestacje.pl	29 887,00 EUR
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, Warszawa Demokracja to partycypacja – Szkoła Reprezentacji i Partycypacji Społecznej	29 857,00 EUR
Polska Fundacja im. Roberta Schumana, Warszawa Ożywienie działalności Klubów Europejskich	28 998,00 EUR
Rodzic w mieście, Warszawa Alternatywna Warszawa – nowa szkolna ulica	18 400,00 EUR
Spółdzielnia Socjalna „Zielona Stacja”, Gliwice Szkolny Inkubator Inicjatyw Ekologicznych	21 000,00 EUR

Stowarzyszenie „HaKoach”, Łódź Sieciowanie, edukowanie, komunikowanie – partycypacja łódzkich mniejszości	19 493,40 EUR
Stowarzyszenie Akcja Miasto, Wrocław Aktywizacja, synergia, skuteczność – wrocławianie zmieniają klimat	34 140,00 EUR
Stowarzyszenie Aktywizacji Społecznej TuRazem, Wrocław Wrocławska Akademia Lokalnych Liderów	24 200,00 EUR
Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA, Wrocław EkoObywatel – wsparcie interwencji i zmian systemowych	65 250,00 EUR
Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego, Warszawa Generation Change	29 992,00 EUR
Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa Aktywność – to działa!	24 978,00 EUR
Stowarzyszenie Kłodzka Wstęga Sudetów – Lokalna Grupa Działania, Lutyń Wspólnoty Pozytywnej Energii, czyli energetyka obywatelska	37 500,00 EUR
Stowarzyszenie POLITES, Szczecin LAS – laboratorium aktywności i samorządności	21 200,00 EUR
Stowarzyszenie Pomocy Potrzebującym NADZIEJA, Legionowo Legionowianie 60+ wirtualnie współtworzą strategię senioralną	44 333,00 EUR
Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wolontariatu, Katowice Zagraj w wolontariat	67 499,00 EUR
Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”, Warszawa Praworządność Wspólna Sprawa	22 319,00 EUR
Stowarzyszenie Tkalnia, Łódź Edukacja polityczna młodych kobiet w Polsce	59 653,00 EUR
Stowarzyszenie Trenuj Bycie Dobrym, Mrągowo Football3 wzmacnia pozycję dziewcząt i kobiet oraz promuje równość w sporcie	29 600,00 EUR
Towarzystwo dla Natury i Człowieka, Lublin Rezerwat Biosfery czy Zagłębie Węglowe? Obywatelska debata o przyszłości Polesia	38 970,00 EUR
Towarzystwo Samorządowe w Koninie, Konin Młodzieżowe aktywizacje	43 680,00 EUR
Obszar 2: Ochrona praw człowieka i równe traktowanie:	
Fundacja Dla Wolności, Warszawa Piłka nożna kobiet* narzędziem zmian	11 250,00 EUR
Fundacja Gszarim, Warszawa Rozwój portalu Jewish.pl	900,00 EUR
Fundacja Instytut Równowagi Społeczno-Ekonomicznej, Gdynia Wsparcie bez granic	13 944,87 EUR
Fundacja RUBIN, Warszawa Przez Żywą Bibliotekę do poszanowania godności i praw człowieka	163,28 EUR
Fundacja Strefa WolnoSłowa (SWS), Warszawa Usłysz i zareaguj	1 500,00 EUR

Fundacja Tęczowe Rodziny, Poznań Strefa Rodzin Tęczowych – integracja, edukacja, wzmocnienie	1 473,45 EUR
Fundacja Wolność od Religii, Lublin Równość w Szkole – działania na rzecz praw mniejszości bezwyznaniowej	10 800,00 EUR
Fundacja Wspierania Rodziny Matecznik, Skórzewo Mamy prawa	1 448,00 EUR
Koszalińskie Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej Era Kobiet, Koszalin Dwie przestrzenie jeden świat	557,62 EUR
Polski Ośrodek Międzynarodowego Instytutu Teatralnego ITI, Warszawa Granice w teatrze	1 250,00 EUR
Stowarzyszenie „Arteria”, Gdynia Standard minimum praw człowieka w polskim samorządzie	13 745,00 EUR
Stowarzyszenie Centrum Animacji Młodzieży, Goleniów Nie krzywdzę! Nie Dyskryminuję! Wspieram!	934,21 EUR
Stowarzyszenie Łódzkie Dziewuchy Dziewuchom, Łódź Jesteśmy... SILNE! Łódzka kampania na rzecz praw kobiet	11 200,00 EUR
Stowarzyszenie Międzykulturowe Maloka, Żory „between cultures between words”	1 250,00 EUR
Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, Warszawa Reaguj na niebiesko!	1 187,83 EUR
Stowarzyszenie Wielokulturowy Kraków, Kraków W 12 kultur dookoła Krakowa	6 464,00 EUR
„La Strada” Fundacja przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu, Warszawa Galeria Anty Modern Slavery	28 116,00 EUR
Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć, Kraków Poprawa identyfikacji cudzoziemskich ofiar tortur i przemocy	3 133,00 EUR
Forum Dialogu, Warszawa Szkoła Dialogu. Edukacja przeciw antysemityzmowi w małych miejscowościach	33 384,00 EUR
Fundacja „Wyobraź sobie”, Polanka Hallera Wyobraź sobie mosty zamiast murów	45 000,00 EUR
Fundacja Court Watch Polska, Toruń Court Watch przeciw przemocy domowej	36 259,74 EUR
Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Warszawa Wymiar Sprawiedliwości Przyjazny Dziecku	26 940,00 EUR
Fundacja Feminoteka, Warszawa Antyprzemocowa Sieć Kobiet	32 500,00 EUR
Fundacja HerStory, Zakręcie SZTAMA w edukacji na rzecz zmiany	5 249,18 EUR
Fundacja Otwarta Edukacja, Białystok Siła społeczności tkwi w różnorodności – wsparcie liderów lokalnych	26 372,00 EUR
Fundacja Panoptykon, Warszawa Wszystko pod kontrolą	7 500,00 EUR

Fundacja Projekt Starsi, Warszawa Tworzenie systemu ochrony starszych doświadczających przemocy	44 934,00 EUR
Fundacja Rodzić po Ludzku, Warszawa Na straży praw rodzących w czasach kryzysu	4 729,38 EUR
Fundacja Równość.org.pl, Kraków Jesteśmy u siebie – z nadzieją na równość	41 250,00 EUR
Fundacja Zustricz, Kraków IDZ (Informuj, Działaj, Zrozum). Własnym głosem	37 490,00 EUR
Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa Monitoring systemu ochrony praw człowieka w Polsce	35 000,00 EUR
Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Warszawa Czarna Księga Ofiar Przemocy Domowej w Polsce 2021	29 800,00 EUR
Komitet Ochrony Praw Dziecka, Warszawa www.standardyrozstania.pl	30 233,25 EUR
Kultura Równości, Wrocław Lokalna: sieć na rzecz akceptacji osób LGBT+	26 000,00 EUR
Polska Akcja Humanitarna, Warszawa Włączamy nowe narracje o świecie	30 000,00 EUR
Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego, Warszawa Akademia Równości	27 000,00 EUR
Sieć Obywatelska Watchdog Polska, Warszawa Jawność procesu decyzyjnego warunkiem rządów prawa	37 500,00 EUR
SPUNK Fundacja Nowoczesnej Edukacji, Łódź Tak! dla edukacji seksualnej w całej Polsce	6 220,00 EUR
Stowarzyszenie Amnesty International, Warszawa Twój głos ma MOC – Młodzi ludzie bronią praw człowieka!	34 470,00 EUR
Stowarzyszenie Grupa Stonewall, Poznań Wsparcie prawne i psychologiczne osób LGBT+ w Wielkopolsce	27 000,00 EUR
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Warszawa Wyjść z cienia. Wsparcie pokrzywdzonych z nienawiści	30 000,00 EUR
Stowarzyszenie Kobiet Lasu, Katowice Równość szans w leśnictwie	45 577,00 EUR
Stowarzyszenie Kongres Kobiet, Warszawa Przeciwdziałanie dyskryminacji kobiet na rynku pracy	33 750,00 EUR
Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza, Warszawa Jesteśmy rodziną	32 445,00 EUR
Stowarzyszenie Praktyków Dramy „Stop-Klatka”, Warszawa Dramowa Akademia Antydyskryminacyjna on-line	37 500,00 EUR
Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej, Warszawa Pozytywnie o edukacji antydyskryminacyjnej	30 000,00 EUR
Fundacja „Między sztuką a terapią”, Nowy Sącz STOP przemocy, dyskryminacji, agresji – kobieto rozwiń skrzydła	15 000,00 EUR

Fundacja Akceptacja, Poznań Pomocnik opieki nad pacjentem transpłciowym	18 000,00 EUR
Fundacja Dignify, Warszawa ...bez emocjonalnego znieczulenia	8 940,00 EUR
Fundacja Dobry Widok, Krzyżowa Lokalny System Wsparcia wobec problemu przemocy	14 007,00 EUR
Fundacja Dobrych Działań, Ząbkowice Śląskie Młodzi Ambasadorzy Wielokulturowości	12 000,00 EUR
Fundacja Edukacji i Rozwoju FLOW, Kwidzyn Poza schematem – program rozwojowy dla kobiet	15 949,00 EUR
Fundacja Jesteśmy dla Was, Katowice Odkryj PoMoc w sobie	16 500,00 EUR
Fundacja Kem, Warszawa Choreografie Sojusznictwa	28 500,00 EUR
Fundacja NOUS, Moszczenica Niżna Mamy prawa! Tolerancja i szacunek.	19 454,00 EUR
Fundacja Nowej Kultury Bęc Zmiana, Warszawa Jak rozmawiać o antyfaszyzmie przy wspólnym stole?	13 500,00 EUR
Fundacja Ośrodek Badań nad Migracjami, Warszawa Równy dostęp cudzoziemców do usług publicznych: Warszawa	13 750,00 EUR
Fundacja Po Prostu Da Się, Chorzów Sztuka otwartości	18 000,00 EUR
Fundacja Psycho-Edukacja, Warszawa Dziecko transpłciowe – efektywny system wsparcia w szkole	10 500,00 EUR
Fundacja Wiara i Tęcza, Warszawa Wiara nie wyklucza	8 973,00 EUR
Fundacja z Pomysłem, Zawiercie Równe prawa to podstawa	19 495,00 EUR
Henryk Fundacja, Bołęcin No body	13 702,00 EUR
Iwo-Doradztwo Obywatelskie, Nowy Sącz Razem przeciwko przemocy	11 250,00 EUR
Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny, Warszawa Inkluzywna edukacja medyczna	5 224,00 EUR
Okiem Kobiety, Będzeliń Koluszki z Kobietami i dla Kobiet. Kolej na Równość	32 585,00 EUR
ORION Organizacja Społeczna, Wrocław #maszwsparcie – Kampania reakcyjno-informacyjna	19 456,00 EUR
Polski Instytut Współpracy Obywatelskiej, Wrocław Wrocław przeciwko dyskryminacji migrantów	14 958,00 EUR
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, Koło w Lublinie Spotkania edukacyjne: dostrzec niepełnosprawność	8 468,76 EUR

Regionalne Stowarzyszenie Twórców Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Raciążu Kochaj, szanuj, nie krzywdź, nie bij	20 765,99 EUR
Stowarzyszenie Arabela, Czekanów Niekolorowa jesień życia	12 480,00 EUR
Stowarzyszenie Inicjatyw Kreatywnych In-Krea, Stróża Dzieci znają swoje prawa	19 500,00 EUR
Stowarzyszenie Małyssak, Bydgoszcz Karmienie mlekiem mamy prawem mamy i dziecka	28 500,00 EUR
Stowarzyszenie Pomysł na Józefosław, Józefosław Poznajmy się – piaseczyńskie spotkania z Ukrainą	18 199,00 EUR
Stowarzyszenie Prowincja Równości, Kielce Odetchnij, jesteś u siebie	18 070,00 EUR
Tęczowy Białystok, Warszawa Telefon i e-mail zaufania dla osób LGBTQIA	11 526,00 EUR
Autonomia, Kraków Silne, odważne i solidarne. Dziewczyny* się bronią!	43 178,00 EUR
Collegium Progressus, Gródek nad Dunajcem Specjalistyczny Ośrodek Pomocy Kobietom Doświadczającym Przemocy	32 809,00 EUR
Fundacja „Afryka Inaczej”, Warszawa Afryka po polsku	45 000,00 EUR
Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka, Warszawa Szkoła Równego Traktowania 2021	27 497,00 EUR
Fundacja Centrum Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych, Łódź Kobieca perspektywa zarządzania w sporcie	27 592,00 EUR
Fundacja Centrum Praw Kobiet, Warszawa Obserwatorium ds Kobietobójstwa	30 000,00 EUR
Fundacja Czulość, Warszawa #Poroniłam	67 320,00 EUR
Fundacja dla Somalii, Warszawa Program wsparcia kobiet migrantek doświadczających przemocy ze względu na płeć	37 500,00 EUR
Fundacja Inicjatyw Twórczych i Społeczno-Edukacyjnych Kurdybanek, Kraków Zmiana zaczyna się od pojedynczego człowieka	45 000,00 EUR
Fundacja Inicjowania Rozwoju „up Foundation”, Gdańsk Bohaterki codzienności – kobiety w 3 sektorze	26 250,00 EUR
Fundacja Instytut Otwarta Przestrzeń, Warszawa Profesjonalne ogólnopolskie wsparcie psychologiczne dla osób LGBTQIA	30 000,00 EUR
Fundacja ITAKA – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych, Warszawa Centrum Wsparcia i Mediacji	37 500,00 EUR
Fundacja Laboratorium Zmiany, Niemodlin Równoważnik	78 750,00 EUR
Fundacja na Rzecz Różnorodności Polistrefa, Kraków Wolność sumienia i wyznania pacjentów w systemie opieki zdrowotnej	44 700,00 EUR

Fundacja Ośrodek Kontroli Obywatelskiej OKO, Warszawa Prawa osób LGBT w Polsce	29 388,00 EUR
Fundacja Reporterów, Warszawa Extremism Tracker: od dezinformacji do nienawiści	33 069,00 EUR
Fundacja SEXEDPL, Warszawa #Wszyscy jesteśmy seksualni	22 200,00 EUR
Fundacja Wolności, Lublin DeweloWatch	29 700,00 EUR
Instytut Aktywizacji Regionów, Gdynia PEŁNOPRAWNI – osoby z niepełnosprawnościami jako petenci w sądach i urzędach	37 500,00 EUR
Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet BABA, Zielona Góra Babska interwencja w obronie ludzkich praw kobiet	37 475,00 EUR
Podkarpackie Stowarzyszenie dla Aktywnych Rodzin, Sędziszów Małopolski Dziewczyny budują	61 010,00 EUR
Stowarzyszenie „Animatory Przyszłości”, Staw Asy są wśród nas	22 500,00 EUR
Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży SZANSA, Głogów Czy z młodymi wszystko w porządku?	29 200,00 EUR
Stowarzyszenie Homo Faber, Lublin Niewidzialni mieszkańcy – rzecznictwo na rzecz migrantów/ek w Lublinie	36 750,00 EUR
Stowarzyszenie Kobieta na PLUS, Ruciane-Nida Warmińsko-Mazurskie Centrum Praw Kobiet	31 750,00 EUR
Stowarzyszenie Lambda Szczecin, Szczecin Dajemy Queerom siłę	63 000,00 EUR
Stowarzyszenie Lambda Warszawa, Warszawa Wsparcie psychologiczne i prawne dla społeczności LGBT+	35 050,00 EUR
Stowarzyszenie Wspierania Działań na Rzecz Osób Potrzebujących Pomocy DROGA, Olsztynek Hybrydowy punkt interwencji kryzysowej dla ofiar przemocy domowej i seksualnej	45 000,00 EUR
Obszar 3: Wzmocnienie grup narażonych na wykluczenie:	
Federacja Organizacji Streetworkerskich na rzecz Dzieci i Młodzieży – FOS, Warszawa S.O.S. – wsparcie organizacji streetworkerskich	19 500,00 EUR
Fundacja „Piętrus” na rzecz wspierania rozwoju osób z niepełnosprawnością, Kraków W oczekiwaniu na przedszkole – wsparcie najmłodszych dzieci z autyzmem	1 350,00 EUR
Fundacja „Zmiany”, Gdynia Opiekun Niewidomego	936,32 EUR
Fundacja Art Junction, Poznań Sąsiedztwo – moje miejsce na mapie	22 419,00 EUR
Fundacja Inna Przestrzeń, Warszawa Laboratorium Aktywizacji	16 500,00 EUR
Fundacja Rozwoju Edukacji Głuchych, Łódź Mój powiat – jest PJM?	1 162,56 EUR

Fundacja Rozwoju Społeczności Lokalnych „Inicjatywa”, Łężyń Ambasadorzy dobrych spraw: rozwój wolontariatu integracyjnego	1 361,41 EUR
Fundacja Różnosprawni, Kędzierzyn-Koźle #prawoMOCNI	16 250,00 EUR
Fundacja Wolontariat Równości, Warszawa Kongres Miast Maszerujących po Równość Osób LGBT+	696,87 EUR
Fundacja Zacisze Grażyny, Niewiesz Wolontariat i aktywność szansą osób bezdomnych	900,00 EUR
Instytut Spraw Głuchych, Warszawa Głusi – aktywni obywatele	21 000,00 EUR
Małopolskie Stowarzyszenie Probacja, Kraków Rodzina Razem. Centrum Dzieci i Rodzin	1 177,49 EUR
Stowarzyszenie „Pro Psyche” na Rzecz Zdrowia Psychicznego, Olkusz Wiatr w żagle!	11 966,00 EUR
Stowarzyszenie Dobrej Nadziei, Kraków Wykluczyć wykluczenie	585,57 EUR
Stowarzyszenie Dom Pod Orzechami, Przemków JESTEM, DZIAŁAM, DECYDUJĘ – edukacja obywatelska dla self-adwokatów	15 491,00 EUR
Stowarzyszenie Feniks, Szczecin Nowy Start	1 249,00 EUR
Stowarzyszenie INKLUZJA, Katowice Dobrzy Sąsiedzi – razem dla społeczności lokalnej	909,57 EUR
Stowarzyszenie Kobo, Warszawa Interaktywne interwencje internetowe dla osób LGBT+	1 349,72 EUR
Stowarzyszenie Miasto Wspólne, Kraków Pogotowie lokatorskie	438,50 EUR
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Osobom Dorosłym z Zespołem Aspergera oraz Zaburzeniami Pokrewnymi „AS”, Bielsko-Biała Informacja Spektrum słucham	11 740,00 EUR
Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom „Tygiel”, Płock Bardziej świadomi – bardziej samodzielni	12 150,00 EUR
Stowarzyszenie Queerowy Maj, Kraków Opieka ginekologiczna dla osób LGBTQIA	18 000,00 EUR
Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych Forum Europa, Grudziądz Każdy coś potrafi – pomagajmy sobie wzajemnie!	1 188,09 EUR
Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek, Gdańsk Aktywni imigranci i imigrantki na rzecz swoich społeczności	5 460,68 EUR
Forum Animatorów Społecznych, Kurzętnik FAScynaci – kompas życia	6 750,00 EUR
Fundacja „ALEKlasa”, Warszawa Wzmocnienie roli samorzecznictwa w środowisku spektrum autyzmu	29 990,00 EUR
Fundacja na Rzecz Dzieci z Przepukliną Oponowo-Rdzeniową i Innymi Wadami Rozwojowymi „SPINA”, Katowice Inkubator Pomocy Sieci SOS dla Rozszczepu Kręgosłupa	34 855,00 EUR

Fundacja Ocalenie, Warszawa Polska naszym wspólnym domem	37 500,00 EUR
Fundacja Siódmy Zmysł, Siemianowice Śląskie Udostępnij się	- 123,51 EUR
Fundacja SYNAPSIS, Warszawa Zostań rzecznikiem swojej sprawy! Upodmiotowienie osób z autyzmem	7 480,16 EUR
Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej, Warszawa Sieć dla zdrowia	23 283,00 EUR
New Europe Foundation, Zawiercie Silesian Multicultural Center	25 000,00 EUR
Polski Związek Głuchych Oddział Małopolski, Kraków Głusi MałopolskaTV24	29 000,00 EUR
Stowarzyszenie „Centrum na Wschodzie”, Osmola PełnoAktywni – SamoSprawni	4 846,00 EUR
Stowarzyszenie „Intro”, Wrocław Odwikłane – Pomocne – Słyszalne	4 391,81 EUR
Stowarzyszenie Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS, Warszawa Kręgi Wsparcia – Przyszłość Zaczyna się Dziś	5 679,70 EUR
Stowarzyszenie Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP, Leszno WARNiK – Wielkopolska Akademia Rzecznictwa NGO i Kooperacji	33 757,00 EUR
Stowarzyszenie Jump 93, Warszawa Program reintegracji społecznej osób uzależnionych, wykluczonych społecznie	4 899,00 EUR
Stowarzyszenie na Rzecz Osób LGBT „Tolerado”, Gdańsk Lokalni liderzy i liderki motorem zmiany społecznej	43 750,00 EUR
Stowarzyszenie Na Tak, Poznań Dobry początek. Samopomoc i samorzecznictwo opiekunów osób z niepełnosprawnością	30 000,00 EUR
Stowarzyszenie Piękne Anioły, Kraków PoMoc SuperMoc	3 498,43 EUR
Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie i Dzieciom „SZANSA”, Białystok Razem zmieniamy jutro – program wspierania dzieci i dorosłych	6 297,95 EUR
Związek Centralny Dzieła Kolpinga w Polsce, Kraków SOS dla seniora	37 445,00 EUR
Żydowskie Stowarzyszenie Czulent, Kraków Strategie współpracy i włączania osób narażonych na dyskryminację i wykluczenie	30 000,00 EUR
Bractwo Matki Bożej Miłosierdzia, Skarżysko-Kamienna Przyjdź poMoc – wsparcie osób bezdomnych w powiecie skarżyskim	16 060,00 EUR
Centralna Rada Romów w Polsce, Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów, Białystok Liderki i liderzy romscy przeciwko wykluczeniu	17 015,00 EUR
Fundacja „W Człowieku Widzieć Brata”, Łódź Mamy siebie! Budowanie międzysenioralnej sieci wsparcia	13 500,00 EUR
Fundacja Droga Kobiet, Warszawa Działamy razem – sieć antyprzemocowych ekspertek – uchodźczyń	8 400,00 EUR

Fundacja ISKIERKA, Warszawa ONKOPORADNIK wsparcie psychologiczne rodziców dzieci chorych onkologicznie	14 561,00 EUR
Fundacja Kultury Dialogu, Warszawa Obrazowo	28 500,00 EUR
Fundacja Otwarte Seminaria Filozoficzno-Psychiatryczne, Warszawa Filozofia psychiatrii – podstawa systemu ochrony zdrowia psychicznego	28 500,00 EUR
Fundacja Pięknolesie, Sieniawa Żarska Seniorze uwierz w siebie – masz głos!	28 500,00 EUR
Fundacja POLZA, Białystok Od migranta do obywatela	19 491,00 EUR
Fundacja Pomocy Osobom z Autyzmem Spektrum A, Bielsko-Biała Dobre Miejsce	8 940,00 EUR
Fundacja Spectrum of Skills, Skarżysko-Kamienna NeuroAtypowi – od diagnozy do terapii	16 500,00 EUR
Kampania Przeciw Homofobii, Warszawa Spotkajmy się! Od interakcji i emancypacji po równość	12 500,00 EUR
Koło Gospodyń Wiejskich z Krzesławic, Krzesławice Dojrzała Akademia	19 500,00 EUR
Ogólnopolskie Stowarzyszenie z Muzyką do Ludzi, Nowiczek Słucham, więc jestem	14 500,00 EUR
Polski Związek Niewidomych Okręg Wielkopolski, Poznań Wsparcie na starcie	15 000,00 EUR
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Nidzicy, Nidzica Rozwój i wsparcie ruchu self-adwokatów w Nidzicy	11 577,00 EUR
Społeczny Komitet d/s AIDS, Warszawa BUDDY Polska	8 985,00 EUR
Stowarzyszenie „CURTEZ”, Zielona Góra Moja przyszłość w moich rękach	16 409,00 EUR
Stowarzyszenie „Przy Dziupli”, Wodzisław Śląski Nie jesteś sam!	16 500,00 EUR
Stowarzyszenie Dobry Kierunek, Taciszów Seniorzy: wolontariat, samopomoc, upodmiotowienie	10 450,00 EUR
Stowarzyszenie Edukacji Kulturalnej Widok, Białystok Jestem, bo jesteś – program wsparcia mentoringowego dla dzieci	16 500,00 EUR
Stowarzyszenie Klub Abstynenta Razem Od Nowa, Więcbork Wspólnie to możliwe!	14 052,00 EUR
Stowarzyszenie Marsz Równości w Lublinie, Lublin Piwnica Labiryntu	19 500,00 EUR
Stowarzyszenie na rzecz pieczy zastępczej STACJA DOM, Sochaczew Zdobywać szczyty	12 375,00 EUR
Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju i Integracji Środowisk Szkolnych „Bliżej Dziecka”, Warszawa Wsparcie dla dzieci i młodzieży doświadczających przemocy rówieśniczej	13 500,00 EUR

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Poradnictwa Obywatelskiego, Piła Kancelaria społeczna Parasol. Pomagamy, wspieramy, edukujemy	19 499,00 EUR
STOWARZYSZENIE POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM „BEZ BARIER”, Zakliczyn Trzy stopnie obywatelskiego przysposobienia	24 686,00 EUR
Stowarzyszenie Przestrzeń Inicjatyw Społeczno-Kulturalnych PISK, Sudół Czwarty wymiar mentoringu	11 236,00 EUR
Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Specjalnych w Tarnobrzegu, Tarnobrzeg PRZYSTAŃ przestrzeń wsparcia, aktywności, rozwoju	13 996,00 EUR
Stowarzyszenie Terapii Przez Sztukę „Katarsis”, Przemyśl Dziś tworzymy przyszłość osób z niepełnosprawnością	28 500,00 EUR
Śremskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Trójka”, Śrem EKO-Edukator	10 274,00 EUR
Towarzystwo Psychoprofilaktyczne Oddział w Białymstoku, Białystok Ośrodek Wsparcia Rodzin	18 785,00 EUR
Związek Młodzieży Wiejskiej, Warszawa Razem możemy więcej	27 674,00 EUR
Caritas Archidiecezji Gdańskiej OPP, Sopot Centrum Integracyjno-Doradcze dla Cudzoziemców	67 013,00 EUR
Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej, Zielona Góra Żukowice pomagają!	37 050,00 EUR
Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSa, Olsztyn Regionalna Strefa Pomocy	33 750,00 EUR
Fundacja Atalaya, Warszawa Sieć Debiutów	37 479,00 EUR
Fundacja DITERO, Wolimierz Na Uboczu – wsparcie osób z niepełnosprawnością intelektualną	41 928,00 EUR
Fundacja Emic, Toruń Organizowanie społeczności migrantów i migrantek w woj. kujawsko-pomorskim	33 750,00 EUR
Fundacja Klaster Innowacji Społecznych, Gliwice Bezpieczne Grupy Wsparcia	24 999,00 EUR
Fundacja Konflikt, Warszawa Łączenie przez współdzielenie	37 500,00 EUR
Fundacja Ktoś, Łódź O nas z nami	44 984,00 EUR
Fundacja Ludzie i Medycyna, Warszawa Pacjenci Pacjentom – Rozwój Aplikacji i Aspektu Edukacji	44 985,00 EUR
Fundacja Ładne Historie, Świdnica (Po)łączą nas góry! Razem rozwijamy turystykę społeczną	33 750,00 EUR
Fundacja Omealife – Rak piersi nie ogranicza, Gdańsk OmeaReh-rehabilitacja chorych na raka piersi	37 500,00 EUR
Fundacja „PEStka”, Kielce HOMO HOMINI	30 000,00 EUR

Fundacja po DRUGIE, Warszawa Dodaj mnie	35 050,00 EUR
Fundacja Polska Gościnność, Warszawa Silni mimo wszystko	30 000,00 EUR
Fundacja Strefa Innowacji, Warszawa Lektorzy Sprawni Online	37 412,00 EUR
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży Chorym na Cukrzycę, Kraków Chcieć znaczy móc!	32 711,00 EUR
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, Koło w Jarosławiu Głos self-advokatów jest ważny	29 475,00 EUR
Spółdzielnia Socjalna HuManus, Olsztyn Jestem SoloMamą	55 260,00 EUR
Stowarzyszenie „Otwórzcie Drzwi”, Kraków Asystent Zdrowienia	69 849,00 EUR
Stowarzyszenie Kolektyw Kobietostan, Wrocław Centrum Sztuki Osadzonych	67 500,00 EUR
Stowarzyszenie Młodzieży i Osób z Problemami Psychicznymi, Ich Rodzin i Przyjaciół „Pomost”, Łódź Aktywizacja osób chorujących psychicznie poprzez wolontariat	33 722,00 EUR
Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Psychiatrii i Opieki Środowiskowej, Kraków Samorzecznictwo osób chorujących psychicznie	29 781,00 EUR
Stowarzyszenie Pracownia Aktywnego Działania „Półpiętro”, Warszawa Dbaj o siebie mądrze!	17 100,00 EUR
Stowarzyszenie Przyjaciół Zameczka, Lubliniec Nowy Duch Wolontariatu – Wolontariat Niestandardowy	56 222,00 EUR
Towarzystwo Psychoprofilaktyczne Oddział Bielsko-Biała, Bielsko-Biała Kreatywna Szkoła na Ulicy	67 392,00 EUR
Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych, Warszawa Porozmawiajmy o ubóstwie i wykluczeniu społecznym	33 926,00 EUR

Obszar 4: Wsparcie rozwoju sektora obywatelskiego:

Projekty sektorowe

Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Elbląg Kuźnia Ekspertów – wsparcie III sektora Warmii i Mazur	60 000,00 EUR
Federacja Mazowia, Warszawa Mazowiecka koalicja na rzecz dialogu NGO-JST	40 000,00 EUR
Federacja Polskich Banków Żywności, Warszawa Pola aktywności – wsparcie organizacji pomocowych ratujących żywność	71 000,00 EUR
Forum Darczyńców w Polsce, Warszawa Silniejszy głos organizacji społecznych w działaniach rzeczniczych	30 000,00 EUR

Fundacja „Merkury”, Wałbrzych Pozarządowy Ostry Dyżur	43 000,00 EUR
Fundacja Civis Polonus, Warszawa Mocniejsze NGOsy dla edukacji i aktywności obywatelskiej młodych	39 000,00 EUR
Fundacja Culture Shock, Warszawa LET IT WORK: działajmy zdrowo	35 000,00 EUR
Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Warszawa My o nas dla Was – wiedza na rzecz organizacji migranckich	61 000,00 EUR
Fundacja Koalicja dla Młodych, Białobrzegi Promuj i komunikuj!	29 000,00 EUR
Fundacja OKNO NA WSCHÓD, Białystok Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego Kół Gospodyń Wiejskich w województwie podlaskim	33 000,00 EUR
Fundacja Pole Dialogu, Warszawa Włącz szkołę!	65 000,00 EUR
Fundacja RegenerAkcja, Szczawnica Z troską o równość. Prewencja wypalenia i moc organizacji równościowych	72 000,00 EUR
Fundacja Równość.org.pl, Kraków Długi marsz do równości. Monitoring i zabezpieczenie wolności zgromadzeń	36 000,00 EUR
Fundacja Szkoła Liderów, Warszawa Wschód liderów	65 000,00 EUR
Fundacja św. Jadwigi, Jarosów DraBiNa: Drama, Biografia, Narracja. Innowacyjna metoda aktywizacji osób starszych	50 000,00 EUR
Fundacja trzeci.org, Gliwice Dobre prawo dla organizacji społecznych – myśl centralnie, działaj lokalnie	45 000,00 EUR
Fundacja-Institut na rzecz Państwa Prawa, Lublin Państwo – NGOsy – Cudzoziemcy: Monitoring wdrażania ustawowej pomocy prawnej	39 000,00 EUR
Instytut Dyskursu i Dialogu, Toruń Szkoła Odpowiedzialności Cyfrowej NGO	32 000,00 EUR
Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej, Warszawa Koalicja dla Zdrowia	57 000,00 EUR
Kalejdoskop Kultur, Wrocław Koalicja Organizacji Mniejszościowych i Migranckich (KOMM)	70 000,00 EUR
Sieć Obywatelska Watchdog Polska, Warszawa Od atomów do zorganizowanego ruchu na rzecz praworządności	65 000,00 EUR
Stowarzyszenie „Diversja”, Wrocław Lokalnie dla różnorodności – Sieć Żywych Bibliotek jako model rozwoju sektora	33 000,00 EUR
Stowarzyszenie „Lepszy Świat”, Poznań Współpraca oddolnych inicjatyw promigracyjnych z podmiotami formalnymi w Polsce	31 000,00 EUR
Stowarzyszenie Aquila, Wrocław Powołanie Rady Konsumentckich Organizacji Pozarządowych i rzecznictwo dla sektora	38 000,00 EUR
Stowarzyszenie Bałtycki Instytut Spraw Europejskich i Regionalnych BISER, Gdynia Engage!	61 000,00 EUR

Stowarzyszenie Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP, Leszno CAMP – Centrum Aktywnych Mieszkańców w Poznaniu	42 000,00 EUR
Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Kraków Akademia Alarmów Smogowych – wsparcie i rozwój Lokalnych Alarmów Smogowych	43 000,00 EUR
Stowarzyszenie Lambda Warszawa, Warszawa Koalicja Miast Maszerujących po równość osób LGBTQIA	34 000,00 EUR
Stowarzyszenie Teraz MY, Stare Jabłonki MOCna SIEĆ	28 000,00 EUR
Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa OSP – potencjał młodych	74 000,00 EUR
Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych, Lublin Lubelscy Liderzy Dostępności na START	77 000,00 EUR
Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych, Warszawa SUS – Sektor Usług Społecznych	67 000,00 EUR
Grupa Zagranica, Warszawa Rzecznictwo praw i interesów polskich NGO zaangażowanych we współpracę rozwojową	45 000,00 EUR
Fundacja Court Watch Polska, Toruń Obrona jawności postępowań sądowych w dobie pandemii i po niej	30 000,00 EUR
Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych, Gdańsk Naprawdę nie masz wpływu? Ku stabilnemu zatrudnieniu w organizacjach pozarządowych	25 000,00 EUR
Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Bystra Lasy są wspólne – ruchy i organizacje mają prawo współdecydować	52 000,00 EUR
Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides, Katowice Działasz – Szanujesz – Nie mobbingujesz!	33 000,00 EUR

Dotacje instytucjonalne

Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej, Warszawa	37 500,00 EUR
Fundacja-Instytut na rzecz Państwa Prawa, Lublin	50 000,00 EUR
Sieć Obywatelska Watchdog Polska, Warszawa	49 072,00 EUR
Fundacja Court Watch Polska, Toruń	50 000,00 EUR
Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa	50 000,00 EUR
Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego, Warszawa	50 000,00 EUR
Komitet Obrony Demokracji, Warszawa	50 000,00 EUR
Fundacja Ośrodek Kontroli Obywatelskiej OKO, Warszawa	50 000,00 EUR
Fundacja Rodzić po Ludzku, Warszawa	50 000,00 EUR
Federacja Polskich Banków Żywności, Warszawa	50 000,00 EUR
Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza, Warszawa	50 000,00 EUR
Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej, Warszawa	50 000,00 EUR

Fundacja Panoptykon, Warszawa	50 000,00 EUR
Fundacja Frank Bold, Kraków	47 500,00 EUR
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, Warszawa	50 000,00 EUR
Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”, Warszawa	50 000,00 EUR
Forum Darczyńców w Polsce, Warszawa	49 880,00 EUR
Fundacja Ocalenie, Warszawa	50 000,00 EUR
Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, Warszawa	50 000,00 EUR
Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa	50 000,00 EUR
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Warszawa	50 000,00 EUR
Akcja Demokracja, Warszawa	50 000,00 EUR

Media dla demokracji

Fundacja Reporterów, Warszawa Hub Dziennikarstwa Śledczego	68 590,00 EUR
Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego, Warszawa Równe media dla demokracji w Polsce	39 456,00 EUR
Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, Warszawa Audytor wyborczy sieci mediów lokalnych	75 000,00 EUR

Dotacje Fundacji Batorego

Główna działalność dotacyjna Fundacji prowadzona była w programie Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, finansowanym ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Ze środków własnych (darowizn, wpłat 1% i dochodów z funduszu wieczystego) wspieraliśmy inicjatywy podejmowane przez organizacje społeczne w odpowiedzi na pojawiające się zagrożenia dla praw i wolności obywatelskich, potrzeby i wyzwania, takie jak kryzys uchodźczy na granicy z Białorusią, wojna w Ukrainie, kryzys klimatyczny, a także działania istotne dla realizacji misji Fundacji – umacnianie instytucji i procesów demokratycznych, ochronę rządów prawa i rozwój silnego, niezależnego społeczeństwa obywatelskiego.

W 2022 roku dotacje przyznawane były głównie w ramach trzech funduszy: Solidarności z Ukrainą, Pomocy Pomagającym oraz Młodzieżowego Funduszu Klimatycznego.

Fundusz Solidarności z Ukrainą

W lutym, po agresji Rosji na Ukrainę, uruchomiliśmy Fundusz Solidarności z Ukrainą oferujący wsparcie organizacjom społecznym, które udzielają pomocy osobom uciekającym przed wojną w Ukrainie. Wsparcie z Funduszu otrzymać mogły zaproszone imiennie organizacje społeczne, które świadczyły pomoc humanitarną, medyczną, prawną, psychologiczną, socjalno-bytową osobom przekraczającym granicę, organizowały dla nich opiekę i wsparcie podczas pobytu w Polsce lub w drodze do innych krajów.

Dotacje na łączną kwotę **1 462 320 zł** otrzymało **15 organizacji**.

Fundusz Pomocy Pomagającym

W ramach uruchomionego w październiku 2021 roku Funduszu, będącego odpowiedzią na dramatyczną sytuację kryzysu humanitarnego na granicy polsko-białoruskiej, kontynuowaliśmy wsparcie dla organizacji społecznych i grup nieformalnych niosących pomoc osobom wypychanym z Polski przez straż graniczną z pogwałceniem praw i godności człowieka i zagrożeniem utraty zdrowia i życia. Fundusz oferował dotacje w wysokości do 50 000 zł dla organizacji społecznych i 4000 zł dla grup nieformalnych. Dotacje przeznaczone mogły być na pokrycie kosztów związanych ze świadczeniem bezpośredniej pomocy humanitarnej, medycznej i prawnej, na monitorowanie, dokumentowanie i nagłaśnianie przypadków naruszania ochrony praw człowieka, przepisów prawa polskiego i międzynarodowego oraz na działania rzecznicze na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym.

Przyznaliśmy **14 dotacji** na łączną kwotę **358 650 zł**.

Młodzieżowy Fundusz Klimatyczny

Uruchomiony w maju 2021 Młodzieżowy Fundusz Klimatyczny oferował wsparcie (do 1000 zł) lokalnym grupom nieformalnym na inicjatywy na rzecz ochrony klimatu. Fundusz skierowany był do młodych aktywistek i aktywistów klimatycznych, szczególnie z mniejszych miast i miejscowości. Środki z dotacji przeznaczane były na przedsięwzięcia, które popularyzują aktualną wiedzę o zmianie klimatu, upowszechniają rzetelne analizy i raporty o ekologicznych, społecznych i ekonomicznych konsekwencjach tych zmian, angażują społeczności lokalne i wzmacniają działania młodych osób na rzecz ochrony klimatu. Fundusz prowadzony był we współpracy z Młodzieżowym Strajkiem Klimatycznym.

Przyznaliśmy **22 dotacje** na łączną kwotę **17 704,79 zł**.

Inne dotacje

Poza dotacjami wypłacanymi z Funduszy przyznaliśmy **15 dotacji** na kwotę **661 048,04 zł** na inicjatywy ważne z punktu widzenia misji i celów Fundacji, w tym dla organizacji działających na rzecz ochrony praworządności i praw człowieka, broniących wolności edukacji, dostępu do rzetelnej informacji, niezależności mediów.

W sumie w programie przekazaliśmy **66 dotacji** na łączną kwotę **2 499 722,83 zł**.

Fundusz Civitates

Uczestniczyliśmy w pracach **Funduszu Civitates na rzecz Solidarności i Demokracji w Europie** (civitates-eu.org), ustanowionego w 2018 roku przez grupę fundacji z Europy i Stanów Zjednoczonych zaniepokojonych podważaniem zasad demokratycznego państwa prawa i ograniczaniem możliwości funkcjonowania organizacji obywatelskich w niektórych krajach UE. Z puli środków, na którą składają się wszyscy udziałowcy Funduszu, w piątym roku jego działania wspierane były inicjatywy organizacji obywatelskich w trzech priorytetowych obszarach: silne i odporne społeczeństwo obywatelskie, bezpieczna cyfrowa przestrzeń publiczna, niezależne dziennikarstwo w służbie publicznej.

W 2022 roku dwuletnie dotacje na łączną kwotę **1 150 000 euro** otrzymało **14 koalicji organizacji obywatelskich** z 10 krajów UE (Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Francja, Węgry, Włochy, Polska, Rumunia, Słowacja i Słowenia), które podejmują wspólne działania na rzecz przeciwdziałania wyzwaniom związanym z kurczącą się przestrzenią społeczeństwa obywatelskiego w swoich krajach. **8 organizacji** z Belgii, Niemiec, Holandii i Polski kontynuowało wsparte w 2019 roku trzyletnimi dotacjami w łącznej wysokości **1 150 000 euro** projekty służące przeciwdziałaniu dezinformacji i manipulacji, zwiększaniu bezpieczeństwa i ochrony prywatności użytkowników mediów elektronicznych, zapewnienia przejrzystości i rozliczalności dostarczcycieli usług internetowych. Dzięki trzyletnim dotacjom o łącznej kwocie **2 467 000 euro**, przyznanych w 2021 roku, **11 organizacji** prowadzących media obywatelskie na Węgrzech, w Polsce, we Włoszech, w Holandii, Portugalii, Hiszpanii, Rumunii i Słowenii mogło prowadzić swoje działania w 2022 roku.

Na dotacje przyznawane w Funduszu Civitates organizacjom społecznym z krajów UE oraz na wsparcie merytoryczne i sieciujące grantobiorców Funduszu przekazaliśmy w 2022 roku 25 000 USD. Więcej o działalności Funduszu i przyznanych dotacjach: <https://civitates-eu.org/annual-report/>.

Działania własne

Kontynuowaliśmy działania sieciujące organizacje społeczne działające na rzecz obrony i wzmacniania demokracji, rządów prawa i społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. W ramach prac grup roboczych i spotkań plenarnych przygotowywane były projekty wspólnych stanowisk i oświadczeń w sprawach dotyczących środowiska organizacji społecznych i społeczeństwa obywatelskiego, przygotowywane

pomysły wspólnych działań i propozycje rozwiązań problemów społecznych. W 2022 roku organizacje uczestniczące w pracach Sieci Organizacji Społecznych dla Edukacji przygotowały **Obywatelski Pakt dla Edukacji** z propozycjami kierunkowych rozwiązań zmierzających do modernizacji i demokratyzacji systemu oświaty, który poparły 62 organizacje społeczne działające w obszarze edukacji, trzy nauczycielskie związki zawodowe i cztery stowarzyszenia samorządowe (<https://sosdlaedukacji.pl/o-nas/>). Prowadzona przez organizacje wspólnie ze środowiskiem samorządowym, związkami zawodowymi nauczycieli, stowarzyszeniami rodziców, uczniów i dyrektorów **kampania Wolna Szkoła** sprzeciwiająca się centralizacji szkolnictwa doprowadziła do dwukrotnego zawetowania szkodliwego projektu przez prezydenta RP.

We współpracy z Fundacją Czwarty Sektor uruchomiliśmy działania wspierające organizacje pozarządowe korzystające ze wsparcia Fundacji we wdrożeniu mechanizmów poprawiających ich **bezpieczeństwo cyfrowe**. Specjaliści IT przeprowadzili audyt bezpieczeństwa systemów informatycznych w organizacjach, które zdecydowały się skorzystać z tej formy pomocy i zaproponowali rozwiązania podnoszące bezpieczeństwo organizacji, w tym szkolenia dla pracowników, zakup sprzętu i oprogramowania, wdrożenie procedur i stałego monitoringu systemów informatycznych.

Po agresji Rosji na Ukrainę we współpracy z Fundacją Odrodzenie z Ukrainy oraz Fundacją Społeczeństwa Otwartego z Berlina udzielaliśmy opieki i schronienia działaczom i działaczkom organizacji pozarządowych z Ukrainy oraz ich rodzinom zmuszonym do opuszczenia ich miejsca zamieszkania. Rozpoczęliśmy też przygotowania do międzynarodowego seminarium o wsparciu organizacji społecznych, aktywistek i aktywistów działających w reżimach niedemokratycznych i narażonych na represje i ataki z powodu swojej działalności.

Dotacje (Fundusz Pomocy Pomagającym, Fundusz Solidarności z Ukrainą, Młodzieżowy Fundusz Klimatyczny, inne dotacje)	2 499 722,83 zł
Składki członkowskie (w tym wkład do Funduszu Civitates, składka członkowska w Stowarzyszeniu Philea i w European Civic Forum)	142 025,32 zł
Działania na rzecz pomocy uchodźcom i uchodźczyniom z Ukrainy oraz zapewnienia bezpieczeństwa działaczom i działaczkom z regionu z Europy środkowej i wschodniej	171 071,32 zł
Sieciowanie organizacji społecznych działających w obszarze edukacji, działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa cyfrowego grantobiorców	62 165,83 zł
Koszty realizacji	235 462,75 zł
Razem koszty programu	3 110 448,05 zł

Dotacje

Fundusz Solidarności z Ukrainą

Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć, Kraków Świadczenie pomocy prawnej dla uchodźców z Ukrainy: prowadzenie stałej infolinii i punktów porad prawnych, udzielanie pomocy w sprawach dotyczących bezpieczeństwa, osób z państw trzecich oraz małoletnich bez opieki, prowadzenie szkoleń i konsultacji dla wolontariuszy – studentów prawa oraz prawników świadczących pomoc pro bono; konsultacje i pomoc prawna dla osób przebywających w ośrodkach dla cudzoziemców; koordynacja pomocy prawnej dla uchodźców z Ukrainy w ramach prac Wielokulturowego Centrum w Krakowie.	187 300 zł
Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa, Lublin Świadczenie pomocy prawnej uchodźcom z Ukrainy: prowadzenie infolinii, konsultacje i porady prawne, prowadzenie szkoleń i konsultacji dla wolontariuszy oraz prawników świadczących pomoc pro bono uchodźcom; koordynacja pomocy prawnej w ramach prac komitetu społecznego ds. pomocy uchodźcom w Lublinie.	112 000 zł
Fundacja Pole Dialogu, Warszawa Działania na rzecz wsparcia systemu edukacji ukraińskich dzieci w polskich szkołach prowadzone w ramach koalicji SOS dla Edukacji: sieciowanie organizacji społecznych i samorządowych, upowszechnianie materiałów i modeli nauczania, wymiana doświadczeń i dobrych praktyk, monitoring przepisów, prowadzenie działań rzeczniczych, opracowywanie ekspertyz, porad i interpretacji prawnych.	59 820 zł
Fundacja w Stronę Dialogu, Kraków Kompleksowe wsparcie uchodźców i uchodźczyń romskich z Ukrainy w ramach warszawskiego Centrum Integracji Roma-Poland-Ukraine: pomoc w znalezieniu pracy, zakwaterowania, opieki zdrowotnej, pomoc prawna i psychologiczna, nauka języka polskiego dla dzieci i dorosłych, wsparcie w procesie adaptacyjnym; zatrudnienie asystenta/ki społeczno-kulturalnego, pracownika/czki personelu ośrodka, zakup telefonów komórkowych dla uchodźców, organizacja transportu.	150 000 zł
Klub Inteligencji Katolickiej, Warszawa Działania pomocowe skierowane do osób uciekających z Ukrainy: organizacja transportu dzieci z niepełnosprawnościami z domów dziecka, prowadzenie hostelu interwencyjnego dla uchodźców nie posiadających paszportu ukraińskiego, organizacja mieszkań w Polsce, opieka prawna, organizacja opieki świetlicowej i zajęć dla dzieci, prowadzenie ukraińskiej szkoły: koszty koordynacji działań pomocowych i pracy wolontariuszy, zakup sprzętu informatycznego, wdrożenie polityki bezpieczeństwa systemu i ochrony danych użytkowników.	111 500 zł
Romskie Stowarzyszenie Oświatowe Harangos, Kraków Pomoc uchodźcom romskim z Ukrainy: organizacja transportu i relokacji do krajów UE oraz pomocy humanitarnej, zatrudnienie asystentów kulturowo-socjalnych, obsługa punktu wsparcia i koordynacji pomocy w Słubicach.	87 000 zł
Stowarzyszenie Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek, Gdańsk Pomoc prawna dla cudzoziemców, poradnictwo pobytowe, legalizacyjne, doradztwo zawodowe w ramach Punktu Ochrony Praw Imigrantów prowadzone w 4 językach (polski, rosyjski, angielski, ukraiński) w Gdańsku, Gdyni, Tczewie i Pruszczu, wsparcie systemu edukacji i asystentów kulturowych, opracowanie metodologii i materiałów do nauki języka polskiego: wynagrodzenia koordynatorów, obsługi księgowej i finansowej Centrum, koszty transportu.	128 000 zł
Stowarzyszenie Dla Ziemi, Bratnik Działania pomocowe na Lubelszczyźnie skierowane do osób uciekających z Ukrainy, bezpośrednia pomoc w punkcie w Jagodzinie, transport, zakwaterowanie, wyżywienie dla nowoprzybyłych, prowadzenie infolinii, działania integrujące polskie i ukraińskie rodziny w ogrodzie społecznym, lekcje języka polskiego; koordynacja działań pomocowych Stowarzyszenia, komunikacja i kontakt z mediami, koszty administracyjne: telefon, Internet, wynajem lokalu, media.	108 000 zł

<p>Stowarzyszenie Homo Faber, Lublin</p> <p>Działania na rzecz pomocy uchodźcom z Ukrainy: koordynacja pracy wolontariuszy w społecznym Komitecie ds. pomocy uchodźcom w Lublinie, organizacja szkoleń dla psychologów i osób udzielających pomocy psychologicznej (w tym interwencji kryzysowych), organizacja szkoleń dla osób pracujących z dziećmi (nauczycieli/ek, asystentów/ek, pedagogów/żek, animatorów/ek), przygotowanie zajęć i materiałów edukacyjnych dotyczących pracy psychologicznej, opiekuńczej i interwencyjnej z dziećmi i osobami dorosłymi z doświadczeniem wojny.</p>	109 000 zł
<p>Stowarzyszenie Laboratorium Działań dla Pokoju, Kraków</p> <p>Prowadzenie Punktu Pomocy w Krakowie w budynku Teatru im. Juliusza Słowackiego przy ul. Radziwiłłowskiej i całodobowej infolinii dla uchodźców w języku ukraińskim i polskim, udzielanie podstawowych informacji odnośnie zakwaterowania i form wsparcia: koszty obsługi infolinii i koszty księgowości.</p>	30 000 zł
<p>Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne ETHNOS, Łódź</p> <p>Świadczenie stałego wsparcia dla uchodźczyń i uchodźców z Ukrainy przebywających w Łodzi, bezpośrednia pomoc materialna, zbiórki i dystrybucja darów, wsparcie asystenta cudzoziemca, nauka języka polskiego, poradnictwo prawne, psychologiczne dla dzieci i dorosłych; koordynacja, wynagrodzenie asystenta, tłumaczenia z jęz. ukraińskiego, księgowość.</p>	100 000 zł
<p>Towarzystwo Przyjaciół Bielska-Białej i Podbeskidzia, Bielsko-Biała</p> <p>Kompleksowa pomoc dla nowoprzybyłych z Ukrainy w Ośrodku Integracji Obcokrajowców My BB w Bielsku-Białej, pomoc materialna i rzeczowa, wsparcie psychologiczne, pomoc w znalezieniu zakwaterowania, pomoc doradczyń kulturowych; koordynacja obsługi sekretariatu i kontaktu z wolontariuszami, konsultacje w języku polskim/ukraińskim/rosyjskim, szkolenia i warsztaty dla wolontariuszy, zakup sprzętu do biura.</p>	32 700 zł
<p>WiseEuropa Fundacja Warszawski Instytut Studiów Ekonomicznych i Europejskich, Warszawa</p> <p>Przygotowanie rekomendacji dla władz samorządowych, centralnych i darczyńców zagranicznych dotyczących przyjęcia polityk publicznych, sposobów ich wdrażania i finansowania, w związku z napływem uchodźców z Ukrainy do Polski.</p>	55 000 zł
<p>ZUSTRICZ, Kraków</p> <p>Prowadzenie bursy międzyszkolnej dla 50-osobowej grupy dzieci i młodzieży z Ukrainy w okresie wakacji: pokrycie kosztów utrzymania pomieszczeń, mediów, zaopatrzenia i wyżywienia oraz wynagrodzenia opiekunów i koordynatorów.</p>	120 000 zł
<p>Związek Ukraińców w Polsce, Warszawa</p> <p>Działania na rzecz pomocy uchodźcom na przejściach granicznych w Medyce, Korczowej i na dworcu w Przemyślu; koordynacja pracy wolontariuszy w centrum „Narodny Dom”.</p>	72 000 zł
Fundusz Pomocy Pomagającym	
<p>Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć, Kraków</p> <p>Pomoc prawna dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w ośrodkach otwartych, osób w procedurze powrotowej przebywających w ośrodkach strzeżonych, oraz cudzoziemcom ubiegającym się o ochronę międzynarodową w Polsce w ramach projektu Bezpieczny Dom.</p>	38 400 zł
<p>Fundacja Polska Gościnność, Warszawa</p> <p>Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej na Podlasiu, zakup paliwa, biletów, żywności, środków ochrony indywidualnej dla aktywistów, warsztaty dla wolontariuszy i kurs języka polskiego dla uchodźców w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Białymstoku.</p>	50 000 zł
<p>Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa</p> <p>Zapewnienie wsparcia prawnego cudzoziemcom przekraczającym granicę białorusko-polską, za pośrednictwem wolontariuszy i wolontariuszek działających w terenie przygranicznym – dyżury prawniczek i prawników w Centrum Monitoringowym.</p>	30 000 zł

Stowarzyszenie Dom Przyrody i Kultury, Teremiski	49 000 zł
Prowadzenie stałego miejsca dla wolontariuszy i lokalnych aktywistów z Białowieży, Hajnówki i rejonu Puszczy Białowieskiej oraz magazynu z darami dla uchodźców, ogrzewanie budynku, pokrycie kosztów zaopatrzenia, transportu i koordynacji.	
Stowarzyszenie Egala, Białystok	29 750 zł
Społeczne archiwum kryzysu humanitarnego – budowanie świadomości i wrażliwości społecznej na sytuację związaną z kryzysem humanitarnym na polsko-białoruskiej granicy: prowadzenie i upowszechnianie badań, organizacja comiesięcznych seminariów, produkcja webinarów i podcastów, strona www, działania promocyjne.	
Stowarzyszenie Egala, Białystok	50 000 zł
Działania wspierające osoby w drodze, migrantów i uchodźców na polsko-białoruskim pograniczu, zarówno w ramach interwencji i pomocy humanitarnej w lesie, jak i w szpitalach i ośrodkach strzeżonych.	
Stowarzyszenie Manufaktura Inicjatyw Różnorodnych MIR/Wypuszczone, Ochodze	50 000 zł
Wsparcie psychologiczne i terapeutyczne dla osób świadczących pomoc potrzebującym na granicy polsko-białoruskiej.	
Stowarzyszenie Mova – język bez barier, Warszawa	36 000 zł
Tłumaczenia dla osób uchodźczych w potrzebie (bezpośrednie i zdalne), pomoc translatorska w ośrodkach dla cudzoziemców i w szpitalach.	
Stowarzyszenie Nasze Imaginarium, Żyrardów	5 500 zł
Organizacja Kryzysowego Forum Pogranicza: wsparcie i doradztwo dla samorządów ze strefy stanu wyjątkowego, działania informacyjne skierowane do mieszkańców gmin na Podlasiu.	
Grupa Bezgranica, Czeremcha, Nurzec Stacja	4 000 zł
Koszty naprawy samochodu i drobnych napraw w miejscu spotkań aktywistów, zakup sprzętu termowizyjnego do ratowania ludzi w lesie.	
Grupa Magazyn Tere, Teremiski	4 000 zł
Prowadzenie magazynu z darami dla uchodźców, koszty doposażenia.	
Grupa przy Fundacji Walizka, Sanok	4 000 zł
Działania wspierające uchodźców przy granicy polsko-białoruskiej i w Strzeżonych Ośrodkach dla Cudzoziemców. Koszty dojazdów na Podlasie oraz wsparcia prawnego, psychologicznego i rzeczowego osób osadzonych w Wędrzynie i Przemyślu.	
Grupa Siemiatycka, Siemiatycze	4 000 zł
Prowadzenie magazynu z darami dla osób uchodźczych, koszty doposażenia.	
Grupa z Białegostoku i Supraśla	1 000 zł
Dofinansowanie zakupu żywności, zimowych ubrań, termosów, latarek, podgrzewaczy dla aktywistów i uchodźców w lesie.	
Młodzieżowy Fundusz Klimatyczny	1 000 zł
Extinction Rebellion, Warszawa	400 zł
Dokumentacja instalacji artystycznej „Archiwum Katastrofy” współtworzonej z artystką Kamilą Walendykiewicz.	
Koło Naukowe PUT: eco przy Politechnice Poznańskiej, Poznań	1 000 zł
Kampania informacyjna dotycząca Europejskiego Systemu Handlu Emisjami (EU ETS) oraz konkurs dla uczniów szkół średnich dotyczący wyobrażeń przyszłości.	
Młodzieżowa Rada Miasta Konina	1 000 zł
Działania edukacyjne wśród młodzieży oraz zakup książek o tematyce klimatycznej.	
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Katowice	1 000 zł
Akcja protestacyjna mobilizująca młodzież Zagłębia, w tym Potańcówka dla Klimatu.	

Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Katowice Organizacja punktów informacyjnych w postaci interaktywnych stoisk w centrach śląskich miast w celu edukacji i aktywizacji mieszkańców w zakresie zmian klimatu i ich przeciwdziałania.	1 000 zł
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Katowice Mobilizacja 23 września – manifestacja na rynku, przemarsz największymi ulicami Katowic.	1 000 zł
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Nowy Sącz Organizacja działań strajkowych 18 listopada.	300 zł
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Poznań Organizacja działań strajkowych 18 listopada.	600 zł
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Szczecin Strajk i przemarsz ulicami Szczecina 25 marca.	631,80 zł
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Szczecin Mobilizacja 18 listopada na Placu Solidarności w Szczecinie.	473,99 zł
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Trójmiasto Mobilizacja 23 września – przemarsz głównymi ulicami począwszy od Targu Drzewnego.	365 zł
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Trójmiasto Strajk 18 listopada w ramach ogólnopolskiej mobilizacji MSK	1 000 zł
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Warszawa Przemarsz ulicami Warszawy 18 listopada w ramach ogólnopolskiej akcji mobilizacyjnej MSK.	1 000 zł
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Warszawa Catering podczas ogólnopolskiego spotkania Młodzieżowego Strajku Klimatycznego.	1 000 zł
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Wrocław Spotkanie osób aktywistycznych z grup lokalnych Młodzieżowego Strajku Klimatycznego: wymiana doświadczeń i zaplanowanie wspólnych działań.	1 000 zł
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Wrocław Mobilizacja 23 września, wydarzenie stacjonarne: przemowy, quizy, koncert.	1 000 zł
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Wrocław Organizacja ogólnopolskiego zjazdu aktywistów MSK.	1 000 zł
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny Wrocław Działania strajkowe 18 listopada na Placu Wolności we Wrocławiu.	500 zł
Ruch Młodych, Cieszyn Przygotowanie miejsca do debat i warsztatów, w tym międzypokoleniowych lekcji klimatycznych.	800 zł
Ruch Solidarności Klimatycznej, Warszawa Kampania promocyjna Ruchu Solidarności Klimatycznej.	934 zł
Szkolna Konferencja Klimatyczna, Wrocław Trzydniowa Szkolna Konferencja Klimatyczna – udział osób z grup lokalnych Młodzieżowego Strajku Klimatycznego spoza Wrocławia.	1 000 zł
Szkolna Konferencja Klimatyczna, Wrocław Organizacja czwartej edycji Szkolnej Konferencji Klimatycznej.	700 zł

Inne dotacje

Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa, Lublin Wdrożenie rekomendacji z audytu bezpieczeństwa cyfrowego organizacji przeprowadzonego przez Fundację Czwarty Sektor (zakup sprzętu, oprogramowania oraz usługi monitoringu bezpieczeństwa cyfrowego na okres 36 miesięcy).	31 200 zł
Fundacja Projekt: Polska, Warszawa Wsparcie organizacji społecznych obchodów rocznicy wyborów w czerwcu 1989 roku.	6 771,44 zł
Fundacja Przestrzeń dla Edukacji, Warszawa Działania na rzecz poprawy systemu edukacji prowadzone w ramach koalicji rodziców, nauczycieli i organizacji społecznych skupionej wokół kampanii Wolna Szkoła: monitorowanie zmian prawnych i administracyjnych, przeciwdziałanie efektowi mrozącemu, popularyzacja dobrych praktyk i skutecznych rozwiązań (prawnych, organizacyjnych i merytorycznych), podejmowanie interwencji, mobilizacja społecznej aktywności na rzecz edukacji.	51 100 zł
Fundacja Szkoła Liderów, Warszawa Dofinansowanie uroczystości pożegnania śp. Zbigniewa Pełczyńskiego, członka Rady Fundacji, założyciela Szkoły Liderów.	10 000 zł
Fundacja Korzenie i skrzydła, Budapeszt, Węgry Wsparcie inicjatyw obywatelskich na rzecz uczciwych wyborów na Węgrzech.	54 195,60 zł
Klub Inteligencji Katolickiej – Redakcja Kontakt, Warszawa Wsparcie działań skierowanych na budowę środowiska skupionego wokół odbiorców Magazynu Kontakt: działania fundraisingowe, komunikacyjne, profesjonalizacja zarządzania, wdrożenie nowych form redakcyjnych.	89 700 zł
Stowarzyszenie 61, Warszawa Wsparcie edukacji historycznej i obywatelskiej w polskich szkołach średnich poprzez udostępnienie wartościowych materiałów edukacyjnych dla uczniów i nauczycieli w związku z wprowadzeniem do szkół nowego przedmiotu Historia i terazniejszość.	62 040 zł
Stowarzyszenie 61, Warszawa Uruchomienie i prowadzenie kanału medialnego na TikToku Orientuj się z wiarygodnymi informacjami o tematyce społecznej i politycznej skierowanego do młodych osób w wieku 16–22 lata.	125 000 zł
Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, Warszawa Sfinansowanie nagrody w konkursie SGL Local Press w kategorii dziennikarstwo śledcze i interwencyjne.	5 000 zł
Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa Badanie jakościowe organizacji społecznych prowadzących działania rzecznicze w Polsce.	24 500 zł
Stowarzyszenie Prokuratorów Lex Super Omnia, Warszawa Opracowanie założeń obywatelskiego projektu ustawy Prawo o Prokuraturze, konsultacje z organizacjami społecznymi, współorganizowanie spotkań prawniczych, udział przedstawicieli Stowarzyszenia w Pol'and'Rock Festiwal, wsparcie działań komunikacyjnych.	73 000 zł
Towarzystwo Edukacji Obywatelskiej Ohistorie, Warszawa Kampania informacyjna promująca materiały edukacyjne dla uczniów, nauczycieli i rodziców przygotowane przez cztery inicjatywy obywatelskie w związku z wprowadzeniem do szkół przedmiotu Historia i terazniejszość.	35 600 zł
Fundacja Ośrodka KARTA Digitalizacja materiałów dokumentalnych autorstwa Michała Więcki do wydania kroniki białostockiej wsi od końca XIX wieku do lat 90. XX wieku (dotacja ze środków Funduszu Małgorzaty Szejnert).	14 200 zł
Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza, Warszawa Uporządkowanie i skatalogowanie archiwum kwartalnika „Zeszyty Literackie”.	57 000 zł
Friends of Stefan Batory Foundation, New York Dotacja na lata 2022–2024 na cele administracyjne i obsługę darowizn przekazywanych przez amerykańskich darczyńców na cele statutowe Fundacji i fundusze powierzone, w tym opłaty bankowe i transfery wpłat.	21 741,00 zł

Dla Białorusi

Celem programu jest wspieranie inicjatyw służących budowaniu społeczeństwa otwartego oraz zwiększeniu zaangażowania obywateli w życie społeczne w Białorusi. Organizacjom pozarządowym działającym w Białorusi przyznawaliśmy dotacje na projekty służące: pobudzaniu aktywności obywatelskiej, szczególnie ludzi młodych, przeciwdziałaniu dyskryminacji i nierównościami, poszerzaniu dostępu do niezależnej informacji.

Większość projektów wspieranych w 2022 roku dotyczyła zwiększania aktywności społecznej, włączania młodych ludzi w działania społeczne na poziomie lokalnym (dzielnicy, miasta) oraz podnoszenia kwalifikacji aktywistów i aktywistek społecznych działających na rzecz swoich społeczności. Wspieraliśmy inicjatywy mające na celu kształtowanie postaw prospołecznych wśród młodzieży, poprawę jakości i innowacyjności nauczania oraz rozwój niezależnej działalności edukacyjno-kulturalnej. Pomagaliśmy w prowadzeniu działań na rzecz budowania dialogu społecznego o przyszłości kraju oraz kierunkach możliwego rozwoju społecznego i ekonomicznego Białorusi. Z myślą o przeciwdziałaniu nierównościami i dyskryminacji wsparliśmy działania, których celem było podniesienie kompetencji młodych osób ze środowisk narażonych na wykluczenie bądź dyskryminację w prowadzeniu działań społecznych, a także kampanię na rzecz upowszechniania wiedzy o prawach człowieka. Wspieraliśmy także działania na rzecz zwiększania wiedzy i kompetencji białoruskich działaczy w obszarze bezpieczeństwa cyfrowego i fizycznego.

Ze względu na sytuację w Białorusi nie publikujemy listy przyznanych dotacji.

Dotacje	2 027 073,83 zł
Monitoring i bezpieczeństwo komunikacyjne	12 400 zł
Koszty realizacji	214 598,36 zł
Razem koszty programu	2 254 072,19 zł

Masz Głos, Masz Wybór

Celem programu jest zwiększenie zainteresowania obywateli sprawami ich lokalnych społeczności i zachęcenie do uczestnictwa w życiu publicznym, w tym do świadomego i odpowiedzialnego udziału w wyborach powszechnych. Organizujemy ogólnopolskie akcje i kampanie społeczne. Prowadzimy działania na rzecz zwiększenia frekwencji wyborczej i poprawy jakości wyborów. Pomagamy organizacjom społecznym i grupom lokalnym w podejmowaniu działań służących integracji wspólnot wokół rozwiązywania lokalnych problemów, budowie dialogu i współpracy z władzami samorządowymi oraz zwiększania udziału mieszkańców i mieszkanki w decyzjach dotyczących rozwoju ich społeczności.

Akcja Masz Głos

Od 2006 roku prowadzimy ogólnopolską akcję, której celem jest budowanie dialogu i współpracy między społecznością lokalną a władzami samorządowymi, wzmacnianie poczucia współodpowiedzialności za losy gminy wśród mieszkańców i mieszkanki i zwiększanie ich udziału w życiu publicznym. Co roku zapraszamy do akcji organizacje społeczne i grupy nieformalne z całej Polski, oferując im pomoc w pobudzaniu aktywności obywatelskiej, integrowaniu lokalnych wspólnot wokół rozwiązywania problemów gminy i spraw ważnych dla miejscowej społeczności. Uczestnikom oferujemy wsparcie merytoryczne (m.in. cykl spotkań szkoleniowych, doradztwo i porady ekspertów, materiały instruktażowe i promocyjne, forum wymiany informacji oraz doświadczeń na stronie internetowej). Uczestnicy, którzy najskuteczniej włączają do współpracy władze samorządowe i mieszkańców, wyróżniani są nagrodą Super Samorząd.

W lutym, podczas uroczystości podsumowującej działania prowadzone przez uczestników akcji w 2021 roku, 7 organizacjom wyróżniającym się współpracą z władzami samorządowymi przyznaliśmy **nagrody Super Samorząd**. Dodatkowo, 10 organizacjom i grupom nieformalnym, które z dużą determinacją, mimo przeciwności i przeszkód, dążyły do wprowadzenia zmian w swoim otoczeniu, wręczyliśmy **nagrody Super Głos**.

9 organizacjom uczestniczącym w akcji wypłaciliśmy dotacje przyznane w 2021 w trybie konkursowym na kwotę **20 942,31 zł**, na **działania wyrównujące szanse edukacyjne dzieci i młodzieży** z ich regionu. Dotacje ufundowane zostały z darowizny przekazanej w poleceniu testamentowym Tamary Kołakowskiej (z 41 przyznanych dotacji 29 przekazanych zostało w 2021 roku, 3 organizacje zrezygnowały z realizacji działań).

W 2022 roku do akcji przystąpiło **187 grup** i organizacji ze **153 miejscowości**. Przez cały rok uczestnicy akcji prowadzili działania służące poprawie jakości życia mieszkańców i zwiększeniu ich udziału w decydowaniu o sprawach lokalnej społeczności, takie jak: poprawa kontaktu radnych z mieszkańcami, wprowadzenie mechanizmu inicjatywy lokalnej, wspólne zagospodarowywanie przestrzeni publicznej, dbanie o przyrodę i zabytki, ulepszanie – zgodnie z potrzebami mieszkańców – programu instytucji

publicznych, wprowadzenie i rozwijanie budżetu obywatelskiego w gminie, wpływanie na zmianę prawa lokalnego. Po wybuchu wojny w Ukrainie, wielu uczestników zaangażowało się w działania wspierające osoby szukające schronienia w Polsce: koordynowało pracę lokalnych komitetów, prowadziło zbiórki odzieży i żywności, organizowało zakwaterowanie, pomoc prawną, finansową i językową.

Uczestnikom akcji pomagaliśmy w realizacji prowadzonych przez nich działań organizując dla nich webinaria tematyczne, konsultacje prawne, doradzając w kwestiach dotyczących kompetencji samorządu, pomagając w nawiązywaniu kontaktów z mediami oraz w promocji działań. Podczas **7 webinarów** rozmawialiśmy m.in. o zakładaniu ogrodów społecznych, prowadzeniu podcastów, wykluczeniu transportowym, integracji cudzoziemców i cudzoziemek, projektowaniu działań dla uchodźców i uchodźczyń, planowaniu działań społecznych. Zorganizowaliśmy też **4 ogólnopolskie spotkania** problemowe dla grup zainteresowanych zakładaniem ogrodów społecznych, organizacją spacerów badawczych dla osób z niepełnosprawnościami, prowadzeniem działań dla seniorów i senierek oraz rozwiązywaniem sytuacji konfliktowych z władzą lokalną. Podczas **ogólnopolskiego spotkania uczestników** akcji zorganizowaliśmy 18 warsztatów i spotkań na tematy związane z działaniami prowadzonymi w akcji, w których uczestniczyło w sumie **129 osób**.

W realizacji działań wsparcia merytorycznego uczestnikom z poszczególnych regionów udzielali **partnerzy akcji**: Fundacja Aktywności Lokalnej z Poznania (organizacje z województw kujawsko-pomorskiego, łódzkiego i wielkopolskiego), Fundacja Laboratorium Badań i Działań Społecznych SocLab z Białegostoku (organizacje z województw mazowieckiego, podlaskiego i warmińsko-mazurskiego), Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides z Katowic (organizacje z województw dolnośląskiego, opolskiego i śląskiego), Stowarzyszenie Homo Faber z Lublina (organizacje z województw lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego) oraz Stowarzyszenie Rozwoju INSPIRACJE ze Słupska (organizacje z województw lubuskiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego). Organizacje partnerskie utrzymywały stałą współpracę ze **187 uczestnikami**. Zorganizowały **32 spotkania wojewódzkie, 53 spotkania lokalne** online oraz **63 wizyty lokalne**.

Modelowe działania uczestników akcji zaprezentowaliśmy w **Atlasie dobrych praktyk** zawierającym opis 25 historii działań lokalnych.

Na organizację zaplanowanych przez uczestników działań przekazaliśmy **67 mikrograntów** (do 500 zł) na łączną kwotę **33 467 zł**.

Pracownia Samorządowa

Kontynuowaliśmy rozpoczęte w połowie 2019 roku działania na rzecz wsparcia samorządowców wywodzących się spośród byłych uczestników akcji Masz Głos, organizacji społecznych i ruchów obywatelskich otwartych na współpracę z mieszkańcami i poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań dla lokalnych problemów. W działaniach Pracowni w 2022 roku uczestniczyło **89 osób** reprezentujących lokalne władze uchwałodawcze i wykonawcze, głównie z małych i średnich samorządów, w tym 26 zrekrutowanych w 2019 roku, 31 zrekrutowanych w 2021 roku oraz 32 osoby z naboru przeprowadzonego w 2022 roku.

Dla uczestników przygotowaliśmy cykl warsztatów, szkoleń i spotkań, w tym **3 zjazdy ogólnopolskie, 10 webinarów** i **11 spotkań** online prowadzonych przez ekspertów i praktyków samorządowych. Tematy poruszane na spotkaniach obejmowały m.in.: zagadnienia dotyczące udziału mieszkańców w procesach zagospodarowania przestrzennego, budżetu i finansów gminy, tworzenia i podejmowania uchwał, przygotowywania raportu o stanie gminy, tworzenia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi. Prowadziliśmy bieżące doradztwo, a także wymianę wiedzy i doświadczeń

dotyczące przepisów prawa, procedur, uprawnień oraz dobrych praktyk władz samorządowych. Zorganizowaliśmy także **6 wizyt ekspertów** w gminach uczestników Pracowni.

Uczestnicy Pracowni z wykorzystaniem metody *design sprint* przygotowywali pilotażowe rozwiązania problemów, z którymi borykają się ich społeczności lokalne, takich jak: finansowanie działań lokalnych, komunikacja i współpraca z mieszkańcami w ramach inicjatywy lokalnej, adaptacja miast do zmian klimatu, strategia rozwoju osiedli, pomoc i wsparcie dla uchodźców.

W ramach upowszechniania rozwiązań wypracowanych przez uczestników Pracowni Samorządowej opublikowaliśmy poradnik **Zaprojektuj rozwiązanie. Inspiracje dla władz lokalnych**, przedstawiający skuteczne sposoby radzenia sobie z takimi sprawami jak: uszczelnienie systemu poboru opłat za odpady komunalne, zachęcenie sołectw do tworzenia strategii rozwoju na kolejne 5 lat, włączenie mieszkańców w proces konsultacji lokalnych czy wspieranie finansowo lokalnych inicjatyw. Uczestnicy Pracowni dzielili się swoimi doświadczeniami podczas 10 konferencji samorządowych.

27 samorządowców z Pracowni Samorządowej udzieliło wsparcia 44 uczestnikom akcji Masz Głos, pomagając m.in. w kontakcie z urzędem lub instytucją samorządową, konsultując plan działania. We współpracy z uczestnikami obu projektów zostało zorganizowanych 5 wizyt studyjnych: w Wisznicy, Kluczborku, Włocławku, Olecku i Pszczynie, w każdej z nich wzięło udział ok. 20 osób. Podczas spotkań uczestnicy Masz Głos i Pracowni Samorządowej mieli okazję poznać modelowe przykłady współpracy między władzami samorządowymi a organizacjami społecznymi.

Akcja Masz Głos (w tym mikrogranty dla uczestników akcji)	836 699,31 zł
Pracownia Samorządowa	285 952,75 zł
Dotacje na wyrównywanie szans dzieci i młodzieży	20 942,31 zł
Koszty realizacji programu	393 850,56 zł
Razem koszty programu	1 537 444,93 zł

Mikrogranty

Wyplacone przez Fundację Aktywności Lokalnej:

Fundacja Leśne Dziki, Miękowo
Koło Gospodyń Wiejskich Śródczanki, Śródka
Koło Gospodyń Wiejskich Sąsiedzkie Klimaty, Sąsiedzko
Koło Gospodyń Wiejskich w Bielicach, Bielice
Miłośnicy przyrody, Konstantynów Łódzki
Pomocna Dłoń w Śremie, Śrem
Samorząd Uczniowski Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Rożnowie, Rożnowo
Sołectwo Silno, Silno
Stowarzyszenie SATORI, Jastrowie
Stowarzyszenie Aktywnej Młodzieży, Oborniki
Stowarzyszenie EZG/Klub Aktywnej Młodzieży EZG, Zgierz
Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Brzydkie Kaczątka, Jasień
Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Sołectwa Lubstówek, Lubstówek
Stowarzyszenie Pozarządowe Mogilno, Mogilno
Stowarzyszenie Szmaragdowy Paw, Ciechocinek

Wyłacone przez Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej BONA FIDES:

Animatorzy kultury z Katowic, Katowice
Bytom Pieszy, Bytom
Dariusz Hajduk, Wrocław
Gminny Klub Seniora w Pawonkowie, Pawonków
Grupa nieformalna Czarna perła, Stary Zamek
Miejskie Centrum Kultury w Żywcu, Żywiec
Rodzice dzieci z autyzmem z Opola, Opole
Sołectwo Bagno, Bagno
Sołectwo Klepaczka, Klepaczka
Sołectwo Siekierowice, Siekierowice
Stowarzyszenie Klucz do Rozwoju, Kluczbork
Stowarzyszenie Korczak, Katowice
Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Industrialnego Kongres Ochrony Zabytków, Katowice
Stowarzyszenie Paramus, Żywiec
Stowarzyszenie Pszczyna Miasto Zielone, Ćwiklice

Wyłacone przez Stowarzyszenie Homo Faber:

Aktywni mieszkańcy osiedla Centrum D, Kraków
Antoni Chudzicki, Kielce
Fundacja GraTy, Krosno
Fundacja Start Tango, Kraków
Młodzieżowa Rada Gminy Jabłonna, Jabłonna
Stowarzyszenie Zacięcie, Kraków

Wyłacone przez Stowarzyszenie Rozwoju INSPIRACJE:

Fundacja Speak Up, Świnoujście
Grupa nieformalna Gorzów dla drzew, Gorzów Wielkopolski
Grupa nieformalna Pełnosprytni, Radacz
Grupa nieformalna Pokojowy Klimat, Kalisz Pomorski
Klub Młodego Ekologa, Przecław
Koło Gospodyń Wiejskich Jagodzianki, Jezierzany
Stowarzyszenie Kolosum, Gdańsk
Mirela Rossa, Gorzów Wielkopolski
Sołectwo Chrapowo, Chrapowo
Sołectwo Radomyśl, Radomyśl
Sołectwo Ustronie Morskie, Ustronie Morskie
Stowarzyszenie Brzostek TOP Team, Gdańsk
Stowarzyszenie Wojtkowyje, Karsko
Stowarzyszenie Z Pomysłem, Gryfice
Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Węgierskiej Słupsk

Wyłacone przez Fundację Laboratorium Badań i Działań Społecznych SocLab:

Earth Heart Przedsiębiorstwo Społeczne Sp. z o.o., Białystok
Europejskie Stowarzyszenie Promocji Aktywności Ruchowej 50+, Warszawa
Fabryka Inicjatyw Obywatelskich Łączy nas Iława, Iława
Fundacja Żłota Rybka, Kukowo
Grupa nieformalna Sąsiedzi z osiedla Piaski, Warszawa
Jadowskie Stowarzyszenie Historyczne, Jadów
Koło Gospodyń Miejskich Wasilków, Wasilków
Koło Gospodyń Wiejskich Drogosze, Barciany
Kółko rolnicze Nad Rozogą w Łęgu Starościańskim, Łęg Starościański
Sołectwo Łbiska, Łbiska
Stowarzyszenie LUWIA, Raczki
Stowarzyszenie Educentrum Kobyłka, Kobyłka
Stowarzyszenie Inicjatyw Artystycznych Supernova, Białystok
Stowarzyszenie Kocham Olecko, Olecko
Stowarzyszenie Zicherka, Elbląg

Dotacje na wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży (z darowizny Tamary Kołakowskiej)

Gminne Centrum Kultury i Bibliotek, Dobra Zakup książek dla dzieci i młodzieży połączony z wystawą książki dziecięcej i piknikiem czytelniczym.	2 500 zł
Rada Rodziców przy Szkole Podstawowej w Zielonkach Parceli, Zielonki-Parcele Zakup książek nt. demokracji i praw człowieka do szkolnej biblioteki wspomagających lekcje etyki w szkole.	2 500 zł
Sołectwo Chrapowo – Aleksandra Weselska-Pollo, Chrapowo Zakup materiałów na warsztaty dla dzieci ze świetlicy w Chrapowie.	2 370 zł
Sołectwo Zalesie – Stare Babice, Zalesie Organizacja warsztatów dla dzieci z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Borzęcinie Dużym.	2 500 zł
Sprężyny Biznesu, Ożarów Mazowiecki Organizacja warsztatów profilaktyki anytuzależnieniowej dla dzieci i rodziców ze świetlicy środowiskowej w Ożarowie Mazowieckim.	2 500 zł
Stowarzyszenie Lokalni w Gminie Suchy Las, Suchy Las Zakup książek do biblioteki szkolnej.	2 494 zł
Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Choroszczy, Choroszcz Zakup książek do biblioteki szkolnej.	2 500 zł
Szkoła Podstawowa im. por. Stanisława Lecha w Poświętnem, Poświętne Organizacja wycieczki do teatru w Warszawie dla dzieci ze Szkolnego Klubu Wolontariatu i Samorządu Uczniowskiego.	2 500 zł
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Studzienicach, Studzienice Zakup książek do biblioteki szkolnej.	2 500 zł

Laureaci nagrody Super Samorząd 2021

Jadowskie Stowarzyszenie Historyczne i Wójt Gminy Jadów (woj. mazowieckie)
Klub Seniora w Pawonkowie i Wójt Gminy Pawonków (woj. śląskie)
Moja BoraBora i Prezydent Miasta Gorzowa Wielkopolskiego (woj. lubuskie)
Stowarzyszenie Klucz do Rozwoju i Burmistrz Miasta Kluczborka (woj. opolskie)
Stowarzyszenie Obywatelski Toruń i Rada Miasta Torunia (woj. kujawsko-pomorskie)
Stowarzyszenie „Razem dla Zalesia” i Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego (woj. małopolskie)
Straszyn Biega i Wójt Gminy Pruszcz Gdański (woj. pomorskie)

Laureaci nagrody Super Głos 2021

Aktywni mieszkańcy osiedla Centrum D (woj. małopolskie)
Fundacja Transgresja (woj. śląskie)
Lokalni w Gminie Suchy Las (woj. wielkopolskie)
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny z Białegostoku (woj. podlaskie)
Nieformalna grupa seniorów z Krapkowic (woj. opolskie)
Sołectwo Czaple (woj. pomorskie)
Sołectwo Radomyśl (woj. zachodniopomorskie)
Stowarzyszenie Radomianie dla Demokracji (woj. mazowieckie)
Wolontariat WPN (woj. wielkopolskie)
Zero Waste Lublin (woj. lubelskie)

Forum Idei

Działamy na rzecz obrony praworządności i poprawy jakości funkcjonowania instytucji, które mają decydujący wpływ na stopień angażowania się obywateli w życie publiczne. Monitorujemy proces tworzenia, wdrażania i przestrzegania prawa. Wskazujemy jak podnosić jakość i standardy jego stanowienia poprzez zwiększanie transparentności procesu i włączanie obywateli w proces konsultacji.

Monitorujemy sposób organizacji i przeprowadzania wyborów, funkcjonowanie samorządów terytorialnych oraz partii i ruchów politycznych, zabiegając o poprawę reprezentatywności systemu wyborczego, wprowadzenie ułatwień dla wyborców i zwiększenie przejrzystości i sprawności funkcjonowania administracji wyborczej. Przygotowujemy propozycje zmian służących usprawnieniu funkcjonowania władz lokalnych, wzmocnieniu i poszerzeniu kompetencji samorządu i jego demokratyzacji.

Prowadzimy analizę polityk społecznych, jakości i dostępności usług publicznych oraz społecznej samoorganizacji. Badamy wpływ procesów demograficznych na spójność społeczną i reprezentatywność systemu demokratycznego, proponując rozwiązania zmierzające do wyrównywania szans i budowania pluralistycznej wspólnoty obywatelskiej.

Analizujemy polską politykę zagraniczną i działania Polski w Unii Europejskiej i przedstawiamy propozycje polityk związanych z obroną Unii jako wspólnoty wartości i wzmacnianiem bezpieczeństwa Polski. Wspieramy dialog obywatelski i ekspercki z naszymi wschodnimi sąsiadami, definiując wyzwania i proponując działania wzmacniające wzajemne relacje.

W 2022 roku działania podejmowane w programie koncentrowały się na: obronie praworządności i przeciwdziałaniu niszczeniu instytucji demokratycznego państwa prawa w Polsce, wzmacnianiu roli i kompetencji władz samorządowych, promocji proeuropejskiej polityki polskiej oraz partnerskich relacji z naszymi wschodnimi sąsiadami. Zajmowaliśmy się analizą znaczenia agresji Rosji na Ukrainę dla porządku światowego i jej konsekwencjami dla Polski i Europy. Prowadziliśmy też badania dotyczące następstw społecznych i politycznych Zielonego Ładu.

Praworządność

W 2022 roku kontynuowaliśmy działania, których celem było powstrzymanie kryzysu praworządności i ograniczania niezależności wymiaru sprawiedliwości. Monitorowaliśmy zgodność uchwalanych przez władze aktów prawnych z Konstytucją RP, normami międzynarodowymi oraz demokratycznymi standardami państwa. Analizowaliśmy konsekwencje zmian ustroju sądów, w tym szczególnie Sądu Najwyższego, Krajowej Rady Sądownictwa i Trybunału Konstytucyjnego dla porządku prawnego w Polsce i dla pozycji naszego kraju w Unii Europejskiej oraz opracowywaliśmy propozycje zmian w wymiarze sprawiedliwości, które mogą doprowadzić do jego prawidłowego funkcjonowania.

Działania w tym obszarze prowadziliśmy we współpracy z **Zespołem Ekspertów Prawnych** Fundacji, zrzeszającym teoretyków i praktyków prawa w składzie: dr hab. Ryszard Balicki (Katedra Prawa

Konstytucyjnego, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski), dr hab. Piotr Bogdanowicz (Katedra Prawa Europejskiego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski), Łukasz Bojarski (Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS, były członek Krajowej Rady Sądownictwa), Jacek Czaja (Towarzystwo Prawnicze w Lublinie, były wiceminister sprawiedliwości), dr hab. Monika Florczak-Wątor (Katedra Prawa Konstytucyjnego, Uniwersytet Jagielloński), dr hab. Agnieszka Frąckowiak-Adamska (adiunkt w Katedrze Prawa Międzynarodowego i Europejskiego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego), Jarosław Gwizdak (prawnik, działacz społeczny, Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS), dr hab. Wojciech Jasiński (adiunkt w Inkubatorze Doskonałości Naukowej – Digital Justice na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego), dr Piotr Kładoczny (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski, Helsińska Fundacja Praw Człowieka), Magda Krzyżanowska-Mierzewska (radca prawny, członkini Jurisconsult Service), prof. dr hab. Marcin Matczak (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski, Kancelaria Domański Zakrzewski Palinka sp.k., członek Rady Fundacji Batorego), dr hab. Sławomir Patyra (Katedra Prawa Konstytucyjnego, UMCS w Lublinie, radca prawny), dr hab. Tomasz Pietrzykowski (Katedra Teorii i Filozofii Prawa, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Śląski), dr hab. Anna Rakowska-Trela (Katedra Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu Łódzkiego, adwokatka), dr hab. Anna Śledzińska-Simon (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Katedra Prawa Konstytucyjnego, Uniwersytet Wrocławski), dr hab. Maciej Taborowski (adwokat, Polska Akademia Nauk), dr Tomasz Zalański (radca prawny, Stowarzyszenie im. prof. Zbigniewa Hołdy, Kancelaria Domański Zakrzewski Palinka sp.k.), prof. Fryderyk Zoll (Katedra Prawa Cywilnego, Uniwersytet Jagielloński).

W lipcu przedstawiliśmy publicznie, przygotowane przez Zespół Ekspertów Prawnych, społeczne projekty dwóch ustaw: **ustawy o Trybunale Konstytucyjnym**, który wzmacnia gwarancje niezależności tego organu i zabezpiecza go przed podporządkowaniem władzy wykonawczej i większości parlamentarnej, oraz ustawy wprowadzającej wraz z uzasadnieniem. Ogłoszenie projektów poprzedziła seria szerokich konsultacji z ekspertami prawnymi oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych i środowisk prawniczych. Uzyskały one poparcie m.in.: Stowarzyszenia Sędziów Polskich Iustitia, Stowarzyszenia Themis, Inicjatywy Wolne Sądy, Stowarzyszenia Prokuratorów Lex Super Omnia, a także Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska, Akcji Demokracja, Komitetu Obrony Demokracji. Założenia projektów zostały przedstawione na spotkaniach z liderami klubów parlamentarnych (Koalicja Obywatelska, Koalicja Polska, Lewica, Polska 2050) oraz zaprezentowane w październiku w Senacie na posiedzeniu Parlamentarnego Zespołu Obrony Praworządności. Publikacja obu projektów zawierająca wyjaśnienie założeń oraz znaczenia proponowanych rozwiązań rozesłana została do środowisk akademickich oraz stowarzyszeń prawniczych, a jej anglojęzyczne omówienie przekazane zostało eurodeputowanym i Komisji Europejskiej. W grudniu, wokół projektów zorganizowana została debata ekspercka o proponowanych w nich rozwiązaniach oraz politycznych i praktycznych wyzwaniach związanym z wprowadzeniem ich w życie z udziałem przedstawicieli środowisk i stowarzyszeń prawniczych (w tym m.in. sędziów Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku).

W 2022 roku **Zespół Ekspertów Prawnych** przygotował **pięć stanowisk** odnoszących się m.in. do rozstrzygnięć Trybunału Konstytucyjnego w sprawach zgodności z Konstytucją art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, poselskiego projektu ustawy o zmianie Konstytucji Rzeczypospolitej, rządowego projektu ustawy – prawo o ustroju sądów powszechnych, a także – wspólnie z Zespołem Ekspertów Wyborczych – stanowisko w sprawie zmiany terminów wyborów samorządowych.

Wraz z innymi organizacjami społecznymi, m.in. Helsińską Fundacją Praw Człowieka, Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych i Siecią Obywatelską Watchdog-Polska przygotowaliśmy **ocenę stanu praworządności** w Polsce w roku 2021 do unijnego **Raportu o Praworządności**. W lipcu, po publikacji raportu przez Komisję Europejską, zorganizowaliśmy publiczną debatę na temat treści raportu oraz zaproponowanych przez Komisję rekomendacji.

W związku z przygotowanym przez rząd projektem ustawy o ochronie wolności słowa w internetowych mediach społecznościowych, który niesie za sobą duże ryzyko upolitycznienia moderacji treści w internecie, przygotowaliśmy analizę prawną proponowanych rozwiązań i zorganizowaliśmy debatę z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości odpowiedzialnych za przygotowanie projektu oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych i organizacji pracodawców skupiających platformy społecznościowe. W opinii prawnej wskazaliśmy m.in., że projektowana Rada Wolności Słowa, która miałaby zajmować się rozstrzyganiem sporów między użytkownikami a platformami społecznościowymi nie będzie organem niezależnym i może być wykorzystywana do promowania treści bliskich obozowi władzy i ograniczenia dostępu do treści krytycznych.

W maju w **XIV raporcie Obywatelskiego Forum Legislacji** działającego przy Fundacji podsumowaliśmy proces stanowienia prawa podczas dwóch pierwszych lat IX kadencji parlamentu.

We wrześniu zakończyliśmy realizację prowadzonego od 2016 roku międzynarodowego projektu **Pakty Uczciwości – mechanizm obywatelskiej kontroli na rzecz ochrony funduszy UE**, finansowanego ze środków Komisji Europejskiej, w ramach którego prowadziliśmy monitoring inwestycji realizowanej przez PKP PLK S.A., współfinansowanej ze środków Funduszu Spójności UE, o wartości blisko pół miliarda złotych, obejmującej remont linii kolejowej nr 1 na odcinku Częstochowa-Zawiercie. Celem projektu było sprawdzenie skuteczności wykorzystania tzw. paktu uczciwości, stworzonego przez Transparency International, do ochrony środków UE przed nadużyciami oraz zwiększenia transparentności ich wydatkowania w systemie zamówień publicznych. W ramach Pakty zamawiający i oferenci przystępujący do konkretnego przetargu zobowiązują się, że będą postępować w sposób przejrzysty i odpowiedzialny, zarówno na etapie starania się o kontrakt, jak i w czasie jego realizacji. Zgadzą się też na monitorowanie procesu zamówienia przez zewnętrznego obserwatora społecznego.

W lutym opublikowaliśmy anglojęzyczną wersję wydanego w grudniu 2021 po polsku raportu końcowego z monitoringu inwestycji i towarzyszących mu działań informacyjnych i edukacyjnych. Wspólnie z Sekretariatem Transparency International przygotowaliśmy przewodnik ***Integrity Pacts in the EU: Suitability, Set Up and Implementation*** o tym jak skutecznie wdrażać pakt uczciwości.

W październiku powołaliśmy **Zespół Ekspertów ds. Technologii i Demokracji**, który zajmować się będzie analizą wpływu technologii na państwo i społeczeństwo. W skład Zespołu weszli: Aleksandra Bis, doktorantka międzyuczelnianego programu ICT&Psychology Uniwersytetu SWPS i Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych, współzałożycielka Dare IT; dr Michał Boni, Uniwersytet SWPS; Maciej Broniarz, Securelex; dr Helena Chmielewska-Szlajfer, Akademia Leona Koźmińskiego; Sylwia Czubkowska, Spider's Web+; prof. Dariusz Jemielniak, Akademia Leona Koźmińskiego; Ewelina Kasprzyk, Instytut Kościuszki, redaktor naczelna European Cybersecurity Journal; dr Marta Klimowicz, BalansPL, Monterail; Maciej Kuziemski, IE Center for the Governance of Change; Konrad Maj, Centrum Innowacji Społecznych i Technologicznych HumanTech, Uniwersytet SWPS; dr Kamil Mamak, Katedra Prawa Karnego Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek grupy badawczej „Robophilosophy, AI Ethics, and Datafication” na Uniwersytecie Helsińskim; Bartosz Paszcza, wydawca podcastu ScepTech, Klub Jagielloński; prof. Aleksandra Przegalińska, Akademia im. Leona Koźmińskiego, Massachusetts Institute of Technology; dr Karolina Sztandar-Sztanderska, Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk; Katarzyna Szymielewicz, Fundacja Panoptykon; dr Alek Tarkowski, Open Future Foundation; mec. Krzysztof Wojdyło, Wardyński i wspólnicy; Jan Zygmuntowski, Akademia im. Leona Koźmińskiego, Polska Sieć Ekonomii.

Seminaria eksperckie i debaty publiczne:

Wolność słowa w Internecie. Monopol korporacji, kontrola państwowa czy trzecia droga? – 24 stycznia (24 stycznia) – debata online poświęcona problemowi kontroli platform społecznościowych w kontekście wolności słowa. Wprowadzenie: Dorota Głowacka (Fundacja Panoptykon), Sebastian Kaleta (wiceminister sprawiedliwości, autor projektu ustawy o ochronie wolności słowa w internetowych serwisach społecznościowych przygotowanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości). Uczestnicy: Anna Białek (Zespół Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Bartłomiej Michałowski (Instytut Sobieskiego), Aleksandra Musielak (Konfederacja Lewiatan), Tomasz Pułról (Nowa Konfederacja). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Polski Bezład Legislacyjny. Problemy polskiego procesu legislacyjnego w latach 2019–2021 (6 czerwca) – seminarium zorganizowane we współpracy z Katedrą Studiów Politycznych i Zakładem Socjologii Kolegium Ekonomiczno-Społecznego Szkoły Głównej Handlowej, poświęcone XIV raportowi Obywatelskiego Forum Legislacji (OFL). Uczestnicy: Maciej Berek (OFL), Piotr Frączak (OFL), Grażyna Kopińska (OFL), Krzysztof Kozłowski (prorektor ds. dydaktyki i studentów SGH), Urszula Kurczewska (OFL), Witold Michałek (OFL), Małgorzata Molęda-Zdziech (OFL), Agnieszka Vetulani-Cęgiel (OFL), Tomasz Zalański (OFL). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Skuteczne zarządzanie kryzysowe czy ograniczanie autonomii samorządu? (30 września) – debata online poświęcona rządowemu projektowi ustawy o ochronie ludności oraz o stanie klęski żywiołowej, która ogranicza samodzielność samorządu oraz stoi w sprzeczności z konstytucyjną zasadą pomocniczości. Uczestnicy: Michał Domaradzki (dyrektor Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Urząd m.st. Warszawy), Hubert Izdebski (Uniwersytet SWPS, Zespół Ekspertów Samorządowych Fundacji Batorego), Arkadiusz Adam Nowalski (burmistrz Miasta Sejny), Antoni Podolski (b. wiceminister MSWiA oraz b. szef RCB), Maria Wągorowska (analityk polityki bezpieczeństwa). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Jaki Trybunał Konstytucyjny? W stronę przywracania praworządności (15 grudnia) – seminarium eksperckie poświęcone społecznym projektom ustaw o Trybunale Konstytucyjnym przygotowanym przez Zespół Ekspertów Prawnych. Wystąpienia wprowadzające: Sławomir Patyra (Zespół Ekspertów Prawnych) i Tomasz Zalański (Zespół Ekspertów Prawnych). Uczestnicy dyskusji: Łukasz Bojarski (INPRIS, Zespół Ekspertów Prawnych), Jacek Czaja (prezes Towarzystwa Prawniczego w Lublinie, były wiceminister sprawiedliwości, Zespół Ekspertów Prawnych), Marta Derlatka (Kancelaria Adwokacka Adwokat dr Marta Derlatka), Hubert Izdebski (Uniwersytet SWPS, Zespół Ekspertów Samorządowych Fundacji Batorego), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Tomasz Koncewicz (Uniwersytet Gdański), Ewa Łętowska (sędzia TK w stanie spoczynku), Krystian Markiewicz (Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia), Marcin Matczak (Zespół Ekspertów Prawnych), Ryszard Piotrowski (Uniwersytet Warszawski), Jerzy Stępień (sędzia TK w stanie spoczynku), Wojciech Sadurski (Wydział Prawa University of Sydney), Maciej Taborowski (Zespół Ekspertów Prawnych), Krzysztof Urbaniak (UAM w Poznaniu), Mirosław Wyrzykowski (sędzia TK w stanie spoczynku), Stanisław Zabłocki (sędzia Sądu Najwyższego w stanie spoczynku). Prowadzenie: Monika Florczak-Wątor (Zespół Ekspertów Prawnych).

Publikacje, raporty, analizy, opinie prawne:

Społeczny projekt ustawy o Trybunale Konstytucyjnym – projekty ustawy o Trybunale Konstytucyjnym oraz przepisów wprowadzających przygotowany przez Zespół Ekspertów Prawnych.

Polski Bezład Legislacyjny. Raport Obywatelskiego Forum Legislacji z pierwszych dwóch lat IX kadencji Sejmu, Piotr Frączak, Krzysztof Izdebski, Grażyna Kopińska, Witold Michałek, Agnieszka

Vetulani-Cęgiel – XIV raport Obywatelskiego Forum Legislacji podsumowujący sposób przygotowywania i uchwalania projektów ustaw przygotowywanych przez rząd i parlament w latach 2019–2021.

The Integrity Pact. A Civil Society Monitoring of Public Projects, Mirela Korsak-Koledzińska, Grzegorz Makowski, Karolina Szymańska, Katarzyna Tuzinek, Marcin Waszak – angielska wersja raportu końcowego z monitoringu realizacji inwestycji objętej paktem uczciwości.

Jaka polityka wsparcia i integracji uchodźców z Ukrainy? Wyzwanie na dziś i na lata, Dawid Sześciło – analiza rozwiązań przyjętych w uchwalonej przez parlament ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy z 12 marca.

Odporność Ukrainy na inwazję militarną Rosji w kontekście reformy decentralizacyjnej, Walentyna Romanowa – analiza wskazująca, w jaki sposób reforma decentralizacyjna pomogła Ukrainie stawiać opór i odpierać rosyjską inwazję (wersja polska i angielska).

Projekt ustawy o ochronie ludności oraz o stanie kłęski żywiolowej – uporządkowanie stanu prawnego czy kontynuacja zmiany ustroju bez zmiany Konstytucji?, Hubert Izdebski – opinia prawna na temat konstytucyjności rządowego projektu ustawy o ochronie ludności oraz o stanie kłęski żywiolowej z 14 lutego.

Projekt ustawy o ochronie ludności oraz o stanie kłęski żywiolowej – nowa wersja, nowe treści?, Hubert Izdebski – analiza porównawcza projektu ustawy o ochronie ludności oraz o stanie kłęski żywiolowej w wersji z 14 lutego z wersją opublikowaną 5 września na stronach Rządowego Centrum Legislacji.

Chronić ludność czy swoją władzę. Projekt ustawy o ochronie ludności oraz o stanie kłęski żywiolowej, Krzysztof Brunetko – analiza projektu ustawy o ochronie ludności oraz o stanie kłęski żywiolowej w wersji opublikowanej 5 września na stronach Rządowego Centrum Legislacji.

W obronie chrześcijan, przeciw wolności sumienia, Paweł Borecki – opinia prawna o projekcie nowelizacji kodeksu karnego zaostrzającego odpowiedzialność karną za obrazę uczuć religijnych i wprowadzającego kary za zakłócanie wykonywania aktów religijnych.

Nie ma prostej recepty na ochronę wolności słowa w Internecie, Krzysztof Izdebski – komentarz na temat sposobów regulacji moderacji debaty publicznej w mediach społecznościowych w kontekście projektu ustawy o ochronie wolności słowa w internetowych serwisach społecznościowych przygotowanego przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Czy należy się spieszyć z uchwaleniem ustawy o ochronie wolności słowa w Internecie?, Krzysztof Izdebski – komentarz odnoszący się do ministerialnego projektu ustawy o ochronie wolności słowa w internetowych serwisach społecznościowych.

Samorząd i wybory

W 2022 roku monitorowaliśmy pogarszającą się sytuację finansową samorządów i ograniczania przez rząd ich autonomii. Przeanalizowaliśmy sposób podziału środków z dotacji rządowych na inwestycje samorządowe w ramach Programu Inwestycji Strategicznych i Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Przyglądaliśmy się relacjom między centrum a samorządem w kontekście ograniczania autonomii władz lokalnych i naruszania konstytucyjnej zasady pomocniczości.

Dużo uwagi poświęciliśmy analizie postrzegania samorządu przez społeczeństwo oraz przykładom innowacyjnych rozwiązań lokalnych problemów wprowadzanym przez samorządy podczas pandemii. Wyniki opublikowaliśmy w raportach: ***Polki i Polacy o samorządności. W poszukiwaniu***

obywatelskiej opowieści o samorządzie lokalnym oraz Lokalne społeczności a pandemia. Przykłady innowacji społecznych.

W pracach dotyczących samorządu wspierał nas **Zespół Ekspertów Samorządowych** w składzie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Marta Bejnar-Bejnarowicz (radna Rady Miasta Gorzowa, działaczka Kongresu Ruchów Miejskich), dr hab. Adam Gendźwiłł (Zakład Rozwoju i Polityki Regionalnej, Uniwersytet Warszawski), prof. Hubert Izdebski (Uniwersytet SWPS, członek – korespondent Polskiej Akademii Nauk, radca prawny, adwokat w Spółce Prawniczej I&Z s.c. w Warszawie), dr hab. Paweł Kubicki (Katedra Kultury i Społeczeństwa Europy, Instytut Europeistyki, Uniwersytet Jagielloński), dr Anna Materska-Sosnowska (Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Uniwersytet Warszawski, członkini Zarządu Fundacji Batorego), dr hab. Rafał Matyja (Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie), Jan Olbrycht (europoseł), Szymon Osowski (Sieć Watchdog Polska), prof. Iwona Sagan (Katedra Geografii Społeczno-Ekonomicznej, Uniwersytet Gdański), prof. Paweł Swianiewicz (Katedra Rozwoju i Polityki Lokalnej, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, Uniwersytet Warszawski), dr hab. Dawid Sześciło (Zakład Nauki o Administracji, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski), dr Cezary Trutkowski (Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej), dr Katarzyna Wojnar (Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych, Uniwersytet Warszawski), prof. Artur Wołek (Akademia Ignatianum w Krakowie), Marek Wójcik (Związek Miast Polskich).

W lutym wydaliśmy **podsumowanie zmian dotyczących prawa wyborczego i wyborów w latach 2017–2020**, przygotowane przez działający przy Fundacji **Zespół Ekspertów Wyborczych**. Rozpoczęliśmy też dyskusję o problemach wynikających z wydłużenia w 2018 roku do pięciu lat kadencji samorządów skutkującej nałożeniem się terminów wyborów lokalnych i parlamentarnych w 2023 roku. W swoich opiniach, analizach i stanowiskach Zespół Ekspertów Wyborczych wskazywał na możliwe, zgodne z prawem i porządkiem konstytucyjnym, rozwiązania tej sytuacji. Eksperti zwracali także uwagę na konieczność dokonania, wynikającej ze zmiany liczby mieszkańców, korekty demograficznej w okręgach wyborczych do Sejmu i Senatu, przedstawiając na podstawie aktualnych danych jakie zmiany dotyczące liczby wybieranych posłów należy wprowadzić w poszczególnych okręgach. W ramach przygotowań do wyborów 2023–2024 zorganizowaliśmy **6 seminariów i dyskusji** o różnych aspektach procesu wyborczego i kampanii wyborczej z udziałem ekspertów, przedstawicieli środowisk akademickich i pozarządowych.

W pracach **Zespołu Ekspertów Wyborczych** uczestniczyli: dr hab. Mikołaj Cześniak (Uniwersytet SWPS, członek Zarządu Fundacji Batorego), dr hab. Jarosław Flis (Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej, Uniwersytet Jagielloński), dr hab. Adam Gendźwiłł (Zakład Rozwoju i Polityki Regionalnej, Uniwersytet Warszawski), dr hab. Mirosława Grabowska (Instytut Socjologii, Uniwersytet Warszawski), dr hab. Jacek Haman (Zakład Statystyki, Demografii i Socjologii Matematycznej, Uniwersytet Warszawski), dr Anna Materska-Sosnowska (Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Uniwersytet Warszawski, członkini Zarządu Fundacji Batorego), dr hab. Bartłomiej Michalak (Instytut Nauk o Polityce, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), dr hab. Bartłomiej Nowotarski (Katedra Filozofii i Historii Gospodarczej, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu), prof. Jacek Raciborski (Instytut Socjologii, Uniwersytet Warszawski), prof. Andrzej Rychard (Instytut Filozofii i Socjologii, PAN, przewodniczący Rady Fundacji Batorego), dr Jarosław Zbieranek (Centrum Studiów Wyborczych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu).

Seminaria i dyskusje poświęcone problematyce samorządowej:

Jak przygotować bilans relacji rząd-samorząd? (26 września) – seminarium eksperckie poświęcone przygotowaniu metodologii indeksu cyklicznej analizy kondycji polskiej samorządności z udziałem członków i członkiń zespołów eksperckich Fundacji oraz zaproszonych gości. Uczestnicy: Artur Celiński (Magazyn Miasta, Kongres Ruchów Miejskich), Agnieszka Chłoń-Domińczak (Szkoła Główna Handlowa

w Warszawie, Zespół Ekspertki ds. Usług Społecznych), Adam Gendźwiłł (Uniwersytet Warszawski, Zespół Ekspertów Samorządowych), Stanisława Golinowska (Collegium Medicum UJ, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Zespół Ekspertki ds. Usług Społecznych), Hubert Izdebski (Uniwersytet SWPS, Zespół Ekspertów Samorządowych), Tomasz Komornicki (Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Zespół Ekspertów Samorządowych), Marta Lackowska (Uniwersytet Warszawski), Piotr Lis (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Szymon Osowski (Watchdog Polska, Zespół Ekspertów Samorządowych), Arkadiusz Ptak (Burmistrz Miasta i Gminy Pleszew), Antoni Podolski (niezależny ekspert w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego, b. wiceminister MSWiA), Aleksandra Saczuk (Edukacyjna Fundacja im. Romana Czerneckiego), Iwona Sagan (Uniwersytet Gdański, Zespół Ekspertów Samorządowych), Paweł Swianiewicz (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Zespół Ekspertów Samorządowych), Ryszard Szarfenberg (Uniwersytet Warszawski, EAPN Polska, ATD-Czwarty Świat, Zespół Ekspertki ds. Usług Społecznych), Dawid Sześciło (Uniwersytet Warszawski, Zespół Ekspertów Samorządowych), Jakub H. Szlachetko (Uniwersytet Gdański), Iwona Waszkiewicz (wiceprezydentka Bydgoszczy), Marcin Wojdat (Unia Metropolii Polskich), Joanna Załuska (Fundacja Batorego). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Analizy, ekspertyzy i komentarze dotyczące problematyki samorządowej:

Janosikowe kumotry – podwójne standardy rządowych dotacji, Jarosław Flis, Paweł Swianiewicz – analiza podziału dotacji rządowych przyznawanych samorządom w ramach Polskiego Ładu.

Program Inwestycji Strategicznych dla terenów popegeerowskich: realne czy pozorne wsparcie?, Paweł Swianiewicz – analiza podziału dotacji rządowych skierowanych dla gmin popegeerowskich.

Lokalne społeczności a pandemia. Przykłady innowacji społecznych, Ryszard Łuczyn – podsumowanie wyników ankiety dotyczącej przykładów innowacyjnych rozwiązań lokalnych problemów wprowadzanych przez samorzady podczas pandemii, rozesłanej w 2021 do wszystkich gmin w Polsce.

Polki i Polacy o samorządności. W poszukiwaniu obywatelskiej opowieści o samorządzie lokalnym, Adam Gendźwiłł, Dorota Wiszejko-Wierzbicka – raport z badań postrzegania samorządu przez społeczeństwo.

O raporcie „Polki i Polacy o samorządności”, Paweł Kubicki – komentarz.

Potrzeba samorządności samorządów, Iwona Sagan – analiza znaczenia decentralizacji i samorządności w budowaniu społecznej odporności na kryzysy.

Seminaria i dyskusje poświęcone problematyce wyborczej:

Czy wybory 2023 będą uczciwe? O zagrożeniach i rekomendacjach (3 czerwca). Uczestnicy: Jarosław Flis (Zespół Ekspertów Wyborczych), Róża Rzeplińska (Stowarzyszenie 61), Jerzy Stępień (Uczelnia Łazarskiego, sędzia TK w stanie spoczynku). Prowadzenie: Mikołaj Czeźnik i Anna Materska-Sosnowska (Zespół Ekspertów Wyborczych, Fundacja Batorego).

Kampania wyborcza w mediach społecznościowych (1 lipca). Wprowadzenia: Dominik Batorski (Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego Uniwersytetu Warszawskiego, Sotrender), Maia Mazurkiewicz (Alliance4Europe). Uczestnicy: Michał Boni (Uniwersytet SWPS), Helena Chmielewska-Szlajfer (Akademia Leona Koźmińskiego), Dorota Głowacka (Fundacja Panoptykon), Jacek Grzeszak (Polski Instytut Ekonomiczny), Anna Materska-Sosnowska (Fundacja Batorego), Anna Mierzyńska (Oko.press), Natalia Mileszyk (CEC Group, Government Relations), Wojciech Rafałowski (Uniwersytet Warszawski). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Problemy z finansowaniem kampanii wyborczej (2 września). Wprowadzenia: Grażyna Kopińska (Obywatelskie Forum Legislacji) oraz Marcin Walecki (Instytut Spraw Publicznych, St Antony's College,

Oxford University). Uczestnicy: Tomasz Brzezicki (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Mikołaj Cześniak (Zespół Ekspertów Wyborczych, Fundacja Batorego), Tomasz Gąsior (Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy), Adam Gendźwiłł (Uniwersytet Warszawski), Witold Gintowt-Dziewałtowski (b. poseł i senator RP), Jacek Haman (Zespół Ekspertów Wyborczych), Grzegorz Makowski (Fundacja Batorego), Jan Misiuna (Szkoła Główna Handlowa), Piotr Uziębło (Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego), Anna Rakowska (Zespół Ekspertów Prawnych Fundacji Batorego), Róża Rzeplińska (Stowarzyszenie 61), Szymon Osowski (Sieć Obywatelska Watchdog), Andrzej Rychard (Zespół Ekspertów Wyborczych, Fundacja Batorego), Marcin Waszak (Linia Etyki), Ewa Wrzosek (Lex Super Omnia). Prowadzenie: Anna Materska-Sosnowska (Zespół Ekspertów Wyborczych, Fundacja Batorego).

Sądy a wybory. Zagrożenia dla uczciwości procesu wyborczego (7 października). Wprowadzenia: Ewa Łętowska (sędzia NSA i TK w stanie spoczynku), Agata Pyrzyńska (Uniwersytet Szczeciński). Uczestnicy: Joanna Lemańska (Sąd Najwyższy), Małgorzata Majewska (Fundacja Wolne Sądy), Filip Pazderski (Instytut Spraw Publicznych), Anna Rakowska (Zespół Ekspertów Wyborczych), Małgorzata Szuleka (Helsińska Fundacja Praw Człowieka), Krzysztof Urbaniak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), Marcin Walecki (Instytut Spraw Publicznych, St Antony's College, Oxford University), Ewa Wrzosek (Lex Super Omnia). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Zewnętrzna ingerencja w wybory (7 listopada). Wprowadzenia: Tomasz Chłoń (b. dyrektor Biura Informacyjnego NATO w Moskwie), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Marta Kowalska (Centrum Analiz Propagandy i Dezinformacji). Uczestnicy: Krzysztof Bondaryk (b. szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego), Radosław Kujawa (b. szef Służby Wywiadu Wojskowego), Piotr Łukasiewicz (Polityka Insight), Maia Mazurkiewicz (Alliance4Europe), Ryszard Schnepf (b. ambasador RP w USA), Filip Pazderski (Instytut Spraw Publicznych), Antoni Podolski (b. wiceminister MSWiA oraz szef RCB), Andrzej Zoll (b. Przewodniczący PKW, b. prezes TK, b. RPO), Mirosław Wyrzykowski (Instytut Spraw Publicznych). Prowadzenie: Anna Materska-Sosnowska (Zespół Ekspertów Wyborczych, Fundacja Batorego).

Przygotowanie i przebieg dnia głosowania. Zagrożenia i rekomendacje (5 grudnia). Wprowadzenia: Jacek Haman, Bartłomiej Michalak (Zespół Ekspertów Wyborczych). Uczestnicy: Barbara Ankowska-Lis (Urząd Gminy Konopiska, urzędnik wyborczy), Lech Gajzler (Zespół Prawny i Organizacji Wyborów, KBW), Adam Gendźwiłł (Zespół Ekspertów Wyborczych), Robert Lech (Fundacja Odpowiedzialna Polityka), Rafał Miszczyk (Pełnomocnik Prezydenta Miasta Szczecin ds. Wyborów), Magdalena Pietrzak (Krajowe Biuro Wyborcze), Róża Rzeplińska (Stowarzyszenie 61), Marcin Skubiszewski (Obserwatorium Wyborcze), Małgorzata Wierzbicka (sekretarz Gminy Kruszyna, urzędnik wyborczy). Prowadzenie: Anna Materska-Sosnowska (Zespół Ekspertów Wyborczych, Fundacja Batorego).

Analizy, ekspertyzy i komentarze dotyczące problematyki wyborczej:

Reguły, zamiary, praktyki. Prawo wyborcze i wybory 2017–2020, Mikołaj Cześniak, Adam Gendźwiłł, Jarosław Flis, Jacek Haman, Anna Materska-Sosnowska, Anna Rakowska-Trela, Andrzej Rychard, Magdalena Wrzalik, Jarosław Zbieranek – monografia podsumowująca zmiany w prawie wyborczym i wybory w latach 2017–2020, wydana we współpracy z Wydawnictwem Naukowym SCHOLAR.

O uczciwości wyborów w Polsce, Mikołaj Cześniak, Anna Materska-Sosnowska – komentarz o wyzwaniach związanych z nowym cyklem wyborczym oraz ryzykach i zagrożeniach dla uczciwości procesu wyborczego.

Prawo wyborcze i praktyka w Polsce 2017–2020, Jacek Haman – analiza problemów polskiego prawa oraz systemu wyborczego lat 2017–2020.

Finansowanie kampanii wyborczych. Wybrane problemy, Marcin Walecki – analiza uwarunkowań finansowania kampanii politycznych w Polsce.

Zmiany w sądownictwie a uczciwość procesu wyborczego, Agata Pyrzyńska – analiza konsekwencji zmian związanych z reorganizacją sądownictwa przeprowadzanych od czasu objęcia władzy przez rząd Prawa i Sprawiedliwości dla realizacji zasady wolnych i uczciwych wyborów.

Kalendarzowy kalejdoskop, Jarosław Flis – analiza problemów wynikających ze zbieżności terminów wyborów parlamentarnych i samorządowych.

Czy można zmienić termin wyborów samorządowych w przypadku ich zbiegu z terminem wyborów parlamentarnych?, Piotr Uziębło – opinia prawna.

O możliwości zmiany terminów wyborów parlamentarnych albo samorządowych, Krzysztof Urbaniak – opinia prawna.

Z deszczu pod rynnę. Pseudorozwiązanie, Jarosław Flis – komentarz na temat ustawy przesuwałcej termin wyborów samorządowych.

Podział mandatów między okręgi wyborcze w wyborach do Sejmu, Jacek Haman – analiza przedstawiająca niezgodność podziału mandatów między okręgi z przepisami Kodeksu Wyborczego.

Korekta demograficzna: najpilniejsze zmiany w okręgach wyborczych do Sejmu i Senatu; Jacek Haman – analiza wskazująca na potrzebę korekty wielkości okręgów w wyborach do Sejmu w związku ze zmianą liczby mieszkańców w tych okręgach wraz z rekomendacjami możliwych rozwiązań.

Demografia, polityka i spójność społeczna

W 2022 roku kontynuowaliśmy badania nad rolą usług społecznych w budowaniu spójności społecznej i zaufania do państwa, koncentrując się na dostępie do usług opiekuńczych dla seniorów. Prowadziliśmy też analizę wpływu procesów demograficznych na spójność społeczną i reprezentatywność systemu demokratycznego. W związku z rosyjską inwazją na Ukrainę i wywołanym nią kryzysem wymuszonej migracji, szczególną uwagę poświęciliśmy problematyce przyjmowania i integracji uchodźców, w tym młodzieży szkolnej.

Nasze prace prowadziliśmy we współpracy z **Zespołem Ekspertów ds. Usług Społecznych**, w którego skład wchodzi: dr Rafał Bakalarczyk (redaktor naczelny czasopisma *Polityka Senioralna*), dr hab. Agnieszka Chłoń-Domińczak (Instytut Statystyki i Demografii SGH, prorektor SGH ds. nauki), prof. Stanisława Golinowska (Instytut Zdrowia Publicznego Collegium Medium UJ, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych), Katarzyna Hall (Stowarzyszenie Dobra Edukacja, minister edukacji w latach 2007–2011), prof. Tomasz Komornicki (Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, UMCS), prof. Irena E. Kotowska (Instytut Statystyki i Demografii SGH, Komitet Nauk Demograficznych PAN), dr hab. Iga Magda (Kolegium Analiz Ekonomicznych SGH, wiceprezeska Instytutu Badań Strukturalnych), dr hab. Michał Myck (Centrum Analiz Ekonomicznych CenEA), dr hab. Przemysław Sadura (Wydział Socjologii UW, Fundacja Pole Dialogu), dr hab. Ryszard Szarfenberg (Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW, EAPN Polska, ATD-Czwarty Świat), dr Dorota Szelewa (University College Dublin, Fundacja ICRA), Irena Wóycicka (Instytut Bronisława Komorowskiego, w latach 2010–2015 minister ds. społecznych w Kancelarii Prezydenta RP). W pierwszej połowie roku opublikowaliśmy raport **W stronę sprawliwej troski. Opieka nad osobami starszymi w Polsce**, który przedstawiliśmy posłom i posłankom, samorządowcom oraz Rzecznikowi Praw Obywatelskich.

Podjęliśmy również pogłębioną refleksję nad sytuacją młodych obywateli i obywateli w polskiej demokracji. Wspólnie z ośrodkiem badawczym Młodzi w Centrum LAB SWPS przeprowadziliśmy

ogólnopolskie **badanie jakościowe postrzegania demokracji przedstawicielskiej przez młodych aktywistów i aktywistki**. Przeanalizowaliśmy także wpływ masowych protestów z 2020 roku przeciwko zaostrzeniu prawa aborcyjnego oraz protestów w obronie klimatu na świadomość polityczną i zaangażowanie młodych.

8–9 maja uczestniczyliśmy w pracach programowych **Samorządowego Okrągłego Stołu we Wrocławiu** poświęconych przygotowaniu propozycji zmian prawnych i administracyjnych niezbędnych do przyjęcia i otoczenia opieką w Polsce 3 mln uchodźców z Ukrainy. Ponad 120 osób reprezentujących środowiska samorządowe, pozarządowe, związkowe, akademickie i biznesowe pracowało nad propozycjami rozwiązań w 8 obszarach tematycznych, m.in. rynek pracy, mieszkalnictwo, edukacja i nauka, bezpieczeństwo, finanse i przepisy prawne. W efekcie prac uczestników Okrągłego Stołu przygotowana została 220 stronicowa Biała Księga przedstawiająca szereg konkretnych propozycji zmian prawnych i rozwiązań systemowych koniecznych dla skutecznego udzielenia pomocy uchodźcom, ich przyjęcia i integracji w środowiskach lokalnych. W czerwcu Biała Księga przekazana została Premierowi, Prezydentowi, Marszałkom Sejmu i Senatu oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Seminaria i debaty:

Co wiemy o społeczeństwie w stanie pandemii: stosunek do państwa (14 lutego) – seminarium eksperckie poświęcone badaniu *Państwo w świadomości społecznej: postawy, oceny, preferencje*. Wprowadzenie: autorzy raportu Radosław Markowski (Uniwersytet SWPS) oraz Piotr Zagórski (Uniwersytet SWPS). Uczestnicy: Aleksandra Cisłak (Wydział Psychologii, Uniwersytet SWPS), Dariusz Doliński (Wydział Psychologii, Uniwersytet SWPS), Henryk Domański (Instytut Filozofii i Socjologii PAN), Rafał Drozdowski (Wydział Socjologii, UAM w Poznaniu), Jarosław Flis (Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej, Uniwersytet Jagielloński), Agnieszka Golec de Zavala (Wydział Psychologii i Prawa w Poznaniu, Uniwersytet SWPS), Paulina Górka (Wydział Psychologii, Uniwersytet Warszawski), Mirosława Grabowska (Wydział Socjologii, Uniwersytet Warszawski), Mirosława Marody (Polska Akademia Nauk), Mikołaj Pawlak (Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji, Uniwersytet Warszawski), Krzysztof Podemski (Wydział Socjologii, UAM w Poznaniu), Piotr Radkiewicz (Instytut Socjologii Polskiej Akademii Nauk), Andrzej Rychard (Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk), Przemysław Sadura (Wydział Socjologii, Uniwersytet Warszawski), Krystyna Skarżyńska (Wydział Psychologii, Uniwersytet SWPS), Tomasz Szlendak (Wydział Socjologii i Nauk Społecznych, UMK w Toruniu), Agnieszka Turska-Kawa (Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Śląski w Katowicach), Tomasz Zarycki (Instytut Nauk Społecznych, Uniwersytet Warszawski). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Demografia i polityka. Refleksje po spisie powszechnym (18 lutego) – debata online poświęcona wyzwaniom rozwojowym wynikającym ze zmian demograficznych w polskim społeczeństwie. Uczestnicy: Monika Fedorczyk (Konfederacja Lewiatan), Maria Libura (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Klub Jagielloński), Filip Konopczyński (Fundacja Kaleckiego), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Piotr Ostrowski (Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych), Agnieszka Wincewicz (Polski Instytut Ekonomiczny). Prowadzenie: Mikołaj Cześniak (Fundacja Batorego).

Polki i Polacy: poza państwem? poza społeczeństwem? (10 marca) – debata online na temat zaufania społecznego i zaufania do instytucji państwa w Polsce w świetle wyników badań Fundacji More in Common. Wprowadzenie: Marta Kołczyńska (Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk). Uczestnicy: Marcin Kędzierski (Centrum Analiz Klubu Jagiellońskiego), Mirosława Marody (Polska Akademia Nauk), Mikołaj Pawlak (Uniwersytet Warszawski), Krystyna Skarżyńska (Uniwersytet SWPS), Adam Traczyk (Fundacja More in Common). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Jak będziemy się starzeć? Opieka nad osobami starszymi w Polsce (21 marca) – debata online na temat reformy polskiej polityki senioralnej proponowanej w raporcie *W stronę sprawiedliwej troski*. Wprowadzenie: Rafał Bakalarczyk, Irena E. Kotowska, Irena Wóycicka (Zespół Ekspercki ds. Usług Społecznych). Uczestnicy: Paulina Matysiak (posłanka na Sejm RP, Lewica), Joanna Mucha (posłanka na Sejm RP, Polska 2050), Marzena Okła-Drewnowicz (posłanka na Sejm RP, Platforma Obywatelska). Prowadzenie: Mikołaj Cześnik (Fundacja Batorego).

Jaka polityka wsparcia i integracji uchodźców z Ukrainy? (8 kwietnia) – debata na temat wyzwań dla samorządów w związku z napływem uchodźców wojennych z Ukrainy. Uczestnicy: Jakub Banaszek (Prezydent Miasta Chełm), Joanna Clifton-Sprigg (grupa Dobrobyt na Pokolenia, Uniwersytet w Bath), Maria Libura (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Centrum Analiz Klubu Jagiellońskiego), Monika Lipińska (Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Społecznych), Arkadiusz Ptak (Burmistrz Miasta i Gminy Pleszew), Dawid Sześciło (Zespół Ekspertów Samorządowych). Prowadzenie: Paweł Marczewski (Fundacja Batorego).

Samorządowy Okrągły Stół we Wrocławiu w sprawie przyjęcia uchodźców z Ukrainy (8–9 maja) – udział w pracach dwóch grup roboczych przygotowujących rekomendacje dotyczące Integracji społecznej i wsparcia działań obywatelskich oraz Wsparcia Ukrainy, sieciowania i współpracy europejskiej. Uczestnicy: Paweł Marczewski, Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Jak zaopiekować się nowymi mieszkańcami miast? Długofalowe wyzwania związane z napływem uchodźców i polityką migracyjną (18 października) – debata na Europejskim Forum Samorządowym Local Trends w Poznaniu. Uczestnicy: Magdalena Czarzyńska-Jachim (wiceprezydentka Miasta Sopotu) Anna Dąbrowska (Stowarzyszenie Homo Faber), Agnieszka Kosowicz (Fundacja Polskie Forum Migracyjne), Leszek Losza (Centrum Inicjatyw Społecznych), Krystyna Stachowska (wiceprezydentka Rzeszowa), Jacek Sutryk (prezydent Wrocławia), Miron Sycz (wicemarszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego), Karolina Sydow (Centrum Badań Migracyjnych, Migrant Info Point w Poznaniu), Przemysław Tuchliński (zastępca Prezydenta Białegostoku, pełnomocnik ds. pomocy Ukrainie i uchodźcom). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Społeczeństwo w działaniu. Aktywizm, protest i samoorganizacja w czasie wojny (27 października) – dyskusja o tym, co zostało po protestach kobiet z 2020 roku. Uczestnicy: Katarzyna Chimiak (Instytut Spraw Publicznych), Krzysztof Katkowski (Krytyka Polityczna), Piotr Kocyba (Instytut Studiów Europejskich i Historii, Politechnika w Chemnitz), Michał Kotnarowski (Instytut Filozofii i Socjologii PAN), Paweł Kubicki (Instytut Studiów Europejskich UJ), Andrzej Leder (Instytut Filozofii i Socjologii PAN), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Krzysztof Podemski (Wydział Socjologii UAM), Paula Pustułka (Uniwersytet SWPS), Marta Rawłuszko (Instytut Stosowanych Nauk Społecznych UW), Mikołaj Rakusa-Suszczewski (Centrum Europejskie, Uniwersytet Warszawski), Krystyna Skarżyńska (Uniwersytet SWPS), Justyna Struzik (Instytut Socjologii UJ), Sylwia Urbańska (Wydział Socjologii UW), Michał Wenzel (Uniwersytet SWPS), Joanna Wowrzeczka (Instytut Sztuk Plastycznych UŚ). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Młodzi i polityka (16 grudnia) – seminarium z udziałem młodych działaczy i działaczek o formach zaangażowania społeczno-politycznego młodych oraz ich stosunku do demokracji. Uczestnicy: Sonia Burdyna (Otwarty Uniwersytet im. Karola Modzelewskiego), Adrian Gąsiorowski (Młodzieżowa Grupa Doradcza Wójta Gminy Obrowo), Wiktoria Jędrószkowiak (Fridays for Future Polska), Krzysztof Katkowski (Krytyka Polityczna), Zuzanna Karcz (aktywistka edukacyjna), Jadwiga Klata (Ruch Solidarności Klimatycznej), Łukasz Korzeniowski (Stowarzyszenie Umarłych Statutów), Dominik Kuc (GrowSpace Poland), Mateusz Merta (Młodzi Razem), Anna Maziarska (Stowarzyszenie Kongres Kobiet, Zespół ds. Edukacji Rady Konsultacyjnej OSK), Martyna Milczarek (Lewica), Katarzyna Niemier (Climate Reality), Kacper Nowicki

(Fundacja Varia Posnania), Amelia Pol (Młoda Lewica, Parlamentarzystka PMRP), Jakub Retyk (Zespół Parlamentarny ds. Młodzieży, WPiA UW), Aleksandra Rogalińska (Alternatywa Młodych Kraków), Sonia Sokół (Uniwersytet SWPS), Michał Tyrawski (Młodzieżowa Rada Powiatu Czulchowskiego), Małgorzata Witek (radna Rady Miejskiej w Obornikach), Michał Wojtyła (Klub Jagielloński), Aleksy Wójtowicz (Rok Antyfaszystowski, Magazyn SZUM). Prowadzenie: Edwin Bendyk i Paweł Marczewski (Fundacja Batorego).

Raporty, analizy, komentarze:

W stronę sprawiedliwej troski. Opieka nad osobami starszymi w Polsce, Anita Abramowska-Kmon, Rafał Bakalarczyk, Irena E. Kotowska, Wojciech Łątkowski, Paweł Łuczak, Paweł Marczewski, Zofia Szweda-Lewandowska, Irena Wóycicka – raport o opiece nad osobami starszymi wraz z rekomendacjami poprawy jakości życia seniorów i ich rodzin.

Nieuniknione wyzwanie solidarności międzypokoleniowej, Paweł Marczewski – komentarz o wyzwaniach rozwojowych wynikających z malejącej liczebności i starzenia się mieszkańców Polski.

Usługi społeczne jako narzędzie budowy wspólnoty obywatelskiej, Paweł Marczewski – komentarz na temat znaczenia inwestycji w usługi publiczne dla poparcia wyborczego, wzrostu zaufania do rządu i poprawy spójności społecznej.

Jak kolejki zabijają solidarność. Dlaczego bez poprawy dostępu do usług społecznych nie będzie skutecznej polityki integracyjnej cudzoziemców, Paweł Marczewski – komentarz na temat znaczenia jakości i dostępności podstawowych usług społecznych: ochrony zdrowia, edukacji i mieszkalnictwa dla otwartości polskiego społeczeństwa na wspieranie uchodźców wojennych z Ukrainy.

Jaka powinna być polityka edukacyjna wobec uchodźców z Ukrainy?, Zofia Grudzińska – rekomendacje dotyczące włączenia uchodźców z Ukrainy w system edukacji w Polsce.

HiT zamiast WoS. Jakie zmiany w edukacji obywatelskiej proponuje Minister Edukacji i Nauki?, Łukasz Zamęcki – analiza zmian w podstawach programowych związanych z ministerialnym projektem zastąpienia w szkołach średnich przedmiotu Wiedza o społeczeństwie przedmiotem Historia i teraźniejszość.

Jak „lex Czarnek” może sparaliżować polską szkołę i utrudnić pomoc uchodźcom z Ukrainy, Łukasz Pawłowski – komentarz o konsekwencjach przyjęcia rządowego projektu zmian w ustawach oświatowych ograniczających kompetencje samorządu, autonomię i uprawnienia dyrektorów, nauczycieli i rodziców.

Demokratyczny paradoks w praktyce: doświadczenia młodych aktywistów i aktywistek, Justyna Kajta, Sylwia Barakeh, Paweł Marczewski, Paula Pustułka – raport z badania jakościowego zaangażowania społecznego i politycznego młodych aktywistów i aktywistek oraz definiowania i oceny przez nich demokracji. Badanie przeprowadzone wspólnie z ośrodkiem Młodzi w Centrum Lab Uniwersytetu SWPS.

Sieci solidarności i oporu. Jak protesty zmieniły polską politykę, Paweł Marczewski – komentarz o kondycji społeczeństwa obywatelskiego pod koniec 2022 roku: co zostało po protestach kobiet z jesieni i zimy 2020 roku, o czym świadczy mobilizacja na rzecz pomocy uchodźcom z Ukrainy.

Europa i polityka zagraniczna

W związku z agresją Rosji na Ukrainę 24 lutego nasze działania w 2022 roku w znacznym stopniu skoncentrowały się na analizie znaczenia i konsekwencji wojny dla Europy oraz dla polskiej polityki zagranicznej. Zajmowaliśmy się także zmianami zachodzącymi w funkcjonowaniu i polityce Unii Europejskiej oraz wyzwaniami, jakie stanowią one dla Polski. Prowadziliśmy działania na rzecz egzekwowania

przestrzegania praworządności w krajach UE, zwiększania roli i przestrzeni działania społeczeństwa obywatelskiego, w tym przyjęcia przez instytucje unijne strategii dla społeczeństwa obywatelskiego.

We współpracy z ECFR kontynuowaliśmy dyskusję nad transformacją Unii Europejskiej: zmianami mechanizmów politycznych i instytucjonalnych Wspólnoty, funkcjonowaniem rynku wewnętrznego, ewolucją strategii Unii na arenie globalnej oraz następstwami tych procesów dla członkostwa Polski, w tym potrzebą dostosowania celów i metod polskiej polityki europejskiej, by członkostwo w UE pozostało istotnym bodźcem rozwojowym. Zajęliśmy się przede wszystkim Partnerstwem dla Rozszerzenia – nową polityką Unii Europejskiej dla Ukrainy i innych sąsiadów, zakładającą zwiększenie zaangażowania gospodarczego i politycznego oraz podjęcie nowych zobowiązań wobec sąsiadów zainteresowanych przystąpieniem do Wspólnoty. Zorganizowaliśmy dyskusję wokół tej propozycji z udziałem ekspertek i ekspertów oraz polityków z Unii oraz Ukrainy.

Uczestniczyliśmy w działaniach na rzecz przyjęcia przez instytucje unijne strategii wspierania społeczeństwa obywatelskiego, która zwiększałaby ochronę organizacji i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego przed nadużyciami władz oraz włączała je w proces decyzyjny i wdrażanie polityk Unii. Działania te prowadziliśmy we współpracy z European Civic Forum, którego jesteśmy członkiem. Postulat stworzenia strategii społeczeństwa obywatelskiego znalazł się w rezolucji Parlamentu Europejskiego z 8 marca o kurczącej się przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego w Europie oraz w raporcie Konferencji o przyszłości Europy. W czerwcu 350 organizacji z państw unijnych zaapelowało do przewodniczącej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen o włączenie Europejskiej Strategii Społeczeństwa Obywatelskiego do planu prac Komisji w 2023 roku.

Po ataku Rosji na Ukrainę 24 lutego zorganizowaliśmy cykl rozmów online **Ukraina mówi** poświęconych sytuacji w Ukrainie, potrzebom i wyzwaniom związanym z trwającą wojną, aspiracjom i wyzwaniom dotyczącym ładu powojennego, oraz propozycjom politycznej i gospodarczej odbudowy kraju. W ramach cyklu, organizowanego wspólnie z tygodnikiem Polityka, w którym głos oddaliśmy przede wszystkim ukraińskim ekspertom i ekspertkom oraz działaczom i działaczkom z organizacji społecznych, rozmawialiśmy o tym, jak wojna zmienia ukraińskie społeczeństwo i jego tożsamość, jak ma wyglądać odbudowa Ukrainy i dlaczego ważne dla niej jest przyszłe członkostwo w UE.

We współpracy z ECFR zorganizowaliśmy również cykl seminariów eksperckich **Ukraina. Nowa Rzeczywistość** z udziałem ekspertek i ekspertów, publicystów i publicystek oraz osób publicznych z Ukrainy, Polski i innych krajów Unii Europejskiej, podczas których dyskutowaliśmy m.in. o warunkach zawarcia pokoju, scenariuszach integracji Ukrainy z UE, skuteczności sankcji wobec Rosji czy roli ukraińskiego społeczeństwa obywatelskiego w wysiłku wojennym i planowaniu powojennej odbudowy.

Seminaria oraz powstałe w ich wyniku materiały stały się podstawą działalności rzeczniczej polskich i ukraińskich organizacji pozarządowych na forum międzynarodowym, służącej wsparciu i odbudowie Ukrainy.

Debaty publiczne i seminaria eksperckie:

Kryzys rosyjsko-ukraiński: co dalej? (1 lutego) – debata we współpracy z Warszawskim Biurem ECFR poświęcona rosnącemu kryzysowi bezpieczeństwa Europy w związku ze zwiększoną obecnością militarną na wschodniej granicy UE. Uczestnicy: Włodzimierz Cimoszewicz (poseł do Parlamentu Europejskiego, b. premier i minister spraw zagranicznych RP), Marie Dumoulin (dyrektorka programu Wider Europe, European Council on Foreign Relations), Pawło Klimkin (b. minister spraw zagranicznych Ukrainy, dyrektor programu studiów europejskich, regionalnych i rosyjskich, Ukraiński Instytut Przyszłości), Vygaudas Usackas (b. minister spraw zagranicznych Litwy, dyrektor Instytutu Europejskiego na Uniwersytecie Technicznym w Kownie). Prowadzenie: Maciej Zakrocki (TOK FM).

Europa bez Unii? Narracje antyliberalne i eurosceptyczne w europejskim życiu społecznym i politycznym (17 lutego) – konferencja poświęcona prezentacji wyników badań nad różnicami i podobieństwami między odmianami eurosceptycyzmu i antyliberalizmu w Europie oraz wnioskami płynącymi z nich dla całego kontynentu, zorganizowana w ramach projektu „Tackling Illiberal/Eurosceptic Narratives from Below”, koordynowanego przez Kolegium Europy Wschodniej. Uczestnicy: Kristina Angelevska (Eurothink, Macedonia Północna), Adam Balcer (Kolegium Europy Wschodniej, Polska), Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR), Manuela Caiani (Scuola Normale Superiore, Włochy), Faris Kočan (Uniwersytet w Lublanie, Słowenia), Marko Lovec (Uniwersytet w Lublanie, Słowenia), Dimitar Nikolovski (Eurothink, Macedonia Północna), Maria Winclawska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu).

Zmarnowana szansa? Unia Europejska i polska polityka w czasie wojny (15 lipca) – debata poświęcona Unii Europejskiej i polskiej polityce zagranicznej w czasie wojny. Uczestnicy Zuzanna Dąbrowska (Rzeczpospolita), Leszek Koczanowicz (Uniwersytet SWPS), Paweł Musiałek (Klub Jagielloński), Stefan Sękowski (Nowa Konfederacja), Michał Sutowski (Krytyka polityczna), Michał Szudrzyński (Rzeczpospolita), Adam Traczyk (More in Common), Łukasz Warzecha (Do Rzeczy), Dominika Wielowieyska (Gazeta Wyborcza). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Ukraina mówi, cykl 6 debat organizowanych wspólnie z tygodnikiem Polityka:

#1 O co walczy Ukraina? (6 kwietnia). Uczestnicy: Jewhen Hlibowycy (Ukraińska Rada Radiofonii i Telewizji, Centrum Analityczne pro.mova), Natalia Humeniuk (Laboratorium Dziennikarstwa Interesu Publicznego), Jarosław Hrycak (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie), Maria Zolkina (Fundacja Inicjatyw Demokratycznych im. Ilko Kuczeriwa). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

#2 Po co Ukrainie Unia Europejska? (15 kwietnia). Uczestnicy: Pawło Klimkin (b. minister Spraw Zagranicznych Ukrainy), Weronika Mowczan (Instytut Badań Ekonomicznych i Konsultacji Politycznych). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

#3 Ukraina po wojnie (20 kwietnia). Uczestnicy: Andrij Dlihacz (Centrum Odbudowy Gospodarczej), Hennadij Maksak (Rada Polityki Zagranicznej „Ukraiński Pryzmat”), Maria Repko (Centrum Strategii Ekonomicznej w Kijowie), Jarosław Żaliło (Narodowy Instytut Studiów Strategicznych). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

#4 Ukraińska tożsamość w lustrze wojny (4 maja). Uczestnicy: Wira Ahejewa (Narodowy Uniwersytet „Akademia Kijowsko-Mohylańska”), Sofija Andruchowycz (pisarka, tłumaczka oraz publicystka), Andrij Portnow (Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą), Mykoła Riabczuk (pisarz i publicysta). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

#5 Wyrabianie cyfrowej odporności (15 czerwca). Uczestnicy: Mstysław Banik (Dyrekcja Rozwoju e-Usług, Ministerstwo Transformacji Cyfrowej Ukrainy), Ołena Huńko (Biuro Informatyki Wydziału Rozwoju Lwowskiej Rady Miejskiej), Nadija Babynska (ekspertka ds. otwartych danych), Wiktor Nestula (Open Contracting Partnership). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

#6 Jak wojna zmienia ukraińskie społeczeństwo? (14 września). Uczestnicy: Natalia Czernysz (Lwowski Narodowy Uniwersytet im. Iwana Franki we Lwowie), Ołeksandra Dejnego (Wydział Socjologii Narodowego Uniwersytetu im. Karazina w Charkowie), Ołeksij Harań (Fundacja Inicjatyw Demokratycznych, Narodowy Uniwersytet „Akademia Kijowsko-Mohylańska”), Jewhen Hołowacha (Instytut Socjologii Narodowej Akademii Nauk Ukrainy). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Ukraina. Nowa Rzeczywistość – cykl 6 międzynarodowych seminariów eksperckich organizowanych we współpracy z Warszawskim Biurem ECFR: **Warunki zawarcia pokoju** (28 kwietnia), **Scenariusze integracji Ukrainy z UE** (16 maja), **Plany powojenne odbudowy** (9 czerwca); **Relacje Ukraina-UE po przyznaniu Ukrainie statusu państwa-kandydata** (7 lipca), **Skuteczność sankcji wobec Rosji** (23 września), **Rola ukraińskiego społeczeństwa obywatelskiego wysiłku wojennym i planowaniu powojennej odbudowy** (24 listopada).

Uczestnicy: Piotr Arak (Polski Instytut Ekonomiczny), Anton Artemyev (Open Society Foundations), Katarzyna Batko-Tołuć (Sieć Obywatelska Watchdog Polska), Agnieszka Bieńczyk-Missala (Uniwersytet Warszawski), Krzysztof Bednarek (Kancelaria Prezesa Rady Ministrów), Ołeksandra Betlij (Instytut Badań Ekonomicznych i Społecznego Consulingu), Julia Bidenko (Charkowski Uniwersytet Narodowy), Wiktoria Bojko (Narodowy Instytut Studiów Strategicznych), Andrij Borowyk (Transparency International Ukraina), Agnieszka Cianciara (Polska Akademia Nauk), Mikołaj Dowgielewicz (Europejski Bank Inwestycyjny w Brukseli), Karolina Dreszer-Smalec (Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych), Marie Dumoulin (ECFR Paryż), Wołodomy Fesenko (Ośrodek Stosowanych Studiów Politycznych Penta), Gustav Gressel (ECFR Berlin), Maria Golub (National Interest Advocacy Network, Ukraina), Natalia Gozak (Ecoaction), Pavel Havlicek (Stowarzyszenie Spraw Międzynarodowych AMO, Czechy), Olena Halushka (Ośrodek Przeciwdziałania Korupcji), Oleh Harasewych (Stowarzyszenie Energooszczędnych Miast Ukrainy), Irene Hahn-Fuhr (Zentrum Liberale Moderne), Jewhen Hlibowyczkij (Kijowska Szkoła Ekonomiczna), Hanna Hopko (Sieć Rzecznictwa Interesu Narodowego), Maryna Jaroszewycz (Rada Polityki Międzynarodowej „Ukraiński Pryzmat”), Wołodymyr Kebało (Rada Europy), Pawło Klimkin (b. Minister Spraw Zagranicznych Ukrainy), Wojciech Konończuk (Ośrodek Studiów Wschodnich), Agnieszka Kosowicz (Polskie Forum Migracyjne), Kai-Olaf Lang (Stiftung Wissenschaft und Politik), Piotr Łukasiewicz (Polityka Insight), Stefan Meister (Niemiecka Rada Stosunków Międzynarodowych), Luca Moffat (Bruegel), Bartłomiej Nowak (Akademia Finansów i Biznesu Vistula), Marie Mendras (Szkoła Stosunków Międzynarodowych, Sciences Po), Weronika Mowchan (Instytut Badań Ekonomicznych i Społecznego Consulingu) Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Ołeksandr Martynenko (Interfax-Ukraina), Oleksyj Melnyk (Ukraińskie Centrum Badań Ekonomicznych i Politycznych im. Ołeksandra Razumkowa), Wojciech Paczyński (ekspert), Julija Pawyvkja (Kijowska Szkoła Ekonomiczna), Jarosław Pietras (College of Europe w Brugii), Antoni Podolski (Stowarzyszenie Euroatlantyckie), Maciej Popowski (Komisja Europejska, dyrekcja ds. polityki sąsiedztwa i negocjacji w sprawie rozszerzenia), Kristi Raik (Estoński Instytut Polityki Zagranicznej), Władysław Raszkwian (Międzynarodowy Fundusz Walutowy), Maria Repko (Centrum Strategii Ekonomicznych), Adam Daniel Rotfeld (Uniwersytet Warszawski), Filip Rudnik (Kultura Liberalna), Martin Sandbu (Financial Times), Mychajło Samuś (Sieć Badawcza Nowa Geopolityka), Patrycja Sasnal (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Walerija Skworcowa (Ukraińskie Centrum Niezależnych Badań Politycznych), Eugeniusz Smolar (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Hanna Szelest (Rada Polityki Zagranicznej „Ukraiński Pryzmat”), Agnieszka Smoleńska (Polska Akademia Nauk), Jan Robert Suesser (European Civic Forum), Ołeksandr Suszko (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Serhij Sydorenko (Europejska Prawda), Susan Stewart (Niemiecki Instytut Spraw Międzynarodowych i Bezpieczeństwa), David Stulik (Ośrodek Polityki Bezpieczeństwa Europejskie Wartości z Czech), Daniel Szeligowski (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Dariusz Szymczycha (Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza), Velina Tchakarova (Austriacki Instytut Polityki Europejskiej i Bezpieczeństwa), Jan Truszczyński (Akademia Finansów i Biznesu Vistula), Kacper Wańczyk (Polityka Insight), Marek Wąsiński (Polski Instytut Ekonomiczny), Jacek J. Wojciechowicz (Collegium Civitas), Katarzyna Wolczuk (Chatham House), Marek Ziółkowski (Polsko Ukraińska Rada Biznesu), Maria Zołkina (Fundacja Inicjatyw Demokratycznych), Jarosław Żaliło (Narodowy Instytut Studiów Strategicznych). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR).

Analizy, raporty, komentarze, policy papers:

Transformacja UE a mandat społeczny, Agnieszka Smoleńska, Andrzej Rychard, Danuta Hübner, Jerzy Osiatyński – zbiór tekstów powstałych w ramach dyskusji nad raportem *Nowy rozdział. Transformacja Unii Europejskiej a Polska* przygotowanym i opublikowanym z Warszawskim Biurem ECFR w 2021 roku.

Niepodległość odwleczona w czasie, Jewhen Hlibowycy – analiza procesu kształtowania się ukraińskiej państwowości po przyjęciu deklaracji suwerenności w 1991 roku, szósty komentarz z cyklu tekstów wydawanych od połowy 2021 roku z okazji 30 lat niepodległej Ukrainy.

Co ukraińskie dziennikarstwo może zaproponować sąsiadom? 30 lat wymiany doświadczeń, Jurij Opoka – siódmy komentarz z cyklu tekstów wydawanych z okazji 30 lat niepodległej Ukrainy.

Ukraina, republika w czasie wojny, Edwin Bendyk – komentarz po pierwszym miesiącu od napaści Rosji na Ukrainę.

Partnerstwo dla Rozszerzenia: nowa oferta UE dla Ukrainy i nie tylko, Piotr Buras, Kai-Olaf Lang – analiza nowej polityki unijnej zakładającej znaczące zacieśnienie powiązań między Ukrainą a UE (wersja polska, ukraińska i angielska).

Partnerstwo dla Rozszerzenia. Komentarze, Wiktoria Bojko, Ołeksandra Bułana, Maryna Jaroszewycz, Mychajło Paszkow, Witalij Portnikow – zbiór komentarzy ukraińskich ekspertek i ekspertów zawierających propozycję znaczącego zacieśnienia powiązań między Ukrainą a UE (wersja polska, ukraińska i angielska).

Czy Ameryka wróciła?, Łukasz Pawłowski – analiza zmian w polityce zagranicznej USA, jakie zaszły w rezultacie inwazji Rosji na Ukrainę.

Polska i Stany Zjednoczone: wspólnota interesów czy także wartości? Łukasz Pawłowski – komentarz o tym co w relacjach Polska–USA zmieni inwazja Rosji na Ukrainę.

Ukraina mówi – zapisy dyskusji z cyklu sześciu rozmów **Ukraina mówi #1 O co walczy Ukraina?; #2 Po co Ukrainie Unia Europejska?; #3 Ukraina po wojnie; #4 Ukraińska tożsamość w lustrze wojny; #5 Wyrabianie cyfrowej odporności; #6 Jak wojna zmienia ukraińskie społeczeństwo?**

Debaty

Obok konferencji i debat inspirowanych tekstami powstałymi w ramach prac zespołów eksperckich organizowaliśmy także inne spotkania, wychodzące poza tematy podejmowane w naszej działalności eksperckiej, poświęcone kwestiom istotnym dla przyszłości naszego państwa i regionu. Ich celem było pogłębianie dyskusji toczących się w polskiej przestrzeni publicznej oraz wprowadzanie do debaty publicznej nowych wątków i tematów. Do organizowanych przez nas dyskusji, konferencji i seminariów zapraszaliśmy osoby wywodzące się z różnych środowisk, o różnych wrażliwościach, poglądach politycznych i przekonaniach ideowych.

W 2022 roku szczególną uwagę poświęciliśmy konsekwencjom wojny w Ukrainie, a także wyzwaniom związanym z zieloną transformacją w Polsce, jej wpływem na funkcjonowanie demokracji, państwa i wspólnoty obywatelskiej. Zajmowaliśmy się także problemem populizmu i demokracji: jego przyczynami, a przede wszystkim sposobami odpowiedzi na zagrożenia związane z populistyczną polityką.

Dyskusje:

Klub eko-Rzeczpospolitej (marzec–czerwiec) – cykl spotkań poświęconych wyzwaniom związanym z zieloną transformacją: **Czy obawy dotyczące zielonej transformacji mają potencjał antyunijny?** (11 marca), **Jak wojna w Ukrainie wpłynie na transformację energetyczną Polski?** (8 kwietnia),

Katolicyzm a zielona transformacja (13 maja), **Liberalizm a zielona transformacja** (24 czerwca). Uczestnicy: Mateusz Bednarkiewicz (Fundacja Edukacji Parlamentarnej), Iwona Bojadziejewa (Client Earth), Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR), Alicja Dańkowska (Akademia Leona Koźmińskiego), Sonia Budryna (Stowarzyszenie Otwarty Uniwersytet im. Karola Modzelewskiego), Marzena Cypryńska-Nezlek (Uniwersytet SWPS), Małgorzata Czachowska (aktywistka ekologiczna, studentka Uniwersytetu Śląskiego), Joanna Flisowska (Greenpeace), Leszek Jażdżewski (Liberté!), Zuzanna Karcz (aktywistka ekologiczna, studentka Szkoły Głównej Handlowej i Uniwersytetu Warszawskiego), Piotr Kaszczyszyn (Klub Jagielloński), Krzysztof Katkowski (aktywista ekologiczny, publicysta), Joanna Maćkowiak-Pandera (Forum Energii), Tomasz Markiewka (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Krzysztof Mazur (Uniwersytet Jagielloński), Piotr Łukasiewicz (Polityka Insight), Paweł Musiałek (Klub Jagielloński), Krzysztof Mroczkowski (Stowarzyszenie Pacjent Europa), Katarzyna Niemier (aktywistka ekologiczna, Uniwersytet Adama Mickiewicza), Łukasz Pawłowski (publicysta), Jarema Piekutowski (Nowa Konfederacja), Mateusz Piotrowski (Światowy Ruch Katolików na rzecz Środowiska), Mirosław Proppé (WWF Polska), Przemysław Sadura (Uniwersytet Warszawski, Krytyka Polityczna), Wojciech Przybylski (Visegrad Insight, Fundacja Res Publica), Tomasz Sawczuk (Kultura Liberalna), Michał Syska (Ośrodek Myśli Społecznej im. F. Lassalle'a), Weronika Szyłańska (aktywistka ekologiczna, studentka Uniwersytetu w Glasgow), Adam Traczyk (Fundacja More in Common), Lola Paulina Uhlig (aktywistka ekologiczna), Adrian Wójcik (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Kuba Wygnański (Fundacja Stocznia), Izabela Zygmunt (Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce), Jan Zygmuntowski (Akademia Leona Koźmińskiego). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

W stronę zielonej Europy – społeczne i polityczne wyzwania zielonej transformacji (15 października) – dyskusja okrągłego stołu w ramach Igrzysk Wolności w Łodzi. Uczestnicy: Magdalena M. Baran (Liberté!), Zofia Krajewska (Ruch Solidarność Klimatycznej, CoopTech Hub), Mateusz Piotrowski (Pacjent Europa), Zuzanna Rudzińska-Bluszcz (ClientEarth Polska), Tomasz Sawczuk (Kultura Liberalna), Michał Sutowski (Krytyka Polityczna), Michał Syska (Ośrodek Myśli Społecznej im. F. Lassalle'a), Michał Wojtyła (Klub Jagielloński). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Skutki wojny w Ukrainie dla państwa polskiego (15 marca) – spotkanie eksperckie o konsekwencjach rosyjskiej inwazji na Ukrainę dla Polski. Uczestnicy: Maciej Bukowski (WiseEuropa), Piotr Buras (ECFR Warszawa), Mikołaj Cześnik (członek Zarządu Fundacji Batorego, Uniwersytet SWPS), Adam Gendźwiłł (Uniwersytet Warszawski), Jan Kubik (University College London), Joanna Maćkowiak-Pandera (Forum Energii), Anna Materska-Sosnowska (członkini Zarządu Fundacji Batorego), Olaf Osica (spotData Business Bonnier Polska), Wojciech Paczos (grupa Dobrobyt na Pokolenia), Jacek Raciborski (Uniwersytet Warszawski), Patrycja Sasnal (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Dawid Sześciło (Uniwersytet Warszawski), Izabela Zygmunt (Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Ukraina po wojnie. Państwo, społeczeństwo, kultura (15 października) – debata z udziałem ukraińskich działaczy i intelektualistów, zorganizowana w ramach Igrzysk Wolności w Łodzi. Uczestnicy: Tania Malarczuk (ukraińska pisarka, eseistka, dziennikarka), Myrośław Marynowycz (filozof, działacz społeczny, prorektor Ukraińskiego Uniwersytetu Katolickiego we Lwowie), Maria Zolkina (szefowa działu bezpieczeństwa regionalnego i studiów nad konfliktami w Fundacji Inicjatyw Demokratycznych im. Ilko Kucheriwa). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Populizm i demokracja: romans czy dysonans? (8–9 grudnia) – dwudniowa konferencja współorganizowana z Collegium Civitas wokół wyników badań nad populizmem, prowadzonych w ramach projektu naukowego POPREBEL konsorcjum pięciu ośrodków akademickich z Europy środkowowschodniej, z udziałem działaczy i działaczek społecznych z różnych regionów Polski. Uczestnicy: István Benczes (Uniwersytet Korwina w Budapeszcie), Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Helena

Chmielewska-Szlajfer (Akademia Leona Koźmińskiego, London School of Economics and Political Science), Piotr Cykowski (Akcja Demokracja), Marzena Cypryańska-Nezlek (Uniwersytet SWPS), Haris Dajč (Uniwersytet w Belgradzie), Magdalena Halina Góralska (Uniwersytet Koźmińskiego), Robert Hojda (Kongres Obywatelskich Ruchów Demokratycznych), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Magdalena Jakubowska (Visegrad Insight, Res Publica), Isidora Jarić (Uniwersytet w Belgradzie), Liliana Kalinowska (Dom Ukraiński w Przemyślu), Zuzanna Karcz (aktywistka edukacyjna), Jakub Karyś (Komitet Obrony Demokracji), Jadwiga Klata (Ruch Solidarności Klimatycznej), Jiří Kocián (Uniwersytet Karola w Pradze), István Kollai (Uniwersytet Korwina w Budapeszcie), Elżbieta Korolczuk (Uniwersytet Södertörn w Sztokholmie), Krzysztof Kowalski (Uniwersytet Jagielloński), Jan Kubik (University College London i Rutgers University), Dominik Kuc (GrowSpace Poland), Grzegorz Laszuk (Komuna Warszawa), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Mirosława Makuchowska (Kampania Przeciw Homofobii), Maia Mazurkiewicz (Alliance for Europe), Richard Mole (University College London), András Tétényi (Uniwersytet Korwina w Budapeszcie), Justyna Orchowska (EUROREG Uniwersytet Warszawski, Miasto Jest Nasze), Joanna Orzechowska-Waślawska (Uniwersytet Jagielloński), Vello Pettai (Uniwersytet w Tartu), Danuta Przywara (Helsińska Fundacja Praw Człowieka), Agnieszka Sadecka (Uniwersytet Jagielloński), Dariusz Standerski (Fundacja Kaleckiego, Wydział Nauk Ekonomicznych UW), Bart Staszewski (Fundacja Basta), dr Natasza Styczyńska (Uniwersytet Jagielloński), Michał Sutowski (Krytyka Polityczna), Agata Szczęśniak (OKO.press), Jana Szostak (polsko-białoruska aktywistka), Katarzyna Sztop-Rutkowska (Fundacja Laboratorium Badań i Działań Społecznych SocLab, Instytut Socjologii UwB), Michał Syska (Ośrodek Myśli Społecznej im. F. Lassalle'a), Paweł Wodziński (Biennale Warszawa), Joanna Wórzeczka (Świetlica Krytyki Politycznej w Cieszynie, Instytut Sztuk Plastycznych UŚ), Aleksy Wójtowicz (Rok Antyfaszystowski, Magazyn SZUM), Maja Vasiljević (Uniwersytet w Belgradzie), Jacek Żakowski (Collegium Civitas).

Publikacje:

Co ukraińskie dziennikarstwo może zaproponować sąsiadom? 30 lat wymiany doświadczeń, Jurij Opoka – siódmy komentarz z cyklu tekstów wydawanych z okazji 30 lat niepodległej Ukrainy.

Ukraina, republika w czasie wojny, Edwin Bendyk – komentarz po pierwszym miesiącu od napaści Rosji na Ukrainę.

Polska wobec wojny, Polska w świecie po wojnie. Zadania na nowy czas, Edwin Bendyk, Piotr Buras – analiza konsekwencji rosyjskiej agresji na Ukrainę dla Polski na politykę zagraniczną, gospodarczą i ustrój państwa polskiego.

Odporność Ukrainy na inwazję militarną Rosji w kontekście reformy decentralizacyjnej, Walentyna Romanowa – analiza znaczenia ukraińskiej reformy decentralizacyjnej dla zdolności do stawiania skutecznego oporu rosyjskiej agresji (wersja polska i angielska).

Zielony Ład i Ukraina, Natalia Andrusewycz – analiza stosunku państwa ukraińskiego do Europejskiego Zielonego Ładu.

Ekologia we francuskich wyborach 2022 roku, Olivier Schneider, Miłosz Tatar – analiza rosnącej roli kwestii ekologicznych w kampaniach wyborczych i polityce Francji.

Wartości europejskie i koszty energii, Joanna Konieczna-Sałamatin, Maja Sawicka – analiza wyników badań nad stosunkiem społeczeństwa polskiego do Unii Europejskiej i europejskich wartości w kontekście kryzysu energetycznego.

Nawigowanie w czasach niepewności. Polskie społeczeństwo na tle innych krajów europejskich, Alicja Dańkowska – analiza wyników badań sondażowych Fundacji More in Common przeprowadzonych

w czerwcu 2020, w grudniu 2021 i w czerwcu 2022 roku w Polsce, Francji, Hiszpanii, Niemczech, Wielkiej Brytanii i we Włoszech.

Zaufanie Polaków w pandemii COVID-19, Marta Kołczyńska – analiza wyników badania zaufania do instytucji oraz oceny funkcjonowania państwa zrealizowanego w grudniu 2021 przez Fundację More in Common.

Nagroda im. Marcina Króla

W 2022 roku zorganizowaliśmy pierwszą edycję ustanowionej przez Fundację Nagrody im. Marcina Króla, zmarłego w 2020 roku filozofa polityki i historyka idei, wieloletniego członka Rady Fundacji, za **najlepszą książkę z dziedziny historii idei i badań nad przeszłością, filozofii i myśli społecznej i politycznej, refleksji nad cywilizacją i kulturą**. Przyznawana co roku nagroda w wysokości 50 tys. złotych wspierać ma rozwój debaty publicznej poprzez zachętę do: pogłębionej refleksji nad zjawiskami i trendami współczesności oraz wyzwaniem przyszłości, tworzenia nowych idei i prób opisu rzeczywistości, poszukiwania odpowiedzi na kryzys demokracji i wartości demokratycznych; poszerzania przestrzeni intelektualnego dyskursu ponad podziałami.

Kapituła Nagrody w składzie Agata Bielik-Robson (University of Nottingham), Przemysław Czapliński (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu), Dariusz Gawin (Instytut Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie), Iwona Jakubowska-Branicka (Instytut Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego), Zofia Król (Dwutygodnik), Elżbieta Matynia (New School for Social Research w Nowym Jorku), Zbigniew Nosowski (Więź), Andrzej Rychard (przewodniczący Kapituły, przewodniczący Rady Fundacji, dyrektor Instytutu Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie), Olga Tokarczuk (pisarka, laureatka Nagrody Nobla w dziedzinie literatury za rok 2018, członkini Rady Fundacji) oraz Henryk Woźniakowski (Fundacja Kultury Chrześcijańskiej Znak, członek Rady Fundacji), zdecydowała o przyznaniu Nagrody **Rafałowi Matyi za książkę *Miejski grunt. 250 lat polskiej gry z nowoczesnością* (Wydawnictwo Karakter, Kraków 2021)**. Wśród pięciu książek-finalistek znalazły się książki: Marka Cichockiego *Początek końca historii. Tradycje polityczne w XIX wieku* (Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2021), Jana Tokarskiego *Czy liberalizm umarł?* (Znak, Kraków 2021), Kacpra Pobłockiego *Chamstwo* (Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2021) oraz Piotra Witwickiego *Znikająca Polska* (Zysk i S-ka, Warszawa 2021).

Wokół Nagrody zorganizowaliśmy **pięć publicznych dyskusji** poświęconych kondycji debaty intelektualnej oraz książkom-finalistkom i książce-laureatce:

Gdy rozum śpi... O myśleniu w czasach przełomu (27 stycznia) – dyskusja online o kondycji debaty intelektualnej i sfery publicznej w Polsce z okazji ustanowienia Nagrody im. Marcina Króla. Uczestnicy: Agata Bielik-Robson (Uniwersytet w Nottingham, Instytut Filozofii i Socjologii PAN), Przemysław Czapliński (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), Agnieszka Graff (Uniwersytet Warszawski), Michał Łuczewski (Uniwersytet Warszawski). Prowadzenie Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Książki znaczące. Bilans idei 2021 (21 lutego) – dyskusja online z przedstawicielami redakcji i portali o książkach, które były w 2021 roku w Polsce intelektualnym wydarzeniem, skłaniały do refleksji lub rewizji poglądów. Uczestnicy: Joanna B. Bednarek (Czas Kultury), Sebastian Duda (Więź), Wojciech Duda (Przegląd Polityczny), Leszek Jażdżewski (Liberté!), Karol Kleczka (Znak), Wojciech Przybylski (Res Publica Nowa), Bartłomiej Radziejewski (Nowa Konfederacja), Bogna Świątkowska (Notes Na 6 Tygodni), Hubert Walczyński (Magazyn Kontakt), Karolina Wigura (Kultura Liberalna), Agnieszka Wiśniewska (Krytyka Polityczna). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Demokracja wobec wojny (12 maja) – pierwsza debata publiczna z udziałem autorów książek-finalistek Nagrody im. Marcina Króla za rok 2021. Uczestnicy: Marek Cichocki (autor książki *Początek końca historii*).

Tradycje polityczne w XIX wieku, Państwowy Instytut Wydawniczy), Julia Fiedorczuk (Instytut Anglistyki Uniwersytetu Warszawskiego), Małgorzata Jacyno (Wydział Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego), Jan Tokarski (autor książki *Czy liberalizm umarł?*, Znak). Prowadzenie: Łukasz Pawłowski (socjolog, publicysta, współpracownik Fundacji Batorego).

Imitacja czy kreacja? Wzory polskich modernizacji (19 maja) – druga debata z udziałem autorów książek-finalistek Nagrody im. Marcina Króla w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie. Uczestnicy: Paulina Małochleb (Wydział Polonistyki UJ, Międzynarodowe Centrum Kultury), Rafał Matyja (autor książki *Miejski grunt. 250 lat polskiej gry z nowoczesnością*, Karakter), Kacper Pobłocki (autor książki *Chamstwo*, Wydawnictwo Czarne), Joanna Orlik (dyrektorka Małopolskiego Instytutu Kultury). Prowadzenie: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego).

Rozum wobec wojny (26 maja) – debata publiczna podczas uroczystości wręczenia Nagrody im. Marcina Króla za rok 2021 w siedzibie Fundacji. Uczestnicy: Rafał Matyja (laureat Nagrody), Mykoła Riabczuk (politolog, pisarz i publicysta, honorowy prezes ukraińskiego PEN Clubu, Patrycja Sasnal (politolożka, filozofka, kierowniczka Biura Badań i Analiz Polskiego Instytut Studiów Międzynarodowych). Prowadzenie: Anna Materska-Sosnowska (Fundacja Batorego).

Analizy, raporty i inne opracowania przygotowywane w ramach programu były popularyzowane na blogu (34 wpisów), w prowadzonym we współpracy z tygodnikiem Polityka podcaście **Batory w Polityce** (31 rozmów) oraz w wydawanym co dwa tygodnie biuletynie **Argumenty** przeznaczonym dla parlamentarzystów, samorządowców, członków rządu, doradców politycznych i urzędników państwowych (20 wydań). Zawarte w nich idee prezentowane i omawiane były w mediach w Polsce i za granicą, m.in. w programach telewizyjnych i radiowych TVN, RMF FM, TOK FM, portalach Krytyki Politycznej, ngo.pl, Oko.press, Onet.pl, polityka.pl, w prasie codziennej i tygodniowej, w tym w Dzienniku. Gazecie Prawnej, Gazecie Wyborczej, Polityce, Rzeczpospolitej, Tygodniku Powszechnym, Życiu Podkarpackim, ukraińskiej Europejskiej Prawdzie, a także na łamach pism m.in.: Res Publika Nowa, Więź, Pismo.

Koszty programu	1 700 119,06 zł
-----------------	-----------------

Fundusze Powierzone

W ramach promocji zachowań filantropijnych i wspierania rozwoju filantropii w Polsce Fundacja administruje powierzonymi jej funduszami firm i osób prywatnych. Prowadzone przez nas fundusze, ustanawiane są w oparciu o umowę o powierzeniu środków między fundatorem a Fundacją, określającą cele i zasady funkcjonowania funduszu.

W minionym roku do grupy zarządzanych przez nas funduszy dołączył: Fundusz im. Olgi i Jerzego Krzyżanowskich oferujący stypendia dla kobiet angażujących się w działania na rzecz lokalnych wspólnot samorządowych. W efekcie, w 2022 roku prowadziliśmy jedenaście funduszy powierzonych. Siedem z nich oferowało stypendia, w tym sześć stypendia wyrównujące szanse edukacyjne młodzieży (Fundusz im. Iwony Winiarskiej-Feleszko, Fundusz im. Joanny i Stanisława Renowickich, Fundusz im. Wandy i Jadwigi Chruściel, Fundusz Janiny i Tomasza Maczugów, Fundusz „Rozwiń Skrzydła” im. J. i J. Putka, Fundusz Stypendialny Grupy Pracuj), jeden – stypendia dla lokalnych liderek społecznych (Fundusz Olgi i Jerzego Krzyżanowskich), dwa finansowały nagrody: za publikację upowszechniającą wiedzę o innych kulturach, religiach i cywilizacjach (Fundusz Beaty Pawlak), oraz dla działaczek i działaczy pomagających osobom z doświadczeniem uchodźstwa i migracji (Fundusz im. Olgi Kersten-Matwin). Dwa pozostałe finansowały dotacje: na wsparcie rozwoju amatorskiego ruchu chóralnego w woj. mazowieckim (Fundusz im. Staszka Jonczyka „Śpiewaj” oraz na działalność dokumentacyjną ośrodka Karta (Fundusz Małgorzaty Szejnert).

W 2022 roku z Funduszy Powierzonych przyznaliśmy w sumie **59 stypendiów** na rok akademicki 2022/2023 na łączną kwotę **373 020,50 zł**, **3 stypendia** dla lokalnych działaczek społecznych w łącznej kwocie **14 700 zł** oraz **3 nagrody** na łączną kwotę **40 000 zł**. W Funduszu „Śpiewaj” przyznano **3 dotacje** na kwotę **11 000 zł**, a w Funduszu Małgorzaty Szejnert **1 dotację** na kwotę **14 200 zł**, opisaną w rozdziale Dotacje Fundacji Batorego.

Fundusz im. Beaty Pawlak

Fundusz został utworzony w 2003 roku z darowizny zapisanej w testamencie przez Beatę Pawlak, dziennikarkę i pisarkę, która zginęła w zamachu terrorystycznym na indonezyjskiej wyspie Bali 12 października 2002. Ze środków Funduszu, zgodnie z życzeniem ofiarodawczynie, została ustanowiona roczna nagroda jej imienia za publikacje przybliżające czytelnikom inne kultury, religie i cywilizacje.

W 2022 roku Kapituła Funduszu przyznała nagrodę w wysokości **10 000 zł Konstantemu Gebertowi** za książkę *Ostateczne rozwiązania. Ludobójcy i ich dzieło* (Wydawnictwo Agora).

Wręczenie nagrody odbyło się 16 listopada w siedzibie Fundacji w formule hybrydowej. Towarzyszyła mu debata **Wojna, która nas (nie) zmienia** z udziałem laureata i trzech osób nominowanych do nagrody: Wojciecha Rogacina (*Zelenski. Biografia*, wyd. Wielka Litera), Katarzyny Surmiak-Domańskiej (*Czystka*, Wydawnictwo Czarne), Ludwika Włodek (*Buntowniczy z Afganistanu*, Wydawnictwo W.A.B.).

Uroczystość i debata transmitowane były na żywo w kanałach społecznościowych Fundacji. Dyskusję prowadził Edwin Bendyk, prezes Fundacji.

Fundusz im. Iwony Winiarskiej-Feleszko

Fundusz został utworzony w 2008 roku przez przyjaciół i rodzinę tragicznie zmarłej prawniczki Iwony Winiarskiej-Feleszko. Fundusz zasilany jest darowiznami oraz wpłatami 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. Środki Funduszu przeznaczane są na stypendia dla studentów studiów dziennych państwowych uczelni warszawskich pochodzących z niezamożnych środowisk, mniejszych miast i małych miejscowości.

W roku 2022 przyznane zostały **2 stypendia** na łączną kwotę **14 300 zł**: jedno stypendium na I rok studiów w wysokości 800 zł/mies. na 10 miesięcy roku akademickiego w kwocie 8000 zł oraz jedno stypendium na II rok w wysokości 700 zł/ mies. na 9 miesięcy roku akademickiego w kwocie 6300 zł.

Fundusz im. Joanny i Stanisława Renowickich

Fundusz utworzony w 2021 roku z darowizny Joanny Renowickiej. Fundusz oferuje stypendia w wysokości 1500 zł/mies. na 10 miesięcy roku akademickiego na I i II rok stacjonarnych studiów magisterskich dla studentów matematyki Uniwersytetu Warszawskiego oraz dla studentów astronomii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

W 2022 roku przyznano **4 stypendia** na łączną kwotę **60 000 zł**.

Fundusz im. Olgi Kersten-Matwin

Fundusz utworzony w 2021 roku przez rodzinę zmarłej w 2020 roku Olgi Kersten-Matwin, psycholożki i psychoterapeutki, specjalizującej się w pomocy psychoterapeutycznej dla osób z doświadczeniem traumy i stresu pourazowego oraz we wsparciu osób pomagających uchodźcom i migrantom z rejonów konfliktu. Ze środków Funduszu finansowana jest coroczna nagroda za działania na rzecz osób z doświadczeniem uchodźstwa i przymusowej migracji, szczególnie dzieci i młodzieży, przebywających w Polsce.

W 2022 roku decyzją Kapituły Nagrodę im. Olgi Kersten-Matwin otrzymały: **Aleksandra Chrzanowska** ze Stowarzyszenia Interwencji Prawnej (15 000 zł) i **Joanna Talewicz** z Fundacji w Stronę Dialogu (15 000 zł).

Wręczenie nagrody odbyło się 22 września w siedzibie Fundacji w obecności nagrodzonych i nominowanych. Uroczystości towarzyszyła transmitowana na żywo debata **Nieobecna. Polska Polityka Migracyjna** moderowana przez Agnieszkę Lichnerowicz, w której udział wzięły: Aleksandra Chrzanowska, laureatka Nagrody za 2022 rok, Marysia Złonkiewicz, laureatka Nagrody za 2021 rok, członkini Kapituły, oraz parlamentarzyści: Magdalena Biejat (Lewica) i Michał Szczerba (Platforma Obywatelska).

Fundusz im. Olgi i Jerzego Krzyżanowskich

Fundusz utworzony w 2022 roku przez Magdę Krzyżanowską-Mierzewską, córkę Olgi i Jerzego Krzyżanowskich, w celu wspierania aktywności kobiet angażujących się w działania na rzecz lokalnych wspólnot samorządowych. Ze środków Funduszu finansowane są stypendia, przeznaczone na działalność i rozwój osobisty lokalnych działaczek społecznych i samorządowych.

W 2022 roku stypendia w wysokości **4900 zł** na łączną kwotę **14 700 zł** otrzymały trzy osoby.

Fundusz im. Staszka Jonczyka „Śpiewaj”

Fundusz utworzony został w 2011 roku przez rodzinę tragicznie zmarłego Staszka Jonczyka, pasjonata muzyki chóralnej. Ze środków funduszu wspierany jest rozwój amatorskiego ruchu chóralnego w województwie mazowieckim, szczególnie działania związane z doskonaleniem głosu i podnoszeniem umiejętności wokalnych członków zespołów. Fundusz jest zasilany darowiznami od osób indywidualnych oraz wpłatami 1% podatku dochodowego od osób fizycznych.

W 2022 roku Kapituła przyznała **3 dotacje** na warsztaty wokalne i transport dla członków amatorskich chórów w łącznej kwocie **11 000 zł**.

Fundusz im. Wandy i Jadwigi Chruściel

Fundusz utworzony został w 2015 roku z darowizny Jadwigi Chruściel w wysokości 80 000 USD. Ze środków Funduszu przyznawane w latach 2015–2022 były stypendia dla niezamożnych uczniów i absolwentów Zespołu Szkół im. gen. Antoniego Chruściela ps. „Monter” w Gniewczynie Łańcuckiej kontynuujących naukę w szkole średniej lub w uczelni wyższej.

W 2022 roku Fundusz zakończył działania przyznaniem **2 stypendiów** na I rok studiów w wysokości 800 zł/mies. na 10 miesięcy roku akademickiego 2022/2023 dla absolwentek Zespołu Szkół w łącznej wysokości **16 000 zł**.

Fundusz Janiny i Tomasza Maczugów

Fundusz został utworzony w 2012 roku z darowizny Janiny i Tomasza Maczugów w celu wspierania młodych ludzi z niezamożnych środowisk, zamierzających kontynuować naukę na dziennych studiach licencjackich lub magisterskich w uczelniach państwowych. Środki Funduszu, zgodnie z wolą darczyńców, przeznaczane są na stypendia dla absolwentów trzech liceów z Wadowic i Nowego Sącza.

W 2022 roku przyznano **1 stypendium** na I rok studiów w wysokości 700 zł/mies. na 10 miesięcy roku akademickiego w kwocie **7000 zł**.

Fundusz Małgorzaty Szejnert

Fundusz utworzony został w 2001 roku z darowizny w postaci 14 000 akcji firmy Agora SA o wartości **855 881,76 zł**, przekazanych przez Małgorzatę Szejnert. Fundusz ma charakter funduszu wieczystego, dochody z Funduszu przekazywane są na wsparcie działań i inicjatyw uzgodnionych z Fundatorką.

W 2022 roku Fundusz sfinansował **1 dotację** w wysokości **14 200 zł** opisaną w rozdziale Dotacje Fundacji Batorego.

Fundusz „Rozwiń Skrzydła” im. J. i J. Putka

Fundusz został utworzony w 2011 roku przez rodzinę właścicieli cukierni i piekarni Putka. Fundusz jest zasilany darowiznami i wpłatami 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, przekazywanymi przez członków rodziny oraz przez osoby, którym bliski jest cel przyświecający fundatorom. Środki Funduszu przeznaczane są na stypendia dla młodych ludzi z rodzin o niskich dochodach, którzy bez pomocy stypendialnej nie zdecydowaliby się na podjęcie nauki w uczelniach wyższych. Ze środków Funduszu finansowane są stypendia „rekrutacyjne” (przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z ubieganiem się o przyjęcie na studia) oraz stypendia na pierwszy, drugi i trzeci rok studiów magisterskich lub licencjackich w polskich uczelniach państwowych.

W 2022 roku Kapituła Funduszu przyznała **14 stypendiów rekrutacyjnych**, w wysokości od 130 zł do 340 zł, w łącznej kwocie **3420,50 zł**, **10 stypendiów na I rok studiów** w wysokości 800 zł/mies. na

10 miesięcy roku akademickiego w łącznej kwocie **80 000 zł, 7 stypendiów na II rok studiów** w wysokości 600 zł/mies. na 9 miesięcy roku akademickiego w łącznej kwocie **37 800 zł i 5 stypendiów na III rok studiów** w wysokości 600 zł/mies. na 9 miesięcy roku akademickiego w łącznej kwocie **27 000 zł**. Razem przyznano 14 jednorazowych stypendiów rekrutacyjnych i 22 stypendia na kwotę **148 220,50 zł**.

Fundusz Stypendialny Grupy Pracuj

Fundusz utworzony został w 2015 roku z darowizny Grupy Pracuj. Jest zasilany regularnymi darowiznami Fundatora. Środki Funduszu przeznaczone są na stypendia dla młodych ludzi z niezamożnych środowisk zakwalifikowanych na pierwszy rok studiów dziennych w renomowanych państwowych uczelniach wyższych w całej Polsce na wydziałach związanych z informatyką i nowymi technologiami, na takich kierunkach jak np. automatyka, informatyka, cyberbezpieczeństwo, inżynieria biomedyczna, inżynieria kosmiczna, inżynieria kwantowa i nanotechnologia.

W roku 2022 Kapituła Funduszu przyznała **15 stypendiów na I rok studiów** w wysokości 850 zł/mies. na 10 miesięcy roku akademickiego w łącznej kwocie **127 500 zł**.

Stypendia, dotacje wypłacone w 2022 roku	372 460,50 zł
Nagrody	40 000,00 zł
Koszty realizacji programu	75 417,25 zł
Razem koszty programu	487 877,75 zł

Stypendia

Fundusz im. Iwony Winiarskiej-Feleszko

Stypendia na I rok studiów

Jagoda Orłowska, studentka filologii klasycznej i orientalistyki, Uniwersytet Warszawski – 8000 zł – wypłacono 3200 zł

Stypendia na II rok studiów

Martyna Glegoła, studentka, SGH – 6300 zł – wypłacono 2100 zł

Fundusz im. Joanny i Stanisława Renowickich

Dawid Jankowski, student astronomii, Uniwersytet Mikołaja Kopernika – 15 000 zł – wypłacono 4500 zł
Klaudia Kowalczyk, studentka astronomii, Uniwersytet Mikołaja Kopernika – 15 000 zł – wypłacono 4500 zł
Weronika Łoboda, studentka astronomii, Uniwersytet Mikołaja Kopernika – 15 000 zł – wypłacono 4500 zł
Maciej Wojtala, student roku MISMaP, Uniwersytet Warszawski – 15 000 zł – wypłacono 4500 zł

Fundusz im. Wandy i Jadwigi Chruściel

Weronika Piróg, studentka prawa, Uniwersytet Rzeszowski – 8000 zł – wypłacono 3200 zł
Karolina Podolec, studentka filologii hiszpańskiej, Uniwersytet Wrocławski – 8000 zł – wypłacono 3200 zł

Fundusz Janiny i Tomasza Maczugów

Izabella Banaś, studentka filologii romańskiej, Uniwersytet Śląski – 7000 zł – wypłacono 2800 zł

Fundusz „Rozwiń Skrzydła” im. J. i J. Putka

Stypendia na I rok studiów

Karolina Banaś, studentka kierunku lekarskiego, Śląski Uniwersytet Medyczny – 8000 zł – wypłacono 3200 zł

Natalia Cader, studentka finansów i rachunkowości, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu – 8000 zł – wypłacono 3200 zł
Sandra Futoma, studentka kierunku lekarskiego, Uniwersytet Rzeszowski – 8000 zł – wypłacono 3200 zł
Natalia Gołda, studentka prawa, Uniwersytet Gdański – 8000 zł – wypłacono 3400 zł
Małgorzata Górecka, studentka dietetyki, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie – 8000 zł – wypłacono 3200 zł
Aleksandra Kumorek, studentka prawa, Uniwersytet Jagielloński – 8000 zł – wypłacono 3200 zł
Nikodem Mirek, student inżynierii bezpieczeństwa, Politechnika Poznańska – 8000 zł – wypłacono 3200 zł
Natalia Pierzak, studentka pielęgniarstwa, Uniwersytet Medyczny w Łodzi – 8000 zł – wypłacono 3200 zł
Wiktoria Szklarska, studentka energetyki, Politechnika Warszawska – 8000 zł – wypłacono 3200 zł
Konrad Wnuk, student informatyki, Politechnika Śląska – 8000 zł – wypłacono 3200 zł

Stypendia na II rok studiów

Anna Chmielewska, studentka prawa, Uniwersytet Mikołaja Kopernika – 5400 zł – wypłacono 1800 zł
Katarzyna Czarnota, studentka pielęgniarstwa, Uniwersytet Jagielloński – 5400 zł – wypłacono 1800 zł
Klaudia Marciniak, studentka kierunku lekarskiego, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu – 5400 zł – wypłacono 1800 zł
Magdalena Tylenda, studentka biotechnologii, Uniwersytet Mikołaja Kopernika – 5400 zł – wypłacono 1800 zł
Monika Wieczorek, studentka kierunku lekarskiego, Uniwersytet Jana Kochanowskiego – 5400 zł – wypłacono 1800 zł
Emilia Wolny, studentka kierunku lekarskiego, Śląski Uniwersytet Medyczny – 5400 zł – wypłacono 1800 zł
Lidia Ziobro, studentka kierunku lekarskiego, Uniwersytet Jagielloński – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Stypendia na III rok studiów

Małgorzata Jarzyńska, studentka pielęgniarstwa, Uniwersytet Rzeszowski – 5400 zł – wypłacono 1800 zł
Kaja Kłopecka, studentka kierunku lekarsko-dentystycznego, Warszawski Uniwersytet Medyczny – 5400 zł – wypłacono 1800 zł
Maja Kłopecka, studentka kierunku lekarskiego, Warszawski Uniwersytet Medyczny – 5400 zł – wypłacono 1800 zł
Michalina Kukła, studentka kierunku lekarskiego, Śląski Uniwersytet Medyczny – 5400 zł – wypłacono 1800 zł
Oliwia Pietras, studentka kierunku lekarsko-dentystycznego, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Fundusz Stypendialny Grupy Pracuj

Adrian Chudy, student informatyki stosowanej, Politechnika Wrocławska – 8500 zł – wypłacono 3400 zł
Joanna Chwast, studentka inżynierii biomedycznej, Akademia Górniczo-Hutnicza – 8500 zł – wypłacono 3400 zł
Paweł Czerniecki, student cyberbezpieczeństwa, Akademia Górniczo-Hutnicza – 8500 zł – wypłacono 3400 zł
Jakub Gonera, student informatyki analitycznej, Uniwersytet Jagielloński – 8500 zł – wypłacono 3400 zł
Nadia Hermann, studentka informatyki, Uniwersytet Mikołaja Kopernika – 8500 zł – wypłacono 3400 zł
Paulina Idasz, studentka inżynierii multimediów, Politechnika Lubelska – 8500 zł – wypłacono 3400 zł
Magdalena Janowska, studentka informatyki i systemów inteligentnych, Akademia Górniczo-Hutnicza – 8500 zł – wypłacono 3400 zł
Franciszek Karłowicz, student inżynierii mechatronicznej, Akademia Górniczo-Hutnicza – 8500 zł – wypłacono 3400 zł
Filip Langiewicz, student inżynierii i analizy danych, Politechnika Warszawska – 8500 zł – wypłacono 3400 zł
Magdalena Maksymiuk, studentka informatyki, Uniwersytet Jagielloński – 8500 zł – wypłacono 3400 zł
Kacper Mróz, student technologii wodorowych i elektromobilności, Politechnika Gdańska – 8500 zł – wypłacono 3400 zł
Kamil Nocoń, student informatyki, Politechnika Śląska – 8500 zł – wypłacono 3400 zł

Fundusz im. Olgi i Jerzego Krzyżanowskich

Agata Dąbrowicz-Nowak, sołtyska sołectwa Bielice, członkini zarządu Koła Gospodyń Wiejskich w Bielicach – 4900 zł
Katarzyna Jarczewska, sołtyska sołectwa Bagno, członki zarządu Stowarzyszenia LGD „Kraina Wzgórz Trzebnickich – 4900 zł
Barbara Łasińska, sołtyska Konarzewa, członkini zarządu Stowarzyszenia „Razem dla Konarzewa” – 4900 zł

Dotacje

Fundusz im. Staszka Jonczyka „Śpiewaj”

Dom Kultury KADR, Warszawa	4 000 zł
Seria warsztatów wokalnych dla członków amatorskiego chóru „Let the Dow Dow” prowadzonego przez Dom Kultury „Kadr”	
Ośrodek Kultury Gminy Grodzisk Mazowiecki	4 000 zł
Wakacyjne warsztaty wokalne dla Grodziskiego chóru Bogorya	
Warszawskie Towarzystwo Chorałowe „Gregorianum” im. Edwarda Jozajtisa, Warszawa	3 000 zł
Wakacyjne warsztaty wokalne dla członków chóru „Gregorianum”	

Nagrody

Fundusz im. Beaty Pawlak

Konstanty Gebert za książkę *Ostateczne rozwiązania. Ludobójcy i ich dzieło* (Wydawnictwo Agora 2022) – 10 000 zł

Fundusz im. Olgi Kersten-Matwin

Aleksandra Chrzanowska ze Stowarzyszenia Interwencji Prawnej – 15 000 zł

Joanna Talewicz z Fundacji w Stronę Dialogu – 15 000 zł

Warszawskie Biuro ECFR

Warszawskie Biuro Europejskiej Rady Spraw Zagranicznych (European Council on Foreign Relations – ECFR) jest częścią pan-europejskiego think tanku działającego od 2007 w siedmiu stolicach Unii Europejskiej. Celem ECFR jest prowadzenie badań i animowanie rzeczowej debaty o sprawach międzynarodowych oraz promowanie spójnej, skutecznej, opartej na wartościach europejskiej polityki zagranicznej. ECFR wydaje corocznie kilkanaście publikacji na tematy związane z polityką zagraniczną Unii Europejskiej, przygotowuje raporty i analizy, organizuje konferencje i debaty publiczne, seminaria i dyskusje eksperckie.

W 2022 roku działalność ECFR koncentrowała się przede wszystkim na konsekwencjach wojny w Ukrainie dla Unii Europejskiej, Polski oraz krajów trzecich. Zajmowaliśmy się zmieniającym się podejściem do polityki bezpieczeństwa oraz polityki energetycznej Unii Europejskiej i Polski, polityką sąsiedztwa Unii Europejskiej, w szczególności wobec krajów Partnerstwa Wschodniego, migracją i kryzysem uchodźców z Ukrainy, wyzwaniem i perspektywami w stosunkach polsko-niemieckich oraz polsko-francuskich, wzmacniającymi się stosunkami rosyjsko-chińskimi oraz suwerennością technologiczną Unii Europejskiej.

Wspólnie z programem Forum Idei zorganizowaliśmy cykl seminariów eksperckich **Ukraina. Nowa Rzeczywistość** z udziałem ekspertek i ekspertów, publicystów i publicystek oraz znanych osób publicznych z Ukrainy, Polski i innych krajów Unii Europejskiej, a także przygotowaliśmy publikację na temat polityki rozszerzenia Unii Europejskiej **Partnerstwo dla Rozszerzenia: nowa oferta UE dla Ukrainy i nie tylko**, autorstwa Kai-Olafa Langa i Piotra Burasa (działania opisane w rozdziale Forum Idei).

Warszawskie Biuro ECFR podobnie jak w poprzednich latach, wspierało działalność analityczną ECFR w aspektach dotyczących Polski i regionu Europy Środkowo-Wschodniej, upowszechniając analizy i rekomendacje przygotowane przez ekspertów ECFR organizując spotkania, zarówno w formule publicznych debat otwartych dla szerszej publiczności, jak i zamkniętych spotkań eksperckich poświęconych polityce zagranicznej dla przedstawicieli korpusu dyplomatycznego, instytucji państwowych, środowisk eksperckich, akademickich i biznesowych.

W ramach upowszechniania badań i wiedzy eksperckiej Warszawskie Biuro ECFR zorganizowało szereg debat publicznych i seminariów zamkniętych dla dyplomatów i ekspertów, służących wymianie poglądów i prezentacji wyników pracy ECFR z udziałem analityków ECFR.

Konferencje i seminaria publiczne

Reakcja Unii Europejskiej na rosyjską agresję na Ukrainę – co dalej? (11 marca) – seminarium z udziałem Olivera-Remy Bela (Rada Unii Europejskiej), Beaty Górka-Winter (Uniwersytet Warszawski) i Marka Świerczyńskiego (Polityka Insight) poświęcone analizie sytuacji bezpieczeństwa europejskiego w związku z rozwojem wojny w Ukrainie.

Europa i kryzys uchodźczy: co należy zrobić (30 marca) – debata online z udziałem Harlema Desira (International Rescue Committee), Geralda Knausa (European Stability Initiative) oraz Marty Jaroszewicz (Ośrodek Badań nad Migracjami, Uniwersytet Warszawski) wokół wojny na Ukrainie i wywołanej wojną kryzysu uchodźczego.

Wojna w Europie. Plan dla Ukrainy (25 kwietnia) – dyskusja panelowa na XIV Europejskim Kongresie Gospodarczym w Katowicach z udziałem Veroniki Movchan (Instytut Badań Gospodarczych i Doradztwa Politycznego), Kaia-Olafa Langa (Stiftung Wissenschaft und Politik) oraz Bogdana Klicha (Senat Rzeczypospolitej Polskiej, Koalicja Obywatelska).

Bezpieczeństwo energetyczne Polski i Unii Europejskiej: zmiana paradygmatu (28 kwietnia) – debata online z udziałem Edwina Bendyka (Fundacja Batorego), Aleksandry Gawlikowskiej-Fyk (Forum Energii) i Szymona Kardasia (Ośrodek Studiów Wschodnich). Dyskusja dotyczyła kroków podjętych przez Unię Europejską i jej państwa członkowskie w celu uniezależnienia się od rosyjskich dostaw energii.

Panele dyskusyjne na konferencji Igrzyska Wolności Fundacji Liberte (14–16 października): **Unia Europejska po wojnie?** z udziałem Timothy Gartona Asha (Uniwersytet Oksfordzki), Sylvie Kauffmann (Le Monde) i Rafała Trzaskowskiego (Prezydent m.st. Warszawy) oraz **Czy wojna na Ukrainie spowolni zieloną transformację?** z udziałem Edwina Bendyka (Fundacja Batorego), Susi Dennison (ECFR Paryż) i Heather Grabbe (Fundacja Społeczeństwa Obywatelskiego, Bruksela).

Panele dyskusyjne na konferencji Rzyzyka i Trendy Polityki Insight (24 października): **Jak obronić Zachód** z udziałem Rafaela Lossa (ECFR Berlin), Kolindy Grabar-Kitarović (b. prezydentka Republiki Chorwacji), Michaela Hewitta (IP3 International), Guillaume Lasconjariasa (Instytut Wyższych Studiów Obrony Narodowej w Paryżu) oraz Fabrice Pothiera (Rasmussen Global) o reakcji Zachodu na rosyjską agresję na Ukrainę oraz **Jak zżyć Unię Europejską** z udziałem Piotra Burasa (Warszawskie Biuro ECFR), Piotra Araka (Polski Instytut Ekonomiczny) oraz Geralda Knausa (European Stability Initiative) o trendach integracyjnych i dezintegracyjnych w UE spowodowanych wojną w Ukrainie.

Na Zachodzie zmiany? Reakcja Niemiec, Francji i Włoch na wojnę w Ukrainie – wnioski dla Polski (27 października) – panel dyskusyjny na konferencji Polska Polityka Wschodnia zorganizowanej przez Kolegium Europy Wschodniej z udziałem Moniki Sus (Hertie School, Berlin), Luizy Białasiewicz (Uniwersytet w Amsterdamie) oraz Pawła Zerki (ECFR Paryż).

Seminaria i spotkania zamknięte:

Przyszłość stosunków rosyjsko-chińskich – implikacje dla europejskiej i japońskiej polityki zagranicznej (19 stycznia) – konferencja o potencjalnym sojuszu politycznym Rosji i Chin oraz dotychczasowej współpracy tych państw w sferze technologicznej i bezpieczeństwa.

Europejski porządek bezpieczeństwa na krawędzi: kryzys w Rosji i co dalej (1 lutego) – seminarium z udziałem Włodzimierza Cimoszewicza (Parlament Europejski), Marie Dumoulin (ECFR Paryż), Pawła Klimkina (Ukraiński Instytut na rzecz Przyszłości) i Vygaudasa Ušackasa (Avia Solutions Group) o zwiększonej obecności wojska rosyjskiego na granicy z Ukrainą.

Seminarium eksperckie na temat wpływu wojny w Ukrainie na Polskę (21 marca) z udziałem przedstawicieli polskich organizacji pozarządowych i ekspertów ds. migracji.

Ukraiński kryzys uchodźczy: co może zrobić UE (25 marca) – seminarium eksperckie z udziałem Beate Gminder (Komisja Europejska) i Geralda Knausa (European Stability Initiative).

Europejska grupa doradcza ds. Chin – Stosunki chińsko-rosyjskie w świetle wojny w Ukrainie (2 czerwca) – seminarium z udziałem dyplomatów, polityków i ekspertów ds. Chin i Rosji.

Spotkanie eksperckie na temat relacji polsko-francuskich (10 czerwca) z udziałem Gurbana Le Bras, zastępcy dyrektora sztabu planowania we francuskim MSZ.

Prezentacja pierwszej edycji **Europejskiego Indeksu Suwerenności ECFR** oceniającego 27 państw członkowskich UE pod kątem ich wkładu w budowę suwerenności europejskiej w sześciu dziedzinach: klimatu, obronności, ekonomii, zdrowia, migracji i technologii (26 czerwca).

Polsko-niemiecka współpraca energetyczna w czasach kryzysu (13 września) – seminarium eksperckie z udziałem Svena Giegolda (Federalne Ministerstwo Gospodarki i Działań Klimatycznych Niemiec), Adama Guibourgé-Czetwertyńskiego (Ministerstwo Klimatu i Środowiska), Matthiasa Bucka (Agora Energiewende), Aleksandry Gawlikowskiej-Fyk (Forum Energii), Karstena Neuhoffa (DIW Berlin) oraz przedstawicieli polskich i niemieckich think-tanków, poświęcone bezpieczeństwu energetycznemu oraz możliwości polsko-niemieckiej współpracy nad transformacją energetyczną.

Pomoc UE w zakresie bezpieczeństwa dla Ukrainy i Mołdawii: Perspektywa powojenna (22 września) – seminarium z udziałem Ekateriny Casinge (Szefowa Gabinetu Prezydenta Republiki Mołdowy), Gustava Gressela (ECFR Berlin), Marcina Wróblewskiego (Ministerstwo Spraw Zagranicznych) i Svitlany Zalishchuk (b. posłanka do Rady Najwyższej Ukrainy).

Uchodźcy z Ukrainy w okresie zimowym 2022/2023: Poglądy Polski i Komisji Europejskiej (25 listopada) – seminarium eksperckie poświęcone pomocy dla uchodźców ze środków unijnych oraz scenariuszy w przypadku pogłębienia się kryzysu uchodźczego z udziałem przedstawicieli Komisji Europejskiej DG Home oraz polskich ekspertów ds. migracji, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego i samorządów. Wystąpienia wprowadzające wygłosili Franz Lamplmair (Komisja Europejska) oraz Maciej Duszczyk (Uniwersytet Warszawski).

Suwerenność technologiczna UE i dyplomacja cyfrowa – stan obecny i perspektywy z Warszawy (8 grudnia) – seminarium współorganizowane z Polityką Insight z udziałem Juliana Ringhofa (ECFR Berlin), Tadeusza Chomickiego (Ministerstwo Spraw Zagranicznych) i Justyny Romanowskiej (Kancelaria Prezesa Rady Ministrów).

W 2022 roku Warszawskie Biuro ECFR organizowało również spotkania i briefingi promujące działalność ECFR, szczególnie związaną z projektem UNLOCK, w ramach którego przeprowadzane są badania opinii publicznej w państwach UE.

Koszty programu

480 555,07 zł

Streszczone sprawozdanie finansowe

Wprowadzenie

Podstawą streszczonego sprawozdania finansowego Fundacji im. Stefana Batorego jest sprawozdanie finansowe za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2022 r. przygotowane zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021. poz. 217 z późniejszymi zmianami), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Streszczone sprawozdanie finansowe zawiera bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2022 r., rachunek zysków i strat za rok obrotowy kończący się tego dnia oraz powiązane informacje dotyczące przychodów i kosztów. Sprawozdanie to nie zawiera zestawienia zmian w funduszu własnym oraz rachunku przepływów pieniężnych, opisu znaczących zasad rachunkowości i innych informacji i objaśnień wymaganych przez Ustawę o Rachunkowości, wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze oraz inne obowiązujące przepisy. W związku z powyższym, w celu uzyskania pełnego zrozumienia sprawozdania finansowego, streszczone sprawozdanie finansowe należy czytać łącznie z rocznym sprawozdaniem finansowym, z którego streszczone sprawozdanie finansowe zostało wydzielone.

Dotacje i darowizny (w PLN)

Biuro Mechanizmów Finansowych EFTA w Brukseli, Belgia	53 098 915,27
Fundacja Społeczeństwa Otwartego, Zug, Szwajcaria	1 410 557,00
Fundacja Promocji Społeczeństwa Otwartego, Nowy Jork, USA	4 084 231,99
Wpłaty 1% podatku od osób fizycznych	1 842 840,73
Europejska Rada Stosunków Międzynarodowych, Berlin, Niemcy	335 708,55
Darowizny od osób fizycznych	293 459,07
Transparency International, Berlin, Niemcy	85 245,69
Grupa Pracuj S.A., Warszawa	70 000,00
Fundacja Evensa, Antwerpia, Belgia	23 207,50
Stowarzyszenie Banków Greckich, Ateny, Grecja	45 955,00
Putka Sp. z o.o., Warszawa	28 527,00
Perfumeria Quality Missala Sp.J., Warszawa	30 000,00
Centrum Prawa Bankowego i Informacji Sp. z o.o., Warszawa	15 000,00
Inne (darowizny, zwroty kosztów podróży)	4 046,09
Razem	61 367 693,89

Koszty (w PLN)

Programy	63 070 459,49
Zwroty dotacji udzielonych w latach poprzednich	(118 614,99)
Administracja (w tym koszty utrzymania siedziby Fundacji oraz koszty promocji i fundraisingu)	4 042 796,25
Amortyzacja	746 514,82
Razem	67 741 155,57

Koszty programowe (w PLN)

Programy dotacyjne	59 352 340,43
Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy	53 499 942,44
Dotacje Fundacji Batorego	3 110 448,05
Dla Białorusi	2 254 072,19
Fundusze Powierzone	487 877,75
Programy operacyjne	3 718 119,06
Forum Idei	1 700 119,06
Masz Głos, Masz Wybór	1 537 444,93
Warszawskie Biuro ECFR	480 555,07
Razem	63 070 459,49

Bilans na dzień 31 grudnia 2022

	AKTYWA	Stan w zł na dzień	
		31.12.2021	31.12.2022
A	Aktywa trwałe	104 717 309,91	95 748 605,32
I	Wartości niematerialne i prawne	-	-
II	Rzeczowe aktywa trwałe	15 925 203,78	15 238 590,30
	- grunty - prawo użytkowania wieczystego gruntu	3 450 805,08	3 450 805,08
	- budynek	12 404 423,88	11 744 435,48
	- urządzenia techniczne, maszyny i inne	69 974,82	43 349,74
III	Należności długoterminowe	690 200,00	-
IV	Inwestycje długoterminowe - długoterminowe aktywa finansowe	88 101 906,13	80 510 015,02
B	Aktywa obrotowe	111 197 764,02	116 739 350,35
I	Należności krótkoterminowe	2 326 317,30	1 453 915,71
	- należności z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty do 12 miesięcy	16 251,11	10 172,53
	- inne	2 310 066,19	1 443 743,18
II	Inwestycje krótkoterminowe	108 830 501,17	115 257 204,45
1	Krótkoterminowe aktywa finansowe	108 830 501,17	115 257 204,45
	a) w pozostałych jednostkach	98 571 780,42	109 743 302,00
	- inne papiery wartościowe	98 571 780,42	109 533 544,39
	- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	-	209 757,61
	b) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	10 258 720,75	5 513 902,45
	- kasa i rachunki bankowe	10 258 720,75	5 513 902,45
III	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	40 945,55	28 230,19
	Aktywa razem	215 915 073,93	212 487 955,67

Bilans na dzień 31 grudnia 2022 (c.d.)

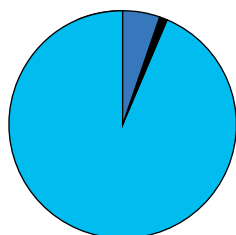
	PASYWA	Stan w zł na dzień	
		31.12.2021	31.12.2022
A	Fundusze własne	212 651 833,80	210 229 394,58
I	Fundusz statutowy	191 673 407,81	190 933 048,55
	– z rozliczenia wyniku finansowego	191 507 601,59	190 765 778,73
	– fundusz założycielski	165 806,22	167 269,82
II	Fundusz z aktualizacji wyceny	8 973 632,56	(367 022,85)
III	Zysk z lat ubiegłych	7 015 209,49	12 746 616,29)
IV	Zysk/strata netto	4 989 583,94	6 916 752,59
B	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	3 263 240,13	2 258 561,09
I	Rezerwy na zobowiązania	-	439 624,57
1	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	-	439 624,57
	– krótkoterminowe	-	109 277,10
	– długoterminowe	-	330 347,47
II	Zobowiązania długoterminowe	-	69 776,68
III	Zobowiązania krótkoterminowe	1 081 940,13	1 009 159,84
1	wobec pozostałych jednostek	887 712,48	829 172,26
	– z tytułu grantów	150 966,39	100 000,00
	– inne zobowiązania finansowe	37 421,44	21 408,34
	– z tytułu dostaw towarów i usług do 12 miesięcy	186 415,63	166 079,64
	– z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	191 658,52	222 819,64
	– z tytułu wynagrodzeń	43 395,30	46 291,98
	– zobowiązania inne	277 855,20	272 572,66
2	fundusze specjalne	194 227,65	179 987,58
IV	Rozliczenia międzyokresowe	2 181 300,00	740 000,00
	– krótkoterminowe	1 491 100,00	740 000,00
	– długoterminowe	690 200,00	-
	Pasywa razem	215 915 073,93	212 487 955,67

Rachunek zysków i strat sporządzony za okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

	Wyszczególnienie	Dane w zł za rok	
		2021	2022
A	Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej, w tym:	62 025 970,55	62 888 718,38
	– przychody z nieodpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego	60 572 069,84	61 367 693,89
	– pozostałe przychody określone statutem	1 453 900,71	1 521 024,49
B	Koszty podstawowej działalności operacyjnej	64 403 357,15	62 951 844,50
	– koszty nieodpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego	64 403 357,15	62 951 844,50
C	Strata/zysk brutto z podstawowej działalności operacyjnej (A-B)	(2 377 386,60)	(63 126,12)
D	Koszty ogólnego zarządu	4 274 601,68	4 789 311,07
E	Strata z podstawowej działalności operacyjnej (C-D)	(6 651 988,28)	(4 852 437,19)
F	Pozostałe przychody operacyjne	9 463,94	27 490,41
G	Pozostałe koszty operacyjne	1 919,95	3 489,84
H	Strata z działalności operacyjnej (E+F-G)	(6 644 444,29)	(4 828 436,62)
I	Przychody finansowe	11 916 260,36	12 068 124,87
	– dywidendy i udziały w zyskach	736 059,31	969 134,01
	– odsetki	5 153 124,15	6 985 324,13
	– zysk ze zbycia inwestycji	2 175 911,24	289 484,50
	– inne	3 851 165,66	3 824 182,23
J	Koszty finansowe	269 632,13	307 623,66
	– odsetki	43,89	145,12
	– inne	269 588,24	307 478,54
K	Zysk/(strata) z działalności statutowej (H+I-J)	5 002 183,94	6 932 064,59
L	Podatek dochodowy	12 600,00	15 312,00
M	Zysk/(strata) netto (K-L)	4 989 583,94	6 916 752,59

Struktura kosztów

Struktura kosztów Fundacji

93,55%

koszty programowe

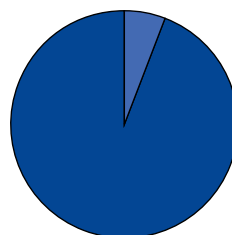
5,34%

koszty administracyjne

1,11%

koszty amortyzacji

Struktura kosztów programowych

94,10%

programy dotacyjne

5,90%

programy operacyjne

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta na temat streszczonego sprawozdania finansowego

Grant Thornton Polska P.S.A.
ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88 E
61-131 Poznań
Polska

T +48 61 62 51 100
F +48 61 62 51 101
www.GrantThornton.pl

Dla Rady Fundacji imienia Stefana Batorego

Opinia

Streszczone sprawozdanie finansowe, które zawiera wprowadzenie, bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2022 roku, rachunek zysków i strat za rok zakończony w tym dniu oraz powiązane informacje dotyczące przychodów i kosztów, zostało uzyskane ze zbadanego sprawozdania finansowego Fundacji im. Stefana Batorego z siedzibą w Warszawie przy ul. Sapieżyńskiej 10A (Fundacja) za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku. Wyraziliśmy opinię na temat tego sprawozdania finansowego w naszym sprawozdaniu datowanym 18 maja 2023 roku.

Naszym zdaniem, załączone streszczone sprawozdanie finansowe jest spójne, we wszystkich istotnych aspektach, ze zbadanym sprawozdaniem finansowym, zgodnie z zasadami sporządzenia opisanymi w wprowadzeniu do streszczonego sprawozdania finansowego.

Streszczone sprawozdanie finansowe

Streszczone sprawozdanie finansowe nie zawiera wszystkich ujawnień wymaganych przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 roku poz. 120), wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze oraz inne obowiązujące przepisy prawa zastosowane przy sporządzaniu zbadanego sprawozdania finansowego Fundacji. Zapoznanie się ze streszczonym sprawozdaniem finansowym i sprawozdaniem biegłego rewidenta na jego temat nie zastępuje zapoznania się ze zbadanym sprawozdaniem finansowym i sprawozdaniem biegłego rewidenta na jego temat.

Zbadane sprawozdanie finansowe i nasze sprawozdanie na jego temat

Wyraziliśmy opinię na temat zbadanego sprawozdania finansowego w naszym sprawozdaniu z badania z dnia 18 maja 2023 roku.

Odpowiedzialność Zarządu za streszczone sprawozdanie finansowe

Zarząd Fundacji jest odpowiedzialny za sporządzenie streszczonego sprawozdania finansowego zgodnie z zasadami sporządzenia opisanymi we wprowadzeniu do streszczonego sprawozdania finansowego.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o tym, czy streszczone sprawozdanie finansowe jest spójne, we wszystkich istotnych aspektach, ze zbadanym sprawozdaniem finansowym, na podstawie naszych procedur przeprowadzonych zgodnie z Krajowym Standardem Badania 810 (Z) „Zlecenia sporządzenia sprawozdania na temat streszczonego sprawozdania finansowego” w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Badania 810 (zmienionego), przyjętego uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów nr 3430/52a/2019 z dnia 21 marca 2019 roku.

Paweł Zaczyński

Biegły Rewident nr 13290
Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie w imieniu
Grant Thornton Polska Prosta spółka akcyjna,
Poznań, ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88 E, firma audytorska nr 4055

Warszawa, 18 maja 2023 roku.

Fundacja im. Stefana Batorego

ul. Sapieżyńska 10a

00-215 Warszawa

tel. 48 22 536 02 00

fax 48 22 536 02 20

batory@batory.org.pl

www.batory.org.pl